Derbyn i Ysgolion
Gwybodaeth i **Rieni**
2025-2026

Cyhoeddwyd yn Hydref 2024

Cyngor **Sir Gâr**
Carmarthenshire
County Council

SR-37545

O oes angen y ddogfen hon arnoch mewn unrhyw fformat arall, cysylltwch a'r Uned Derbyn i Ysgolion yn yr Adran Addysg a Phlant ar 01267 246449.

Cyhoeddir y llyfryn hwn gan Gyngor Sir Caerfyrddin ac mae'n cynnwys y wybodaeth y mae'n ofynnol i'r Cyngor ei chyhoeddi o dan Adran 92 o'r Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion a Rheoliadau Gwybodaeth Ysgolion (Cymru) 2011.

Cyflwyniad

Annwyl rieni a gwarcheidwaid,

Croeso i Sir Gaerfyrddin, lle mae taith ddysgu pob plentyn yn flaenoriaeth gyffredin. Fel awdurdod lleol, rydym yn falch o gynnig amgylchedd diogel, cefnogol a chynhwysol lle mae pob disgybl yn cael ei annog i ffynnu, i archwilio eu diddordebau, a chyrraedd eu potensial llawn.

Ein gweledigaeth fel Gwasanaeth Addysg yw y byddwn yn cefnogi ein holl ddysgwyr gan sicrhau eu bod yn hapus, yn ddiogel, yn ffynnu, ac yn cyflawni eu potensial personol, cymdeithasol a dysgu. Fel gwasanaeth, rydym yn ymdrechu i fod y gorau y gallwn fod ac rydym yn uchel ein parch yn lleol, gan ennill cydnabyddiaeth genedlaethol a rhyngwladol hefyd.

Rydym yn gweithio'n ddiwyd i ddarparu'r addysg o'r ansawdd uchaf posibl er mwyn datblygu-

- Dysgwyr uchelgeisiol, galluog sy'n barod i ddysgu trwy gydol eu bywydau.
- Unigolion iach, hyderus, yn barod i fyw bywydau boddhaus fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas.
- Cyfranwyr mentrus, creadigol, yn barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a gwaith.
- Dinasyddion moesegol, gwybodus o Gymru a'r byd.

Arolygodd Estyn ein Gwasanaethau Addysg ym mis Gorffennaf 2023. Mae'r adroddiad cynhwysfawr, sydd ar gael ar wefan Estyn yn nodi ystod o gryfderau ac yn cadarnhau ein bod yn darparu gwasanaethau o ansawdd uchel i ddiwallu anghenion dysgwyr Sir Gaerfyrddin. Cymeradwywyd pwysigrwydd a phriodoldeb ein Strategaeth 10 mlynedd (Addysg Sir Gâr 2022-2032) i sefydlu gwasanaethau addysg gynaliadwy, gan roi ystyriaeth gadarn iawn i'r egwyddorion a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Ein hymrwymiad yw darparu cwricwlwm atyniadol sy’n adlewyrchu diwylliant, iaith a threftadaeth gyfoethog Sir Gaerfyrddin a Chymru wrth feithrin ymwybyddiaeth fyd-eang a meddwl beirniadol. Rydym yn ymdrechu i ddatblygu dysgwyr hyderus, chwilfrydig a thosturiol sydd wedi'u paratoi'n dda ar gyfer y dyfodol. Trwy addysgu arloesol a chefnogaeth ymroddedig, ein nod yw ysbrydoli cariad gydol oes at ddysgu ym mhob dysgwr.

Ein nod yw bod pob dysgwr yn cael cyfleoedd i ddod yn ddwyieithog neu'n amlieithog. Ein gweledigaeth yw ehangu addysg ddwyieithog ymhellach yn Sir Gaerfyrddin gan alluogi ein dysgwyr i ddod yn ddinasyddion dwyieithog a bod mewn sefyllfa well ar gyfer cyfleoedd cyflogaeth yn y dyfodol. Am fwy o wybodaeth am fanteision dwyieithrwydd edrychwch ar y wybodaeth gynhwysfawr ar wefan y Cyngor Sir.

Rwy'n gobeithio y bydd y ddogfen hon o gymorth i rieni/gofalwyr plant sy'n dechrau'r ysgol am y tro cyntaf, ac i rieni/gofalwyr plant sy'n symud i'r ardal. Rydym yn gwerthfawrogi y gall dewis ysgol fod yn her, ond rydym yn cydnabod pwysigrwydd y penderfyniad hwn i chi fel rhieni neu ofalwyr. Mae'r canllawiau hyn i'ch cefnogi yn y broses honno ac yn cynnwys:

- Gwybodaeth gyffredinol am ein hysgolion
- Cyngor ar sut a phryd y mae angen i chi wneud cais am le mewn ysgol.
- Y broses o ddyfarnu lleoedd a
- Amrywiaeth o bolisïau fel cludiant ysgol a allai fod yn berthnasol i'ch amgylchiadau.

Cyn cwblhau eich dewis, rydym yn eich cynghori i gysylltu â'r ysgolion yn eich ardal ac ymweld â nhw i drafod y ddarpariaeth sydd ar gael a'ch amgylchiadau unigol. Bydd gwybodaeth hefyd ar gael ar wefannau unigol ysgolion ac yn eu prosbectws.

Credwn fod addysg yn bartneriaeth rhwng yr ysgol, teuluoedd a'r gymuned ehangach. Gyda'n gilydd, gallwn sicrhau bod eich plentyn nid yn unig yn cyflawni llwyddiant academaidd ond hefyd yn tyfu'n gymdeithasol, yn emosiynol ac yn bersonol.

Byddwch yn ymwybodol nad yw mynediad i'ch ysgol ddewisol wedi'i warantu. Mae cyfyngiadau llym ar nifer y disgyblion y gellir eu derbyn i bob ysgol. Os oes mwy o geisiadau na lleoedd ar gael, rhaid prosesu'r ceisiadau a dderbynnir erbyn y dyddiad cau yn gyfreithiol yn gyntaf gyda'r meini prawf gordanysgrifio, fel y manylir yn y llyfryn hwn, a ddefnyddir i flaenoriaethu'r dyfarniad o'r lleoedd sydd ar gael. Er mwyn osgoi cael eich siomi a gwneud y mwyaf o'r cyfle i gael lle yn eich ysgol ddewisol, sicrhewch eich bod yn cyflwyno'ch cais erbyn y dyddiad cau penodedig.

Diolch am ystyried ysgol yn Sir Gaerfyrddin ar gyfer addysgu eich plentyn. Rydym yn eich gwahodd i archwilio ein prosbectws ymhellach i ddysgu mwy am y cyfleoedd gwych sydd ar gael.

Rydym yn edrych ymlaen at groesawu eich plentyn i un o'n hysgolion a dymunwn bob llwyddiant iddynt.

Gareth Morgans - Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Plant a Theuluoedd

Cynnwys

A. Derbyn i Ysgolion Sir Gaerfyrddin
1. Awdurdodau Derbyn 6
2. Pryd i wneud cais – Amserlen Trefniadau Derbyn Arferol.....9
3. Oedran dechrau ysgol – Grwpiau Blwyddyn/Oedrannau 10
4. Derbyn plant i ysgolion uwchradd a'r chweched dosbarth.....13
5. Dewis Ysgol 15
6. Sut mae gwneud cais 18
7. Rhoi lleoedd – y meini prawf gor-alw 23
8. Symud/newid ysgol y tu allan i'r trefniadau derbyn arferol.....26
9. Hysbysiad am gynnig o le mewn ysgol.....28
10. Apeliadau 29
11. Derbyn i ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir.....31

B. Gwybodaeth am Addysg a Dysgu
1. Tymhorau Ysgol a Gwyliau 38
2. Profiadau Dysgu.....39
3. Dysgu'r Gymraeg a'r Saesneg mewn ysgolion 42
4. Arholiadau Cyhoeddus.....44
5. Gwahardd disgyblion.....45
6. Taliadau am weithgareddau ysgolion.....45
7. Dyddiad gadael ysgol 45
8. Cyrff Llywodraethu Ysgolion 45

C. Gwasanaethau i Ddisgyblion
1. Diwallu Anghenion Addysgol Ychwanegol/Arbennig.....46
2. Cludiant ysgol.....50
3. Prydau Ysgol a Grant Datblygu Disgyblion.. 56
4. Lwfans Cynhaliaeth Addysg (EMA) 60
5. Y Tîm Diogelu a Phresenoldeb Ysgolion 60
6. Cronfeydd Ymddiriedolaeth 61
7. Y Gwasanaeth Gyrfaoedd.....61
8. Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd.....62
9. Y Cynnig Gofal Plant 63
10. Ysgolion Iach 63
11. Datblygu Cynaliadwy a Dinasyddiaeth Fyd-eang 65

Crynodeb o Ysgolion a Disgyblion.....67
Map o Ysgolion.....68
Rhestr o Ysgolion.....71

Adran A – Derbyn i Ysgolion Sir Gaerfyrddin

Ffeithiau Allweddol

- Nid oes hawl awtomatig i le mewn ysgol.
- Rhaid i chi gyflwyno cais i awdurdod derbyn er mwyn i'ch plentyn gael lle mewn ysgol.
- Mae terfyn ar nifer y disgyblion y gellir eu derbyn i ysgol mewn unrhyw grŵp blwyddyn. Ar ôl cyrraedd y terfyn hwnnw, ni chaniateir derbyn rhagor o ddisgyblion.
- Os oes gan eich plentyn anghenion dysgu ychwanegol fe'ch cynghorir i gysylltu â phennaeth yr ysgol neu swyddogion cynnydd disgyblion yr adran cyn cyflwyno cais.
- Gwnewch gais erbyn y dyddiadau cau - gweler yr Amserlen Derbyn i Ysgolion.
- Os byddwch yn cyflwyno cais ar ôl y dyddiadau hyn caiff ei drin fel cais hwyr a bydd yn cael ei ystyried ar ôl y rhai a dderbyniwyd cyn y dyddiad cau. Bydd hyn yn lleihau'r siawns o gael lle i'ch plentyn mewn ysgol o'ch dewis.
- Os cynigir lle i'ch plentyn, mae'n rhaid i chi dderbyn y lle erbyn y dyddiad a bennwyd neu bydd y cynnig yn cael ei dynnu'n ôl a chynigir y lle i ddisgybl arall.

1. Awdurdodau Derbyn

Rheolir y drefn o dderbyn plant i ysgolion gan awdurdod derbyn.

Ysgolion Cymunedol ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir yn Sir Gaerfyrddin

Yn achos ysgolion cymunedol ac ysgolion gwirfoddol a reolir yn Sir Gaerfyrddin, Awdurdod Lleol (ALl) Sir Gaerfyrddin yw'r Awdurdod Derbyn. Mae manylion cyswllt Cyngor Sir Caerfyrddin fel a ganlyn:
Yr Adran Addysg a Phlant
Neuadd y Sir
Caerfyrddin
SA31 1JP
Ffôn: 01267 246449
E-bost: derbyniadau@sirgar.gov.uk

Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir yn Sir Gaerfyrddin

Ar gyfer ymholiadau ynghylch ysgolion eglwysig gwirfoddol a gynorthwyir cysylltwch â'r canlynol:

Ysgolion yr Eglwys yng Nghymru
Y Parchedig Ganon John Cecil, Cyfarwyddwr Addysg yr Esgobaeth, Y Ficerdy, Steynton, Aberdaugleddau, Sir Benfro, SA73 1AW
Ffôn: 01646 692974 neu 07582613940
E-bost: revjohncecil@btinternet.com

Ysgolion Catholig
Mr Paul White, Cyfarwyddwr Addysg yr Esgobaeth, Swyddfa Addysg yr Esgobaeth, y Swyddfeydd, 27 Stryd y Cwfaint, Greenhill, Abertawe, SA1 2BX
Ffôn: 01792 652757 **Ffacs**: 01792 458641
E-bost: education@menevia.org.uk

Awdurdodau Addysg Lleol Cyfagos

Y canlynol yw enwau, cyfeiriadau a rhifau ffôn yr awdurdodau addysg lleol cyfagos:

ABERTAWE - Cyfarwyddwr Addysg, Dinas a Sir Abertawe, Neuadd y Ddinas, Abertawe, SA1 4PE
Ffôn: **01792 637521**

CEREDIGION – Swyddog Arweiniol Corfforaethol Dysgu Gydol Oes a Phrif Swyddog Addysg, Cyngor Sir Ceredigion, Canolfan Rheidol, Rhodfa Padarn, Llanbadarn Fawr, Aberystwyth, SY23 3UE
Ffôn: **01970 633656**

CASTELL-NEDD PORT TALBOT - Cyfarwyddwr Addysg, Hamdden a Dysgu Gydol Oes, Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot, Y Canolfan Ddinesig, Castell-nedd Port Talbot SA13 1PJ
Ffôn: **01639 686868**

POWYS - Cyfarwyddwr Addysg a Phlant, Cyngor Sir Powys, Neuadd y Sir Powys, Spa Road East, Llandrindod, LD1 5LG.
Ffôn: **01597 826422**

SIR BENFRO - Cyfarwyddwr Addysg, Cyngor Sir Penfro, Neuadd y Sir, Hwlffordd, SA61 1TP
Ffôn: **01437 764551**

Trefniadau Derbyn Arferol ar gyfer y Flwyddyn Academaidd 2025 – 2026

Yn y rhan hon o'r ddogfen nodir gweithdrefnau Sir Gaerfyrddin o ran trefniadau derbyn arferol addysg Feithrin, Gynradd, Uwchradd a chweched dosbarth ar gyfer y flwyddyn academaidd.

Pwyntiau allweddol ar gyfer Ysgolion Cymunedol ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir.

- **Yn ôl y gyfraith mae'n rhaid i rieni/gwarcheidwaid wneud cais** i'r Awdurdod am le.
- Nodir **dyddiadau cau** ar gyfer ceisiadau yn yr **Amserlen Trefniadau Derbyn** ar ddiwedd y ddogfen hon.
- Rhaid gwneud cais erbyn y **dyddiadau cau**.
- **Ni fydd disgyblion yn trosglwyddo'n awtomatig** i'r Ysgol Gynradd o'r Ysgol Feithrin.
- **Ni fydd disgyblion yn trosglwyddo'n awtomatig** i'r Ysgol Uwchradd o'r Ysgol Gynradd.
- Mae ceisiadau a gyflwynir ar ôl y dyddiadau cau yn annhebygol o gael lle yn eu hysgol dewis cyntaf.
- Defnyddir Meini Prawf Gor-alw penodol wrth ddyrannu lle mewn ysgol.
- **Wrth ddyrannu lleoedd, ni roddir ystyriaeth** i'r ysgol feithrin a'r ysgol gynradd y mae'r disgybl yn ei mynychu. Y cyfeiriad cartref fydd yn cael ei ystyried wrth dderbyn i ysgolion.
- **Nid yw'n bosibl i unrhyw unigolyn nac ysgol roi sicrwydd** ymlaen llaw y bydd lle ar gael i blentyn mewn ysgol. Dylid diystyru sylwadau neu addewidion o'r fath.
- **Anfonir e-bost neu lythyr gan yr Awdurdod** yn rhoi gwybod a yw'r cais wedi bod yn llwyddiannus neu wedi'i wrthod.
- **Ni chaiff plentyn ddechrau yn yr ysgol hyd nes bod y rhiant/ gwarcheidwad wedi cadarnhau gyda'r Awdurdod ei fod yn derbyn y lle sy'n cael ei gynnig**.

2. Pryd i wneud cais

Amserlen Cyflwyno Ceisiadau Derbyn i Ysgolion - Ysgolion Cymunedol ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir					
Darpariaeth	**Ystod Dyddiad Geni**	**Tymor Dechrau Ysgol**	**Dyddiad Cau ar gyfer Ceisiadau**	**Dyddiad Hysbysu**	**Dyddiad cau ar gyfer Apeliadau**
Addysg Feithrin 3 blwydd oed (Rhan-amser yn unig mewn ysgolion 3-11)	1 Medi 2022 tan 31 Awst 2023	Ionawr, Ebrill, Medi 2026	31 Gorffennaf 2025	Hydref 2025	Dim hawl i apelio
Addysg 4 blwydd oed 4-11 (Amser Llawn)	1 Medi 2021 tan 31 Awst 2022	Ionawr 2026 Ebrill 2026 Medi 2026	31 Ionawr 2025	16 Ebrill 2025 neu'r diwrnod gwaith nesaf	14 Mai 2025
Ysgol Uwchradd (symud o'r Ysgol Gynradd i'r Ysgol Uwchradd)	1 Medi 2013 tan 31 Awst 2014	Medi 2025	29 Tachwedd 2024	1 Mawrth 2025 neu'r diwrnod gwaith nesaf	31 Mawrth 2025

Ceisiadau Cynnar

Sylwch na ellir defnyddio ceisiadau cynnar yn faen prawf ar gyfer rhoi blaenoriaeth wrth roi lleoedd. Mae'r holl geisiadau sy'n dod i law hyd at y dyddiad cau yn cael eu trin yn yr un modd.

Ceisiadau Hwyr

Ni fydd ceisiadau sy'n dod i law ar ôl y dyddiad cau yn cael eu hystyried nes bod y ceisiadau sydd wedi dod i law cyn y dyddiad cau wedi cael lleoedd. Mae ceisiadau a gyflwynir ar ôl y dyddiad cau yn llai tebygol o gael lle yn yr ysgol dewis cyntaf y gwnaeth y rhieni gais amdani.

3. Ar ba oed y gall plant ddechrau ysgol Cynradd?

Y Blynyddoedd Cynnar - Darpariaeth i blant 3 oed

Beth yw'r Blynyddoedd Cynnar?
Mae addysg y Blynyddoedd Cynnar yn ddarpariaeth anstatudol sydd ar gael i blant 3 oed a bydd yn rhaid gwneud cais am le mewn ysgol h.y. ar gyfer categorïau (i) a (ii) isod, i'r Awdurdod Derbyn erbyn y dyddiad cau - Gweler yr Amserlen ar gyfer Cyflwyno Cais.

Ble mae addysg ran amser i'w chael?
Mae hawl gan bob plentyn 3 blwydd oed gael lleoliad am ddim am 10 awr yr wythnos mewn sefydliad cofrestredig trwy'r Grŵp Hawliau Bore Oes o'r tymor yn dilyn ei drydydd pen-blwydd. Mae'r Awdurdod yn caniatáu i ddarparwyr nas cynhelir ddefnyddio adeiladau ysgolion lle bynnag y bo hynny'n ymarferol.
Mae sawl math o ddarpariaeth:

i. Ysgol Feithrin - Ysgol Feithrin Rhydaman yw'r unig ysgol feithrin yn y Sir.
ii. Dosbarthiadau Meithrin/Blynyddoedd Cynnar mewn Ysgolion Cynradd (ysgolion 3-11 oed).
iii. Darpariaeth gan y sector nas cynhelir sy'n bartneriaid yn y Grŵp Hawliau Bore Oes, megis Blynyddoedd Cynnar Cymru, Mudiad Meithrin a darparwyr preifat. Gallwch ddod i wybod mwy o dan yr adran Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd Sir Gaerfyrddin yn y llyfryn hwn.

Pryd y gall plentyn ddechrau addysg ran-amser?
Fel rheol, derbynnir plant i ddarpariaeth Blynyddoedd Cynnar mewn ysgolion lle mae'r ddarpariaeth honno ar gael yn rhan-amser ar ddechrau'r tymor yn dilyn eu trydydd pen-blwydd.

3ydd Pen-blwydd y Plentyn	Tymor Derbyn	Nid oes gan rieni/gwarcheidwaid hawl i apelio os na chynigir lle i'w plentyn mewn lleoliad Blynyddoedd Cynnar o'u dewis.
1 Medi – 31 Rhagfyr	Tymor y Gwanwyn	
1 Ionawr – 31 Mawrth	Tymor yr Haf	
1 Ebrill – 31 Awst	Tymor yr Hydref	

Y DYDDIAD CAU I WNEUD CAIS
AM LE RHAN-AMSER MEWN YSGOL FEITHRIN YW
31 GORFFENNAF 2025

Ni fydd gan blentyn y cynigir lle rhan-amser iddo/iddi mewn ysgol, hawl awtomatig i barhau i dderbyn addysg amser llawn. Mae'n rhaid cyflwyno cais ffurfiol i'r Awdurdod Derbyn cywir - gweler yr amserlen derbyn.

Os bydd mwy o geisiadau na lleoedd ar gael, yna bydd yr Awdurdod yn blaenoriaethu ceisiadau yn unol â'i feini prawf gor-alw a nodir yn y ddogfen hon.

Addysg Amser Llawn - Plant 4 a 5 oed

Lle nad oes darpariaeth blynyddoedd cynnar mewn lleoliad a gynhelir bydd dysgwyr amser llawn yn gallu cael eu derbyn i ysgolion cynradd yn ystod tymor yr ysgol yn dilyn eu pen-blwydd yn bedair oed o ganlyniad i'r penderfyniad i ddileu'r polisi plant sy'n codi'n 4 oed.

Gweler Amserlen Trefniadau Derbyn ar gyfer dyddiadau dechrau a dyddiad cau ar gyfer ceisiadau yn seiliedig ar ddyddiad geni.

4ydd Pen-blwydd y Plentyn	Tymor Derbyn
1 Medi – 31 Rhagfyr	Tymor y Gwanwyn
1 Ionawr – 31 Mawrth	Tymor yr Haf
1 Ebrill – 31 Awst	Tymor yr Hydref

Y DYDDIAD CAU I WNEUD CAIS AM LE AMSER LLAWN MEWN YSGOL GYNRADD YW 31 IONAWR 2025

Nid yw'r ysgol feithrin a'r darparwr blynyddoedd cynnar y mae'r disgybl yn eu mynychu yn fater sy'n cael ei ystyried wrth ddyrannu lleoedd.

Os bydd mwy o geisiadau na lleoedd ar gael, yna bydd yr Awdurdod yn blaenoriaethu ceisiadau yn unol â'i feini prawf gor-alw a nodir yn y ddogfen hon.

Ni fydd ceisiadau sy'n dod i law ar ôl y dyddiad cau penodedig yn cael eu hystyried nes bod y ceisiadau a ddaeth i law cyn y dyddiad cau wedi

cael eu dyfarnu. Caiff y rhain eu hystyried fel Ceisiadau Hwyr fel y nodir yn y ddogfen hon.

Yn unol â Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 gosodir terfyn o 30 o ddisgyblion fesul athro cymwysedig ar ddosbarthiadau Derbyn, Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2, a elwir yn Ddeddfwriaeth ar Faint Dosbarthiadau Babanod.

Gofyniad cyfreithiol i ddechrau'r ysgol - y tymor yn dilyn pen-blwydd y plentyn yn 5 oed

Yn ôl y gyfraith rhaid i rieni drefnu bod eu plant yn cael addysg amser llawn ar ddechrau’r tymhorau canlynol:-

<table>
<tr><th>5ed Pen-blwydd y Plentyn</th><th>Tymor Derbyn</th><td rowspan="4">Ni fydd ceisiadau sy'n dod i law ar ôl y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ceisiadau
yn cael eu hystyried nes bod y ceisiadau sydd wedi dod i law cyn y dyddiad
cau wedi cael lleoedd.</td></tr>
<tr><td>1 Ebrill – 31 Awst</td><td>Tymor yr Hydref</td></tr>
<tr><td>1 Medi – 31 Rhagfyr</td><td>Tymor y Gwanwyn</td></tr>
<tr><td>1 Ionawr – 31 Mawrth</td><td>Tymor yr Haf</td></tr>
</table>

Gall rhiant ohirio dyddiad derbyn plentyn i’r ysgol tan ddechrau’r tymor sy’n dilyn pumed pen-blwydd y plentyn cyhyd â bod y dyddiad hwnnw yn yr un flwyddyn ysgol â'r un maent wedi gwneud cais amdani.

4. Derbyn plant i ysgolion uwchradd gan gynnwys y chweched dosbarth

Ffeithiau Allweddol

- Ni fydd disgyblion yn trosglwyddo'n awtomatig i'r ysgol uwchradd o'r ysgol gynradd
- Mae'n rhaid, yn ôl y gyfraith, i chi gyflwyno cais i'r Awdurdod Derbyn am le mewn ysgol.
- Y dyddiad cau ar gyfer gwneud cais yw **29 Tachwedd, 2024**.
- Cyfeiriad y cartref yw'r hyn y rhoddir ystyriaeth iddo wrth dderbyn i ysgol uwchradd ac nid yr ysgol gynradd a fynychwyd.
- Nid yw'n bosibl i unrhyw unigolyn na chorff roi sicrwydd ymlaen llaw y bydd lle ar gael i blentyn mewn ysgol. Dylid diystyru sylwadau neu addewidion o'r fath.
- Bydd angen i chi aros hyd nes y cewch lythyr neu e-bost gan yr Awdurdod Derbyn yn rhoi gwybod i chi os yw eich cais wedi cael ei gymeradwyo neu ei wrthod.
- Ni chaiff plentyn ddechrau yn yr ysgol uwchradd hyd nes bod y rhiant/gwarcheidwad wedi cadarnhau gyda'r Awdurdod Derbyn ei bod yn derbyn y lle sy'n cael ei gynnig.
- Darllenwch y Polisi Cludiant i'r Ysgol cyn gwneud eich dewis terfynol o ysgol.

Mae'n rhaid i blant ysgolion cynradd ddechrau'r ysgol uwchradd yn y mis Medi yn dilyn eu pen-blwydd yn 11 oed.

Mae'n ofynnol i riant/gwarcheidwad gwblhau cais ar-lein ar gyfer y disgyblion hyn erbyn y **dyddiad cau penodedig fel y nodir yn yr Amserlen Trefniadau Derbyn.**

Ni fydd ceisiadau sy'n dod i law **ar ôl** y **dyddiad cau** penodedig yn cael eu hystyried nes bod y ceisiadau a ddaeth i law cyn y dyddiad cau wedi cael eu dyfarnu. Caiff y rhain eu hystyried fel **Ceisiadau Hwyr** fel y nodir yn y ddogfen hon.

Os bydd mwy o geisiadau na lleoedd ar gael, yna bydd yr Awdurdod yn blaenoriaethu ceisiadau yn unol â'i feini prawf gor-alw a nodir yn y ddogfen hon.

Nid yw'r ysgol gynradd y mae'r disgybl yn ei mynychu yn fater sy'n cael ei ystyried wrth roi lleoedd.

Rhaid llenwi ffurflenni cais ar-lein erbyn y dyddiad cau penodedig.

Os na fydd y ffurflen wedi cael ei chyflwyno erbyn y dyddiad cau, mae'r siawns o gael lle yn y dewis ysgol yn llai, felly hefyd y posibilrwydd o gael cludiant i'r ysgol am ddim.

Ein bwriad yw anfon llythyrau penderfyniad mewn perthynas â'r ceisiadau hyn a gyflwynwyd erbyn y dyddiad cau erbyn y dyddiad cynnig **a nodir yn yr Amserlen Trefniadau Derbyn.**

Y dyddiad cau ar gyfer gwneud cais am le yn ysgol uwchradd yw 29 Tachwedd 2024

Fel rhan o'r broses o wneud cais, bydd rhieni plant yn eu blwyddyn olaf yn yr ysgol gynradd yn derbyn pecyn gwybodaeth oddi wrth yr Awdurdod. Mae'n bwysig eich bod yn llenwi'r ffurflen ar-lein erbyn y dyddiad cau gan mai'r ceisiadau hyn fydd yn cael yr ystyriaeth gyntaf. Ni fydd ceisiadau sy'n dod i law ar ôl y dyddiad cau yn cael eu hystyried nes bod y ceisiadau a ddaeth i law cyn y dyddiad cau wedi cael eu dyfarnu. Er nad oes unrhyw sicrwydd y rhoddir lle mewn ysgol, mae'r meini prawf derbyn yn rhoi blaenoriaeth i ddisgyblion sy'n byw yn nalgylch dynodedig yr ysgol uwchradd. Felly nid yw'r ysgol gynradd y mae'r disgybl yn ei mynychu yn fater sy'n cael ei ystyried.

Dilynwch y canllawiau a ddarparwyd, cwblhewch y ffurflen ar-lein yn unol â hynny a darllenwch y rhan o'r llyfryn hwn sy'n ymwneud â dewis y rhieni a chludiant i'r ysgol er mwyn sicrhau eich bod yn deall eich dyletswydd o dan yr amgylchiadau hyn.

Nid oes trefniadau trosglwyddo awtomatig na hawl awtomatig i symud o'r Ysgol Gynradd i'r Ysgol Uwchradd.

Mae'n rhaid i ffurflenni gael eu cwblhau a'u cyflwyno erbyn **29 Tachwedd 2024**. Os na chaiff y ffurflen ei chyflwyno erbyn y dyddiad cau, yna bydd llai o gyfle i gael lle yn yr ysgol o'ch dewis. Ein bwriad yw cyhoeddi llythyrau penderfyniad ynghylch y ceisiadau hyn erbyn **1 Mawrth, 2025**, neu'r diwrnod gwaith nesaf. Dylai rhieni sy'n dymuno i'w plentyn gael ei dderbyn i ysgol uwchradd ar adeg sy'n wahanol i amser arferol derbyn disgyblion blwyddyn 7 gysylltu a thrafod y mater yn y lle cyntaf â Phennaeth yr ysgol a fydd hefyd yn gallu rhoi cyngor ar wneud cais am le. Gellir gofyn hefyd am gyngor gan y staff Derbyn Disgyblion i Ysgolion yn yr Adran Addysg a Phlant.

Derbyn i'r Chweched Dosbarth

Dylid trafod trefniadau ar gyfer derbyn disgyblion i Chweched Dosbarth Ysgolion Cymunedol â’r ysgol unigol cyn gwneud cais am le.

5. Dewis Ysgol a Dalgylchoedd

Ffeithiau Allweddol

- Mae pob ysgol yn gwasanaethu dalgylch dynodedig.
- Os yw'r disgybl yn byw yn nalgylch dynodedig ysgol, mae gwell siawns y bydd y cais am le yn yr ysgol honno yn llwyddiannus. Fodd bynnag, nid oes sicrwydd cael lle.
- Mae gan ddisgyblion sy'n byw o fewn dalgylch yr ysgol, yn amodol ar y meini prawf ynghylch oed a phellter teithio, well siawns o gael cludiant am ddim o'r cartref i'r ysgol - gweler y polisi cludiant.
- Lle bydd rhieni'n dewis ysgol nad yw'n ysgol agosaf neu'n ysgol y dalgylch, eu cyfrifoldeb nhw fydd cludo'r plentyn i'r ysgol ac yn ôl.
- Gall rhieni fynegi eu bod yn dewis ysgol nad yw'n ysgol ddynodedig y dalgylch. Os dilynir y gweithdrefnau cywir ac os nad yw nifer y disgyblion yn fwy na'r nifer y caniateir i'r ysgol ei derbyn, bydd lle yn cael ei roi.
- Pan fydd disgybl yn symud o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd, bydd ystyriaeth ynghylch cymhwysedd i gael ei dderbyn i'r ysgol honno ac i dderbyn cludiant am ddim o'r cartref i'r ysgol yn seiliedig ar y cyfeiriad cartref ac nid yr ysgol gynradd a fynychwyd.

Ysgol Leol/Dalgylch

Mae’r Awdurdod wedi dynodi ardal ddaearyddol benodedig y mae’r ysgol yn ei gwasanaethu sy’n cael ei galw’n ddalgylch yr ysgol. Mae manylion dalgylch ysgol ar gael yn yr ysgol, ar wefan yr Awdurdod Sir neu oddi wrth yr Awdurdod Derbyn perthnasol.

Er nad yw byw yn nalgylch ysgol yn rhoi sicrwydd y derbynnir disgybl i'r ysgol mae'n ffactor pwysig gan y bydd yn golygu y bydd cais yn cael blaenoriaeth dros geisiadau gan unigolion sy'n byw y tu allan i'r dalgylch. Mae'n bwysig hefyd am ei fod yn un o'r meini prawf allweddol wrth asesu a yw disgybl yn gymwys i gael cymorth o ran cludiant o'r cartref i'r ysgol.

Ceir manylion y polisi ynghylch cludiant o'r cartref i'r ysgol yn y ddogfen hon. Cyn gwneud cais am le mewn ysgol mae’r Awdurdod yn eich cynghori’n gryf i

gysylltu a thrafod materion gyda'ch ysgol leol ac os yn bosib mynd i'w gweld fel eich bod yn gwybod am y cyfleusterau a'r cyfleoedd allant eu cynnig.

Dewisiadau Rhieni

Fel y nodwyd, mae'r Awdurdod yn awgrymu mai'r pwynt cyswllt cyntaf wrth ddewis ysgol fyddai'r ysgol dalgylch leol.
Er bod y rhan fwyaf o rieni yn anfon eu plentyn i'r ysgol dalgylch leol, mae gan rieni hawl i ddatgan blaenoriaeth i ysgolion gwahanol. Os ydych yn dymuno gwneud hynny argymhellir eich bod yn cysylltu â'r ysgol rydych yn meddwl amdani cyn gwneud dewis terfynol.
Os ydych yn dewis ysgol nad yw'n ysgol dalgylch ddynodedig i chi na'r ysgol agosaf at eich cartref, dylech gofio fod rhai materion ymarferol y mae angen i chi eu hystyried yn llawn cyn gwneud penderfyniad.

Yn gyntaf, os nad yw plentyn yn mynychu ysgol y dalgylch na'r ysgol agosaf at gyfeiriad y cartref a bod y penderfyniad hwn yn seiliedig ar ddewis y rhieni, yna mae'r cyfrifoldeb yn llwyr ar y rhieni / gwarcheidwad i gludo'r disgybl i'r ysgol ac oddi yno ac i dalu cost y cludiant hwnnw.

Mae rhieni'n dweud fod hynny'n gallu bod yn broblem arbennig os oes ganddynt frawd neu chwaer iau nad yw'n cael ei dderbyn i'r un ysgol. Doeth felly yw ystyried a chynllunio ar gyfer y posibilrwydd hwn cyn gwneud cais am le mewn ysgol.

Mae'r ail fater yn ymwneud â'r adeg pan mae disgyblion yn trosglwyddo o'r ysgol gynradd i'r sector uwchradd. Mae cael lle mewn ysgolion uwchradd yn seiliedig ar a yw eich cyfeiriad cartref o fewn dalgylch yr ysgol uwchradd. Nid yw'n seiliedig ar ba ysgol gynradd yr aethpwyd iddi. Felly, pan mae disgybl wedi bod i ysgol gynradd nad yw'n ysgol dalgylch benodedig iddynt mae mwy o debygrwydd na fyddant yn gallu cael eu derbyn i'r un ysgol uwchradd â'u cyfoedion a'u cyd-ddisgyblion.

Ni fydd y materion hyn yn berthnasol i lawer, ond gan eu bod wedi creu anawsterau i rieni yn y gorffennol argymhellir eich bod yn eu hystyried ac yn cynllunio ar eu cyfer cyn gwneud eich dewis terfynol o ran ysgol gynradd.

Bydd yr Awdurdod Derbyn a'r llywodraethwyr ysgol yn cydymffurfio'n gyfreithlon ag unrhyw fynegiant o flaenoriaeth i ysgol benodol. Fel gyda phob cais bydd blaenoriaeth i ysgol benodol yn gorfod cael ei hystyried a'i hasesu yn rhan o'r broses dderbyn i sicrhau nad yw'r Awdurdod yn mynd heibio'r terfyn ar gyfer derbyn disgyblion i'r ysgol honno ar gyfer y grŵp blwyddyn penodol.

Y term a ddefnyddir yn y ddogfen hon wrth gyfeirio at y nifer sy'n cyfyngu faint o ddisgyblion ellir eu derbyn i grŵp blwyddyn penodol mewn ysgol yw'r Nifer Derbyn (ND). Nodir y ND ar gyfer pob ysgol yn y rhestr o ysgolion sy'n rhan o'r llyfryn hwn.

Dewisiadau Rhieni – Disgyblion a Waharddwyd Ddwywaith
Os yw disgybl wedi cael ei wahardd yn barhaol o ddwy ysgol neu ragor yn barod, er y gall rhiant ddatgan blaenoriaeth i ysgol y maen nhw'n dymuno i'w plentyn gael eu haddysgu ynddi, nid oes raid i'r Awdurdod Derbyn gydymffurfio â'r dewis hwnnw am gyfnod o ddwy flynedd o ddyddiad y gwaharddiad diweddaraf.

Nid yw hynny'n berthnasol i fyfyrwyr sydd â datganiadau o Anghenion Addysgol Arbennig (AAA), plant o dan oed ysgol gorfodol, plant a gafodd le ysgol yn ôl, neu a fyddai wedi cael lle yn ôl pe bai wedi bod yn ymarferol gwneud hynny, neu blant sy'n derbyn gofal pan wneir y cais am le gan y rhiant corfforaethol.

Diwallu Anghenion Addysgol Ychwanegol/Arbennig
Mae gan rai plant anghenion addysgol ychwanegol neu arbennig a/neu anabledd sy'n golygu fod angen gwneud darpariaeth ychwanegol ar eu cyfer fel y gallant ddysgu'n effeithiol. Mewn amgylchiadau o'r fath trowch at adran Anghenion Addysgol Ychwanegol y llyfryn hwn.

Addysg yn y Cartref
Gall rhieni ddewis hefyd addysgu eu plant gartref. Yr enw ar hyn yw Addysg Ddewisol yn y Cartref. Mae'r penderfyniad i addysgu gartref yn fater y dylid meddwl yn ofalus amdano, gan ei fod yn golygu ymrwymiad, amser a chost sylweddol.

Os ydych yn ystyried y dewis hwn awgrymir y dylech gysylltu â'r awdurdod lleol a gofyn am arweiniad gan y Swyddog Addysg Ddewisol yn y Cartref drwy ffonio 01554 742369 neu e-bostio: EHEenquiries@sirgar.gov.uk

Mathau o Ysgolion
Mae pob ysgol yn Sir Gaerfyrddin yn cael ei dosbarthu'n ysgolion cydaddysgol yn yr ystyr eu bod yn darparu ar gyfer bechgyn a merched, ac oni nodir yn wahanol maent yn ysgolion dyddiol ac nid yn ysgolion preswyl.

Oni nodir yn wahanol, mae ysgolion uwchradd yn cael eu dosbarthu'n ysgolion cyfun.Yn unol â Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 gosodir terfyn o 30 o ddisgyblion mewn dosbarth sy'n cael ei addysgu gan un athro cymwysedig yn achos dosbarthiadau Derbyn, Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2.

6. Sut mae gwneud cais

Ffeithiau Allweddol

Wedi i'r rhiant/gwarcheidwad/rhiant corfforaethol benderfynu i ba ysgol y maent am anfon eu plentyn/plant mae'n rhaid iddynt gyflwyno cais i'r Awdurdod Derbyn priodol.

Gofynnir i'r rhieni/gwarcheidwaid restru'r dewis o ysgol yn ôl y dewis 1af, yr 2il ddewis a'r 3ydd dewis.

Ar gyfer Ysgolion Cymunedol ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir gellir gwneud hyn:

- Yn uniongyrchol ar-lein gan ddefnyddio gwefan yr Awdurdod Lleol sef www.sirgar.llyw.cymru; neu
- Canolfannau Gwasanaethau Cwsmeriaid y Cyngor; neu
- Trwy gysylltu â'r ysgol.

Ni all unrhyw Ysgol Gynradd Gymunedol nac Ysgol Gynradd Wirfoddol a Reolir awdurdodi derbyn disgybl; gallant gynorthwyo gyda'r ffurflen gais drwy apwyntiad yn unig.

Ar gyfer Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir

- Cyflwyno cais yn uniongyrchol i'r ysgol
- Cyflwyno cais ar-lein trwy wefan Awdurdod Sir Caerfyrddin.

Cwblhau'r Ffurflen Gais

Cyfrifoldeb Rhiant/Gwarcheidwad
Rhaid i'r sawl sy'n cwblhau'r ffurflen gais sicrhau bod ganddynt gyfrifoldeb rhiant dros y plentyn dan sylw a bod pawb sydd â chyfrifoldeb rhiant yn cytuno. Os nad yw'n bosibl dod i gydgytundeb, mae angen gorchymyn llys i gadarnhau y gellir prosesu'r cais. Bydd angen i'r ymgeisydd dicio blwch ar y ffurflen gais ar-lein i gadarnhau cytundeb rhieni. Pan fo anghytundeb neu wrthwynebiad, bydd y cais yn cael ei ohirio hyd nes y caiff y mater ei ddatrys rhwng y rhieni neu hyd nes y ceir gorchymyn llys yn nodi a ellir gwneud cais.

Dewis Rhieni - Dewisiadau Ysgol
Bydd y rhieni yn gallu gwneud cais ar-lein am le mewn uchafswm o dair ysgol ar y ffurflen gais. Argymhellir bod rhieni/gwarcheidwad yn gwneud cais am 3 ysgol i gynyddu'r siawns o sicrhau lle mewn ysgol a ddewisir.

Bydd rhaid i'r rhieni/gwarcheidwad sy'n dewis gwneud cais am 2 neu 3 ysgol eu rhestru yn ôl blaenoriaeth (h.y. 1af, 2il a 3ydd dewis)

Yn y man cyntaf, bydd pob cais yn cael yr un ystyriaeth, ond os bydd lle'n cael ei gynnig yn yr ysgol sy'n ddewis 1af, ni fydd lleoedd yn cael eu cynnig yn yr ysgol sy'n 2il ddewis neu'n 3ydd dewis.

Os caiff y dewis 1af ei wrthod, bydd eich 2il ddewis yn cael ei drin fel petai'n ddewis 1af. Bydd y broses hon yn parhau hyd nes y cynigir lle neu hyd nes y bydd y 3 dewis wedi'u hystyried.

Dylai rhieni/gwarcheidwad anfon e-bost at derbyniadau@sirgar.gov.uk i drafod lle mewn ysgol arall os yw pob dewis wedi bod yn aflwyddiannus.

Os bydd nifer o geisiadau yn dod i law, cânt eu prosesu'n awtomatig yn y drefn
y maent wedi dod i law. Os ydych yn cyflwyno cais newydd, y cais a ddaeth i law gyntaf fydd eich dewis 1af, 2il ddewis a 3ydd dewis o hyd, a bydd eich ail gais yn cael ei ychwanegu fel eich 4ydd, 5ed a 6ed dewis.

Newid neu ganslo dewisiadau ysgol

Rhaid i rieni/gwarcheidwad anfon e-bost at derbyniadau@sirgar.gov.uk i newid trefn eu dewisiadau ysgol. Efallai y gofynnir i rieni gyflwyno cais newydd. Bydd newidiadau a wneir ar ôl y dyddiadau cau a gyhoeddwyd yn cael eu hystyried fel ceisiadau hwyr.

Dewis laith - Ysgolion Dwyieithog

Os gall ysgol gynnig mwy nag un ffrwd iaith , gall rhieni fynegi dewis ar gyfer ffrwd benodol ar y ffurflen gais. Fodd bynnag, nid yw'r awdurdod derbyn yn cynnig lle mewn ffrwd iaith benodol, dim ond lle yn y grŵp blwyddyn perthnasol yn yr ysgol honno. Dylid trafod unrhyw ddewisiadau iaith gyda'r ysgol ar ôl i le gael ei gynnig.

Cyfeiriad Cartref

Bernir mai cyfeiriad cartref disgybl yw eiddo preswyl, annedd neu adeilad preswyl, heb gynnwys unrhyw dir sydd ynghlwm wrthi/wrtho, sy'n unig breswylfa neu'n brif breswylfa'r plentyn. Mae'r dalgylch yn seiliedig ar leoliad y tŷ y mae'r disgybl yn byw ynddo ac nid ar unrhyw dir o amgylch y tŷ hwnnw a naill ai yn:

- Eiddo i riant/rhieni’r plentyn neu i berson a chanddo gyfrifoldeb rhiant cyfreithiol penodedig am y plentyn; neu
- Wedi'i brydlesu neu ei rentu gan riant/rhieni y plentyn neu gan y person sydd â chyfrifoldeb rhiant yn unol â chytundeb rhent ysgrifenedig, ac wedi'i lofnodi gan y landlord a'r tenant, am gyfnod o chwe mis neu ragor.

Prawf o'ch Cyfeiriad
Mae’r Awdurdod yn cadw’r hawl i ofyn am brawf o gyfeiriad ar yr adeg y cynigir lle i’r plentyn. Er mwyn i’r cais gael ei ystyried fel rhan o’r cylch derbyn arferol, bydd angen i chi ddarparu prawf eich bod yn byw yn y cyfeiriad a nodwyd ar y ffurflen gais ar y dyddiad cau yn unol â’r amserlen trefniadau derbyn.

Bydd yr Awdurdod yn ystyried unrhyw ddwy ddogfen o blith y canlynol yn gymorth ar gyfer penderfynu eich bod yn byw mewn cyfeiriad penodol:

- Bil y Dreth Gyngor neu Fudd-dal Tai gwreiddiol neu lythyr hysbysu nad yw’n fwy na 12 mis oed.
- Bil cyfleustodau gwreiddiol (nad yw’n fwy na 3 mis oed).
- Llythyr dyfarnu gwreiddiol ynghylch Budd-dal Plant neu Gredyd Treth Plant neu Gredyd Treth Gwaith (nad yw'r dyddiad arno'n fwy na thri mis yn ôl, **a'i fod yn nodi enw/enwau’r plentyn/plant**).
- Cytundeb tenantiaeth/prydles wedi'i lofnodi a'i ddyddio, sy'n para am o leiaf chwe mis ond sydd â mis neu ragor ar ôl ar y cytundeb.
- Cyfriflen carden gredyd neu gyfrif banc wreiddiol sy'n dangos y cyfeiriad (heb fod yn fwy na dau fis oed).
- Cadarnhad ysgrifenedig gan Fanc neu Gymdeithas Adeiladu’r ymgeisydd yn cadarnhau manylion y newid cyfeiriad ac ar ba ddyddiad y digwyddodd y newid.
- Trwydded yrru llun adnabod gyfredol ddilys.

Fel rhan o'r broses dderbyn mae angen i chi ddarparu prawf o'ch cyfeiriad mewn cysylltiad â'ch cais. Bydd yr Awdurdod yn ceisio gwirio'r wybodaeth a ddarparwyd ac mae'n cadw'r hawl i fynnu bod ymgeisydd yn darparu unrhyw wybodaeth ychwanegol yr ystyrir ei bod yn angenrheidiol i gadarnhau'r breswyliaeth neu i gymryd camau rhesymol i bennu a yw cais yn dwyllodrus ai peidio.

Os caiff lle ei gynnig mewn ysgol yn seiliedig ar gyfeiriad y canfyddir wedyn ei fod yn wahanol i gyfeiriad arferol a pharhaol y plentyn, yna mae'n bosibl y caiff y lle ei dynnu'n ôl. Os bydd rhiant neu berson sydd â chyfrifoldeb rhiant cyfreithiol dros y plentyn yn rhoi datganiad anwir, gan wybod a chan fwriadu hynny, a fyddai'n effeithio ar lwyddiant eu cais, yna mae'n bosibl y caiff y lle ei dynnu'n ôl. Os na ddarperir prawf preswyliaeth yna ni fydd yr Awdurdod yn gallu prosesu'r cais ac mae'n bosibl y caiff y lle ei roi i ddisgybl arall.

Symud Tŷ / Newid Cyfeiriad

Os ydych yn bwriadu symud tŷ ac yn cyflwyno cais am le mewn ysgol ar sail y cyfeiriad newydd, bydd yr Awdurdod yn cymryd camau i wirio'r trefniadau. Bydd yr Awdurdod hefyd yn derbyn:

- Llythyr cyfreithiwr yn cadarnhau dyddiad cwblhau eich pryniant tŷ (nid yw cyfnewid contract yn ddigonol), rhaid darparu tystiolaeth o'r cwblhau cyn i'r lle ysgol gael ei gynnig.
- Cytundeb tenantiaeth wedi'i lofnodi a'i ddyddio am o leiaf 6 mis, gweler prawf cyfeiriad. Os na allwch ddarparu prawf o'ch cyfeiriad erbyn y dyddiad a roddir ar gyfer cael ceisiadau yna bydd eich cais yn cael ei seilio ar eich cyfeiriad cyfredol. Os ydych yn symud cyfeiriad ar ôl y diwrnod cynnig, bydd eich cais yn cael ei drin fel un hwyr, gan y bydd lleoedd eisoes wedi'u rhoi.

Cyfeiriad Dros Dro

Dim ond mewn amgylchiadau cyfyngedig y bydd cyfeiriad dros dro yn cael ei ystyried megis:

- Ffoaduriaid sydd wedi symud i'r sir yn ddiweddar ac yn byw mewn gwestai neu lety dros dro a ddarparwyd neu y cytunwyd ar hynny gan y Swyddfa Gartref neu drwy sianeli swyddogol.
- Dogfennau sy'n profi bod y teulu wedi cael llety brys.
- Neu brawf bod y tŷ oedd yn "gartref teuluol" blaenorol wedi cael ei ildio.

Tystiolaeth o Gyfeiriad

Efallai y bydd rhieni'n cael eu temtio i wneud cais am le mewn ysgol gan ddefnyddio cyfeiriad nad yw'n gyfeiriad cartref arferol disgybl, fel cyfeiriadau mam-gu/tad-cu neu aelodau eraill o'r teulu, a hynny er mwyn cael mantais ar gyfer lle mewn ysgol. Gall gwneud hynny gael ei ystyried yn achos o dwyll a gall arwain at dynnu'r lle yn ôl. Gallai enghreifftiau o geisiadau twyllodrus gynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i:

- Defnyddio cyfeiriad mam-gu/tad-cu neu gyfeiriad aelod eraill o'r teulu ar gyfer y cais.
- Defnyddio eiddo arall y mae'r rhieni'n berchen arno, ond nad yw'n cael ei ddefnyddio fel y prif gyfeiriad cartref; gellir gofyn am dystiolaeth o'r defnydd a wneir o eiddo arall.
- Gwneud cais o gyfeiriad perthynas ond cadw eich eiddo blaenorol.
- Cytundebau rhent llai na 6 mis o hyd.
- Byw mewn cyfeiriad dros dro tra bo gwaith adeiladu yn cael ei wneud yn y "cyfeiriad cartref".

Os canfyddir bod rhieni'n defnyddio cyfeiriadau ffug i gael mantais ar gyfer lle mewn ysgol, mae'n bosibl na fydd eu ceisiadau'n cael eu prosesu, neu caiff eu lleoedd eu tynnu'n ôl.

Efallai y gofynnir i rieni gyflwyno cais newydd gyda'r cyfeiriad cywir. Gall methu â darparu tystiolaeth o gyfeiriad y cartref pan ofynnir amdano arwain at beidio â phrosesu'r cais neu gallai effeithio ar flaenoriaeth y cais dan ystyriaeth.

Rhannu Cyfrifoldeb
Pan fydd y cyfrifoldeb am y plentyn yn cael ei rannu, a phan fydd y plentyn yn byw gyda’r ddau riant, neu bersonau a chanddynt gyfrifoldeb rhianta cyfreithiol am y plentyn, am ran o’r wythnos, y brif breswylfa fydd y cyfeiriad y mae’r plentyn yn byw ynddo am y rhan fwyaf o’r wythnos. Lle mae preswyliaeth 50/50, cyfeiriad y rhiant sy'n derbyn Budd-dal Plant fydd yn cael ei ystyried. Mae'n bosibl y gofynnir i'r rhieni ddarparu tystiolaeth ddogfennol a fydd yn ategu'r cyfeiriad a ddefnyddir pan gaiff lle ei gynnig. Pan wneir unrhyw newidiadau i'r sawl sy'n derbyn y budd-dal plant ar ôl gofyn am dystiolaeth, bydd y cais yn cael ei ystyried yn gais hwyr.

Anghenion Dysgu Ychwanegol ac Arbennig (ADY/AAA)
Rhaid i rieni nodi a oes gan ddisgybl unrhyw Anghenion Dysgu Ychwanegol neu Arbennig ar y ffurflen gais pan ofynnir iddynt wneud hynny. Bydd y wybodaeth hon yn helpu ysgolion i gynllunio ymlaen llaw i sicrhau bod darpariaeth ar waith ar gyfer disgyblion pe baent yn cael eu derbyn i'r ysgol. Gofynnir i'r adran ADY/AAA wirio'r ceisiadau hyn.

Plant Sipsiwn a Theithwyr
Mae'n rhaid i'r Awdurdod, yn statudol, sicrhau bod pob plentyn oed ysgol gorfodol yn derbyn addysg sy'n briodol i'w oedran, ei alluoedd ac unrhyw anghenion addysgol arbennig, ac yn hybu safonau uchel wrth ddarparu addysg a lles plant. Mae'r rhwymedigaethau hyn yn berthnasol i bob plentyn boed yn breswylwyr parhaol yn yr ardal ai peidio. Bydd ceisiadau derbyn ar gyfer teuluoedd Sipsiwn a Theithwyr yn cael eu trin gyda’r bwriad o roi’r plant hyn, mor gyflym ag y bo modd, yn yr ysgol agosaf a mwyaf addas sydd ar gael.

7. Rhoi Lleoedd - Y Meini Prawf Gor-alw

Y meini prawf gor-alw o ran derbyn disgyblion i ysgolion meithrin, cynradd ac uwchradd cymunedol a gwirfoddol a reolir.

Os derbynnir mwy o geisiadau nag sydd o leoedd mewn ysgol benodol, neilltuir
lleoedd gan ddefnyddio'r meini prawf canlynol a restrir yn nhrefn blaenoriaeth:

1. Plant sy'n derbyn gofal a phlant oedd yn arfer derbyn gofal.
2. Plant sy'n byw yn nalgylch yr ysgol y bydd ganddynt frawd neu chwaer wedi'i gofrestru/chofrestru yno pan fydd y plentyn yn dechrau yn yr ysgol honno.
3. Plant sy'n byw yn nalgylch yr ysgol sydd heb fod ganddynt frawd na chwaer wedi'i gofrestru/chofrestru yno pan fydd y plentyn yn dechrau yn yr ysgol honno.
4. Plant sy'n byw y tu allan i ddalgylch yr ysgol AC sydd â brawd neu chwaer wedi'i gofrestru/chofrestru yno pan fydd y plentyn yn dechrau yn yr ysgol honno.
5. Plant sy'n byw y tu allan i ddalgylch dynodedig yr ysgol ac na fydd ganddynt frawd na chwaer wedi'i gofrestru/chofrestru yno pan fydd y plentyn yn dechrau yn yr ysgol honno.

Dalier sylw: Pan fo Datganiad o Anghenion Addysgol neu Gynlluniau Datblygu Unigol yn enwi ysgol benodol mae'n rhaid datgan hynny'n glir ar y ffurflen gais. Ymdrinnir â'r ceisiadau hyn ar wahân, cyn troi at y meini prawf gor-alw.

Ar gyfer ceisiadau am le amser llawn mewn ysgol gynradd i blant 4 oed

Ni ellir defnyddio'r ddarpariaeth feithrin neu flynyddoedd cynnar rhan-amser i blant 3 oed a ddyrannwyd yn faen prawf ar gyfer rhoi blaenoriaeth wrth ddyrannu lleoedd amser llawn mewn ysgol gynradd i blant 4 oed.

Ar gyfer ceisiadau am le mewn ysgol uwchradd ym Mlwyddyn 7

Ni ellir defnyddio'r ysgol gynradd y mae disgybl yn ei mynychu yn faen prawf ar gyfer rhoi blaenoriaeth wrth ddyrannu lle mewn ysgol uwchradd.

Nodiadau
Ym mhob un o'r categorïau uchod.

Y Meini Prawf o ran Pellter
Defnyddir y pellter o'r cartref i'r ysgol yn faen prawf ar gyfer penderfynu ar flaenoriaeth, a rhoddir blaenoriaeth a lle yn yr ysgol i'r sawl sy'n byw agosaf at yrysgol dros y sawl sy'n byw ymhellach i ffwrdd. Mesurir y pellter gan ddefnyddio Google Maps.

Mesurir y pellter o gyfeiriad y cartref i'r ysgol ar hyd y llwybr agosaf o fynedfa agosaf yr ysgol i'r pwynt mynediad agosaf i gyfeiriad y cartref ar briffordd neu lwybr troed fel y mesurir gan Google Maps.

Brodyr a Chwiorydd
Bydd plant yn cael eu hystyried yn frodyr neu'n chwiorydd os ydynt yn: brawd neu chwaer lawn (plant sydd â dau riant yn gyffredin), hanner brawd neu hanner chwaer (plant sydd ag un rhiant yn gyffredin), brawd neu chwaer trwy fabwysiad neu faethiad, llysfrawd neu lyschwaer (plant sy'n perthyn oherwydd bod eu rhieni'n briod, yn cyd-fyw neu mewn partneriaeth sifil), ond ym mhob achos mae'n rhaid i'r plant fod yn byw yn yr un uned deuluol yn yr un cyfeiriad am y rhan fwyaf o'r wythnos. Os oes preswyliaeth 50/50, cyfeiriad y rhiant/gofalwr sy'n derbyn budd-dal plant a ddefnyddir i brosesu'r cais a rhaid bod y brawd/chwaer ar y gofrestr ac yn mynychu'r ysgol pan fydd eich plentyn yn dechrau yn yr ysgol. Mae'r Awdurdod yn cadw'r hawl i ofyn am dystiolaeth os bydd angen. Os na ddarperir tystiolaeth pan ofynnir i chi wneud hynny bydd eich cais yn cael ei ystyried fel un heb frawd neu chwaer yn yr ysgol.

Plant Genedigaeth Luosog
O dan unrhyw amgylchiadau pan fydd un lle ar gael a phan fydd y plant cymwys nesaf yn efeilliaid/tripledi bydd yr Awdurdod Lleol yn derbyn y ddau / y ddwy / yr holl blant.

Plant Aelodau Lluoedd Arfog y DU
Bydd plant Aelodau Lluoedd Arfog y Deyrnas Unedig yn cael eu trin fel pe baent o fewn y dalgylch os yw eu ffurflen gais yn cynnwys llythyr swyddogol gan y Weinyddiaeth Amddiffyn yn nodi dyddiad dychwelyd pendant a chadarnhad o'r cyfeiriad newydd o fewn y dalgylch.

Y Nifer Derbyn (ND) – Terfyn ar nifer y disgyblion a dderbynnir i ysgol
Mae gan bob ysgol Nifer Derbyn (ND) sy'n nodi ac yn cyfyngu ar faint o ddisgyblion y gellir eu derbyn ym mhob grŵp blwyddyn yn yr ysgol. Rhoddir y ND ar gyfer pob ysgol yn y rhestr o ysgolion yn y llyfryn hwn.

Pennwyd y ND ar gyfer pob ysgol trwy ddefnyddio'r fformiwla maint a bennwyd gan Lywodraeth Cymru. Mae'r cyfrifiad yn seiliedig ar ganllawiau cenedlaethol
(Mesur Capasiti Ysgolion yng Nghymru – Cylchlythyr 021/2011) ac mae'n

ymwneud ag arwynebedd ffisegol adeiladau'r ysgol, y math o gyfleusterau sydd yn yr ysgol, ystod oed a nifer y grwpiau blwyddyn yn yr ysgol.

Gan fod y ND yn seiliedig ar allu'r ysgol i ddarparu lle a chyfleusterau addas ar gyfer disgyblion ni ddylid mynd heibio'r terfyn hwnnw.

Mae'r ND yn berthnasol i'r grŵp oed y derbynnir y disgyblion iddo yn yr ysgol, ac mae'n gosod terfyn ar nifer y disgyblion y gellir eu derbyn. Yn y flwyddyn dderbyn arferol rhaid i'r Awdurdod Derbyn dderbyn disgyblion hyd nes y cyrhaeddir y ND. Os yw nifer y ceisiadau a dderbynnir am leoedd mewn ysgol yn fwy na'r ND bydd yr Awdurdod yn blaenoriaethu'r ceisiadau a dderbyniodd yn unol â'r meini prawf ar gyfer gor-alw a nodir yn y ddogfen hon. Mewn amgylchiadau o'r fath mae'n bosib na fydd rhieni yn llwyddo i gael lle i'w plentyn yn eu dewis ysgol. Rhaid i lywodraethwyr ysgol a'r Awdurdod Lleol gadw golwg gyson ar y ND bob amser.

Trefniadau Derbyn Eraill

Sir Gâr ddwyieithog - Dysgu drwy gyfrwng y Gymraeg
Gall rhieni fynegi eu bod yn ffafrio ysgol benodol o ran iaith. Fodd bynnag, mae Cyngor Sir Caerfyrddin wedi ymrwymo i ddatblygu ei system addysg ddwyieithog ymhellach yn unol â Chynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg 2022-2032. Credwn yn gryf fod bod yn ddwyieithog neu'n amlieithog yn fantais i'n plant a'n pobl ifanc. Mae ystyriaethau wedi'u gwneud ar gyfer disgyblion sy'n symud i'r sir heb fawr ddim Cymraeg neu ddim Cymraeg o gwbl. Gall disgyblion o bob oed gael cymorth ar gyfer darpariaeth Gymraeg yn Sir Gaerfyrddin. Gellir cael rhagor o wybodaeth yn Addysg Ddwyieithog (llyw.cymru).

Ysgolion Dau Safle
Pan gyflwynir cais ar gyfer derbyn i ysgol sy'n gweithredu ar fwy nag un safle, bydd yr Awdurdod yn cymeradwyo derbyn i'r ysgol ac nid i safle penodol. Yr ysgol fydd yn penderfynu pa safle fydd y plentyn yn ei fynychu.

Plant Sipsiwn a Theithwyr
Bydd ceisiadau derbyn ar gyfer teuluoedd Sipsiwn a Theithwyr yn cael eu trin gyda'r bwriad o roi'r plant hyn, mor gyflym ag y bo modd, yn yr ysgol agosaf a mwyaf addas sydd ar gael.

8. Symud/newid ysgol y tu allan i’r trefniadau derbyn arferol (Symud yn ystod y flwyddyn/canol blwyddyn)

Pan fydd ceisiadau yn cael eu gwneud y tu allan i'r trefniadau derbyn arferol fel y gwelir yn rhan 2, caiff ceisiadau eu prosesu yn unol â'r trefniadau canlynol.

Mae newid ysgol yn gofyn am ystyriaeth ddifrifol a dylid trafod y mater yn llawn gyda phennaeth ysgol bresennol y plentyn yn y lle cyntaf. Mae angen i'r rhiant/gwarcheidwad ystyried a yw symud ysgol er lles pennaf y plentyn. Bydd yr Adran Addysg a Phlant hefyd yn darparu cyngor os oes angen.

Os bydd rhiant/gwarcheidwad yn dymuno symud plentyn o un ysgol i'r llall, rhaid llenwi'r ffurflen gais ar-lein: www.sirgar.llyw.cymru/derbyn-i-ysgolion

Nid yw bob amser yn bosibl cynnig lle i ddisgyblion mewn grŵp blwyddyn mewn ysgol y tu allan i'r cylch derbyn arferol, gan y gallai'r holl leoedd sydd ar gael fod eisoes wedi'u dyrannu i ddisgyblion yn gynharach (h.y. ceisiadau cynharach i symud ysgol ar gyfer y flwyddyn academaidd/blynyddoedd academaidd blaenorol, neu yn ystod y cylch derbyn arferol).

Nid yw symud i ddalgylch ysgol yn gwarantu lle mewn ysgol. Nid yw cael brawd neu chwaer sy'n cael cynnig lle mewn ysgol neu ei dderbyn i ysgol yn gwarantu lle mewn ysgol i frodyr a chwiorydd eraill.

Os oes nifer o blant o un aelwyd yn gwneud cais am symud i ysgol, efallai na fydd yn bosibl cynnig lle mewn ysgol i'r holl blant yn yr un ysgol os yw rhai grwpiau blwyddyn eisoes dros ei nifer derbyn.

Bydd ceisiadau sy'n dod i law cyn y Flwyddyn Academaidd newydd y mae'r cais ar ei chyfer yn cael eu prosesu yn Nhymor yr Haf cyn i'r Flwyddyn Academaidd ddechrau. Cedwir pob lle ar agor am un tymor yn unig. Dylid asesu ceisiadau sy'n dod i law yn ystod y Flwyddyn Academaidd a rhoi gwybod i rieni/gwarcheidwad am benderfyniad cyn pen 15 diwrnod ysgol neu 28 diwrnod calendr (pa un bynnag yw'r cynharaf) a yw'r cais wedi bod yn llwyddiannus ai peidio. Caiff pob cais ei brosesu yn unol â Chôd Derbyn i Ysgolion Llywodraeth Cymru.

Bydd angen gwirio ceisiadau ar gyfer plant a nodwyd naill ai fel Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant a Oedd yn Arfer Derbyn Gofal, plant â Datganiad, neu Gynllun Datblygu Unigol cyn eu prosesu.

Ar ôl derbyn lle byddai’r lle hwnnw fel arfer yn cael ei gadw am un tymor ysgol cyn cael ei dynnu'n ôl a'i ailddyrannu ar yr amod bod y dyddiad dechrau yn yr un flwyddyn academaidd y gwnaed cais amdani.

Caiff ceisiadau eu hystyried yn unol â'r gweithdrefnau a'r polisïau derbyn a nodir yn y ddogfen hon. Os bydd mwy o geisiadau na lleoedd ar gael, yna bydd yr Awdurdod yn blaenoriaethu ceisiadau yn unol â’i feini prawf gor-alw a nodir yn y ddogfen hon.

Os na fydd rhieni'n llwyddo i gael lle i'w plentyn yn eu dewis ysgol, fe’u hysbysir drwy e-bost o’r rheswm/rhesymau dros hyn. Bydd yr e-bost penderfyniad hefyd yn nodi eu hawl i apelio yn erbyn y penderfyniad hwnnw ac yn esbonio’r broses apelio gan gynnwys y dyddiad cau i apelio.

Ceir rhagor o wybodaeth am y broses apelio yn y ddogfen hon.

Rhestrau aros ar gyfer ceisiadau y tu allan i'r trefniadau derbyn arferol
Pan na fu modd derbyn disgybl i ysgol o ddewis oherwydd gor-alw, rhaid i’r rhieni roi gwybod i’r Awdurdod trwy e-bostio derbyniadau@sirgar.gov.uk os ydynt am i enw eu plentyn gael ei roi ar y rhestr aros. Bydd y rhestr aros yn cael ei chadw tan ddiwrnod ysgol olaf y flwyddyn academaidd y gwnaethant gais amdani.

Grwpiau Blwyddyn Eraill
Bydd ceisiadau am leoedd i ddisgyblion mewn grwpiau blwyddyn sy'n wahanol i’r grŵp blwyddyn arferol, yn seiliedig ar ddyddiad geni disgybl, yn cael eu hystyried fesul un, a lle y mae hynny’n berthnasol, yn ôl y meini prawf ar gyfer gor-alw a esbonnir yn y llyfryn hwn. Mae proses benodol ar gyfer ystyried y ceisiadau hyn a fydd yn cynnwys asesiad gan yr Awdurdod o amgylchiadau unigol pob achos. Nid yw hon yn broses awtomatig.

9. Hysbysiad am gynnig o le mewn ysgol

Bydd rhieni'n cael eu hysbysu trwy e-bost yn cadarnhau, neu fel arall, fod lle ar gael yn yr ysgol ac yn cynnig iddynt y cyfle i dderbyn y lle yn unol â'r trefniadau derbyn a nodir yn yr Amserlen Trefniadau Derbyn yn y ddogfen hon.

Rhaid i riant dderbyn yr e-bost cynnig i sicrhau lle yn yr ysgol. Os na fydd rhiant yn ymateb erbyn y dyddiad ar yr e-bost, **mae'n bosibl y bydd y lle yn cael ei dynnu'n ôl ac yn cael ei gynnig i ddisgybl arall**.

Bydd ceisiadau a dderbynwyd y tu allan i'r trefniadau derbyn arferol yn cael eu hysbysu fel arfer o fewn 15 diwrnod ysgol neu 28 diwrnod calendr, pa un bynnag sydd gyntaf ar ôl derbyn y cais.

Rhestr Aros
Lle na fu'n bosibl derbyn disgybl i ysgol oherwydd gor-alw, rhaid i rieni roi gwybod i'r Awdurdod mewn neges e-bost os ydynt yn dymuno rhoi'r plentyn ar y rhestr aros a fydd yn cael ei chadw tan ddiwrnod ysgol olaf y Flwyddyn Academaidd y gwnaethant gais amdani. Os daw lleoedd gwag ar gael cânt eu rhoi'n unol â'r meini prawf gor-alw a amlinellwyd yn hytrach nag ers pryd y bu'r cais ar y rhestr aros.

Dim ond os bydd nifer y lleoedd sydd wedi'u dyrannu/ar y gofrestr yn y grŵp blwyddyn perthnasol yn gostwng islaw'r nifer derbyn ar gyfer yr ysgol y bydd disgyblion ar y rhestr aros yn cael eu hystyried. Os bydd lleoedd gwag ar gael, bydd yr holl geisiadau newydd a hwyr sydd wedi dod i law bryd hynny yn cael eu hystyried ar gyfer y lleoedd gwag ynghyd â'r rhai sydd ar y rhestr aros. Bydd unrhyw leoedd sydd ar gael yn cael eu dyrannu yn unol â'r meini prawf gor-alw. Bydd ceisiadau ar y rhestr aros ar gyfer y trefniadau derbyn arferol yn cael eu hadolygu'n fisol ar ôl y dyddiad hysbysiad o benderfyniad fel y nodir yn yr Amserlen Trefniadau Derbyn yn y ddogfen hon.

Gall rhieni/gwarcheidwaid apelio yn erbyn penderfyniad tra byddant ar y rhestr aros ar gyfer nifer o ysgolion.

Tynnu Cynnig o Le yn Ôl

Tynnir cynnig o le mewn ysgol yn ôl:

- os darganfyddir yn ddiweddarach y cafodd cais twyllodrus neu fwriadol gamarweiniol ei gyflwyno (e.e. hawlio trwy dwyll fod ymgeisydd yn preswylio yn nalgylch yr ysgol); neu

- os nad yw’r lle a gynigir wedi cael ei dderbyn erbyn y dyddiadau a nodir yn yr e-bost/llythyr. Yna gallai'r Awdurdod dynnu’r cynnig yn ôl a rhoi’r lle i blentyn arall.
- os oes lle mewn ysgol arall wedi cael ei gadarnhau gan riant/gwarcheidwad.
- os nad yw disgybl wedi dechrau mewn ysgol ar ddiwedd y tymor ysgol sef y tymor yr oedd i fod i ddechrau yn unol â pholisi'r Awdurdod.

10. Apeliadau yn ymwneud â derbyn disgyblion i ysgolion cynradd neu uwchradd cymunedol / gwirfoddol a reolir

Os na fydd rhieni'n llwyddo i gael lle i'w plentyn yn eu dewis ysgol, fe’u hysbysir drwy e-bost o’r rheswm/rhesymau dros hyn a hefyd am eu hawl i apelio yn erbyn y penderfyniad a’r broses o wneud hynny.

Ar gyfer Ysgolion Cymunedol ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir bydd yr Awdurdod yn trefnu bod Panel Apêl Annibynnol yn ystyried yr apeliadau. Cynhelir y broses apeliadau yn unol â Chôd Apelau Derbyn i Ysgolion Llywodraeth Cymru.

Nid oes hawl i apelio yn achos gwrthod derbyn i ddarpariaeth Blynyddoedd Cynnar, lleoedd rhan-amser i blant 3 oed.

Bydd apeliadau'n cael eu cynnal yn unigol neu fel grŵp os oes mwy nag un apêl ar gyfer yr un ysgol, ac eithrio pan fydd y corff neu'r cyrff sy'n gyfrifol am wneud trefniadau apelio yn rhoi cyfarwyddyd fel arall. Bydd rhieni'n cael cyfle i gyflwyno eu hachos yn breifat naill ai'n uniongyrchol neu gyda chymorth cynrychiolydd a ddewisir ganddynt. Rhaid cyflwyno'r holl dystiolaeth ategol i'r panel erbyn dyddiad y gwrandawiad apêl neu efallai na fydd y panel yn ystyried hyn. Ni fydd y panel yn gallu ystyried unrhyw wybodaeth neu dystiolaeth ychwanegol a ddarperir yn dilyn y gwrandawiad.

Bydd y Clerc yn hysbysu pob parti o benderfyniad y Panel, a fydd yn rhwymo’r Awdurdod, y Corff Llywodraethu a'r rhieni.

Rhaid i apêl gan rieni yn erbyn gwrthod lle mewn Ysgol Gymunedol neu Wirfoddol a Reolir gael ei chyflwyno drwy'r e-ffurflen apeliadau gael ei chyflwyno drwy'r e-ffurflen apeliadau https://sirgar-self.achieveservice.com/cy/service/School_Admissions_appeals

Rhaid cyflwyno'r apeliadau erbyn y dyddiadau cau a nodir ar yr e-bost penderfyniad neu fel y nodir yn yr Amserlen Trefniadau Derbyn yn y ddogfen hon.

Os bydd angen tystiolaeth feddygol bydd angen i chi ddarparu copïau o adroddiadau sy'n ymwneud â'r diagnosis gan yr Ymgynghorydd a/neu'r Arbenigwr perthnasol.

Bydd gan Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir eu trefniadau eu hunain ar gyfer cynnal apeliadau annibynnol. Yn ogystal â'r uchod, ni fydd unrhyw beth yn y broses hon yn atal rhiant â phlentyn sydd â datganiad o anghenion addysgol y gwrthodwyd lle i'r plentyn hwnnw yn yr ysgol a enwir yn y datganiad, rhag cael adolygiad o benderfyniad o'r fath gan Dribiwnlys AAA.

Nifer o Apeliadau ar gyfer mynediad arferol i Ysgolion Sir Gaerfyrddin ar gyfer y flwyddyn academaidd 2023/2024

Enw’r Ysgol	Nifer yr Apeliadau ar gyfer 2023/24	Apeliadau Llwyddiannus ar gyfer 2023/24
Cynradd (M2)		
Bynea	3	3
Carreg Hirfaen	6	4
Cefneithin	3	2
Gorslas	8	3
Hendy	6	4
Llanddarog	1	1
Llangunnor	3	3
Nantgaredig	5	5
Pontyberem	1	1
Richmond Park	1	0
Saron	5	2
Swiss Valley	1	1
Ty-Croes	5	3
Y Dderwen	1	1
Uwchradd (Blwyddyn 7)		
Bro Dinefwr	7	5
Bryngwyn	28	12
Dyffryn Aman	1	1
Strade	8	4

11. Derbyn i Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir

Dylai rhieni sy'n dymuno anfon eu plentyn i Ysgol Wirfoddol a Gynorthwyir gysylltu â Phennaeth yr ysgol honno. Nodir y manylion cyswllt ar wahân yn y rhestr ysgolion yn y llyfryn hwn. Corff Llywodraethu'r ysgol sy'n delio â'r trefniadau derbyn ac apeliadau ar gyfer Ysgol Wirfoddol a Gynorthwyir.

Ysgol Gynradd Wirfoddol a Gynorthwyir Model

Mae ein polisi derbyn fel a ganlyn:-

Nifer Derbyn yr ysgol yw 56 disgybl. Golyga hynny mai nifer y disgyblion y gellir eu derbyn i unrhyw grŵp blwyddyn yn yr ysgol yw 56 disgybl. Os oes mwy o geisiadau nag sydd o leoedd defnyddir y meini prawf canlynol er mwyn blaenoriaethu ceisiadau:-

1. Plant sy’n Derbyn Gofal a Phlant oedd yn Arfer Derbyn Gofal.
2. Plant sy'n byw ym mhlwyfi hanesyddol Dewi Sant a San Pedr, Caerfyrddin.
3. Plant sydd â brodyr neu chwiorydd sydd eisoes yn mynychu'r ysgol.
4. Plant sydd wedi cael bedydd Cristnogol ac sy’n byw’r tu allan i blwyf Dewi Sant a San Pedr, os oes lle ar gael. Gellid gofyn hefyd am lythyr o gefnogaeth oddi wrth yr offeiriad plwyf lleol.

Bydd plant sydd â datganiadau o Anghenion Addysgol sy'n enwi'r ysgol yn cael lleoedd cyn defnyddio'r meini prawf gor-alw.

Sylwer - ym mhob un o'r categorïau uchod rhoddir blaenoriaeth i:

1. Plant sy'n derbyn gofal a phlant sy'n preswylio dros dro yn lloches Cymorth i Fenywod Caerfyrddin.
2. Plant aelodau o'r lluoedd arfog sy'n cael eu derbyn y tu allan i'r cylch derbyn arferol.
3. Bydd plant sydd ag efaill neu frawd neu chwaer arall o enedigaeth luosog yn cael eu derbyn yn ddisgyblion na chânt eu heithrio, fel y disgybl(ion) olaf i gael lle cyn cyrraedd y nifer derbyn. Bydd y disgyblion a eithrir bellach yn cynnal y statws hwn ar hyd eu cyfnod mewn dosbarth babanod neu tan fod dosbarthiadau yn cael eu haildrefnu neu fod niferoedd yn cyrraedd lefel sy'n cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth ynghylch maint dosbarthiadau babanod.
4. Bydd y pellter o’r cartref i’r ysgol, fel y mesurwyd gan y radiws byrraf o'r adeilad ysgol fwyaf canolog, yn cael ei ddefnyddio yn faen prawf ar gyfer penderfynu ar flaenoriaeth, a rhoddir blaenoriaeth a lle yn yr ysgol i’r sawl sy’n byw agosaf at yr ysgol dros y sawl sy’n byw ymhellach i ffwrdd.

Os nad ydym yn cynnig lle i blentyn yn yr ysgol hon, y rheswm dros hynny yw y byddai gwneud hynny yn amharu ar addysg plant eraill drwy ganiatáu i niferoedd y plant yn yr ysgol gynyddu gormod.

Apeliadau Derbyn i Ysgolion
Bydd y Corff Llywodraethu'n trefnu bod apêl gan riant yn erbyn penderfyniad i wrthod derbyn disgybl yn cael ei chlywed gan Bwyllgor Apêl Annibynnol yn unol â'r rheoliadau. Bydd penderfyniad y Pwyllgor Apêl Annibynnol yn rhwymo'r Corff Llywodraethu a'r rhiant.

Ysgol Gynradd Wirfoddol a Gynorthwyir Penboyr

Y Meini Prawf o ran Derbyn i Ysgol Penboyr
Os bydd nifer y plant sy'n ceisio lle yn yr ysgol yn fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, cynigir lle ar sail blaenoriaeth yn y drefn ganlynol:

1. Plant sy'n derbyn gofal sy'n gymunwyr y ffydd Anglicanaidd. Plant a oedd yn arfer derbyn gofal, sy'n gymunwyr y ffydd Anglicanaidd ac sydd bellach wedi cael eu mabwysiadu.
2. Plant sy'n derbyn gofal.
3. Plant a oedd yn derbyn gofal ond sydd bellach wedi cael eu mabwysiadu.
4. Plant sydd â brodyr neu chwiorydd, p'un a yw'r rheiny'n frodyr neu'n chwiorydd maeth, mabwysiedig neu sy'n byw yn barhaol yn yr un cyfeiriad, sydd yn mynychu'r ysgol ar y dyddiad derbyn arfaethedig.
5. Plant o deuluoedd sy'n byw y tu allan i'r ardal ond sy'n gymunwyr rheolaidd mewn eglwys Anglicanaidd.
6. Plant o deuluoedd sy'n perthyn i enwadau Cristnogol eraill ac sy'n byw y tu allan i'r dalgylch ac y mae eu rhieni am iddynt dderbyn addysg mewn Ysgol Eglwysig Anglicanaidd.
7. Plant o deuluoedd sy'n byw y tu allan i'r dalgylch nad ydynt yn addolwyr Cristnogol ond y mae eu rhieni am iddynt dderbyn addysg mewn Ysgol Eglwysig Anglicanaidd.

Ym mhob achos, mae 'hawl i apelio' yn erbyn penderfyniad i wrthod cais am dderbyn plentyn i'r ysgol ac mae'n rhaid cyflwyno'r apêl i Gadeirydd y Corff Llywodraethu.

Apeliadau Derbyn i Ysgolion
Bydd y Corff Llywodraethu'n trefnu bod apêl gan riant yn erbyn penderfyniad i wrthod derbyn disgybl yn cael ei chlywed gan Bwyllgor Apêl Annibynnol yn unol
â'r rheoliadau. Bydd penderfyniad y Pwyllgor Apêl Annibynnol yn rhwymo'r Corff
Llywodraethu a'r rhiant.

Ysgol Gynradd Wirfoddol a Gynorthwyir Pentip

Cyfrifoldeb y Corff Llywodraethu yw derbyn plant i'r ysgol. Hyn a hyn o ddisgyblion y caiff ysgol eu derbyn mewn unrhyw grŵp blwyddyn. Y Nifer Derbyn presennol yw 21 mewn unrhyw grŵp blwyddyn.

Ysgol Gynradd Wirfoddol a Gynorthwyir yr Eglwys yng Nghymru yw Pentip yn bennaf, sy'n gwasanaethu Deoniaeth Bro Lliedi ac ardal Llanelli fel y nodir ar fap yr ALl. Mae'r Llywodraethwyr yn croesawu ceisiadau gan rieni disgyblion o enwadau eraill sy'n cefnogi ethos a thraddodiadau Cristnogol yr ysgol.

Mae'r corff llywodraethu'n ystyried ceisiadau am dderbyn i'r ysgol yn ystod Tymor yr Hydref cyn y flwyddyn academaidd y bydd y disgybl yn dechrau yn yr ysgol. Dylid gwneud ceisiadau i'r Swyddog Gweinyddol. Rhif Ffôn: 01554 758602, e-bost: admin@pentip.ysgolccc.cymru. Pe bai gor-alw am leoedd, mae'r meini prawf derbyn fel a ganlyn:

1. Plant sy’n Derbyn Gofal.
2. Disgyblion sydd â brawd neu chwaer (llawn, hanner neu lysfrawd neu lyschwaer, plant sydd wedi eu mabwysiadu a’u maethu) a fydd yn yr ysgol adeg derbyn y disgybl.
3. Plant sy’n byw o fewn y dalgylch fel y dangosir ar fap yr ALl. Gellir gweld y map yn yr ysgol neu ar wefan Cyngor Sir Caerfyrddin.
4. Plant yr Eglwys yng Nghymru a fedyddiwyd yn Neoniaeth Cydweli. Gellir gweld map o’r ardal ar wefan Deoniaeth Dewi Sant.
5. Plant rhieni enwadau eraill sy'n dymuno rhannu a chefnogi ethos a thraddodiadau Cristnogol yr Ysgol (a gefnogir gan eirda gan gynrychiolydd eglwys y teulu).

Os gwrthodir cais am le, mae gan rieni'r hawl i apelio. Dylid anfon llythyr at Gadeirydd y Corff Llywodraethu yn apelio yn erbyn y penderfyniad i beidio â chynnig lle. Caiff hwn ei glywed gan banel apeliadau annibynnol. Bydd penderfyniad y panel yn rhwymo'r llywodraethwyr a'r apelyddion.

Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair, Llanelli

Y Broses Ymgeisio

Gellir cael ffurflenni cais am dderbyn i’r ysgol drwy ofyn amdanynt oddi wrth Swyddog Gweinyddol yr Ysgol a dylid eu dychwelyd i’r ysgol. Rhif ffôn: 01554 759178, e-bost: admin@stmarysllanelli.ysgolccc.cymru. Yna, caiff ceisiadau am dderbyn i'r ysgol eu hystyried gan y Pwyllgor Derbyn a Bugeilio bob tymor ar gyfer derbyn ddechrau'r tymor nesaf. Mae plant meithrin yn cael eu derbyn yn y tymor ar ôl eu trydydd pen-blwydd. Bydd ceisiadau hwyr, neu geisiadau a wneir ar ôl i’r Pwyllgor gyfarfod, yn cael eu trafod yn brydlon; fel arfer, byddant

yn cael eu hystyried gan ddau aelod o'r Pwyllgor a enwebwyd at y diben hwnnw gan y Pwyllgor i weithredu ar ei ran.

Y Meini Prawf Gor-alw

Mae Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair yn croesawu ceisiadau gan deuluoedd sy'n ceisio addysg Gristnogol i'w plant. Os bydd nifer yr ymgeiswyr yn fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, defnyddir y meini prawf gor-alw canlynol:

1. Plant Catholig sydd wedi'u bedyddio 'sy'n derbyn gofal' ac 'a oedd yn arfer derbyn gofal' sydd yng ngofal awdurdod lleol (plant mewn gofal) neu sy'n cael llety ganddynt e.e. plant â rhieni maeth neu sydd â datganiad anghenion arbennig yn enwi'r ysgol, o fewn y plwyfi a wasanaethir gan yr ysgol.
2. 'Plant sy'n derbyn gofal' a 'Phlant a oedd yn arfer derbyn gofal' sydd yng ngofal yr awdurdod lleol (plant mewn gofal) neu sy'n cael llety ganddynt e.e. plant â rhieni maeth neu sydd â datganiad anghenion arbennig yn enwi'r ysgol, o fewn y plwyfi a wasanaethir gan yr ysgol.
3. Plant Catholig sydd wedi'u bedyddio o fewn y plwyfi a wasanaethir gan yr ysgol.
4. Plant Catholig eraill sydd wedi'u bedyddio.
5. Plant sydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol ar yr adeg derbyn tebygol.
6. Plant o enwadau Cristnogol eraill.
7. Plant eraill sydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol ar adeg eu derbyn.
8. Plant o grefyddau eraill y mae eu rhieni yn ceisio addysg Gatholig.
9. Plant eraill y mae eu rhieni yn ceisio addysg Gatholig ar gyfer eu plentyn.
10. Plant y mae'r AALl wedi gofyn yn benodol am le iddynt yn yr ysgol.

Sylwch:

- Ym mhob un o'r categorïau uchod rhoddir blaenoriaeth i blant sy'n derbyn gofal.
- Ym mhob un o'r categorïau uchod, bydd y pellter o'r cartref i'r ysgol yn ffactor sy'n penderfynu, gyda'r rheiny sy'n byw agosaf at yr ysgol yn cael y flaenoriaeth uchaf.

Apeliadau

Os gwrthodir cais am le, mae gan rieni'r hawl i apelio. Dylid anfon llythyr at Gadeirydd y Corff Llywodraethu yn apelio yn erbyn y penderfyniad i beidio â chynnig lle. Caiff yr Apêl ei chlywed gan Banel Apêl Annibynnol; mae hwn yn annibynnol ar y Corff Llywodraethu a holl gynrychiolwyr eraill yr ysgol, a bydd ei benderfyniad yn rhwymo'r Corff Llywodraethu a'r apelyddion.

Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair, Caerfyrddin

Y Broses Ymgeisio
Gellir cael ffurflenni cais am dderbyn i'r ysgol, drwy ofyn amdanynt, oddi wrth Swyddog Gweinyddol yr Ysgol a dylid eu dychwelyd i'r ysgol. Rhif ffôn: 01267 234297, e-bost: admin@stmaryscarm.ysgolccc.cymru. Yna, mae ceisiadau am dderbyn i'r ysgol yn cael eu hystyried gan y Pwyllgor Derbyn a Bugeilio bob tymor ar gyfer derbyn ddechrau'r tymor nesaf. Mae plant meithrin yn cael eu derbyn yn y tymor ar ôl eu trydydd pen-blwydd. Bydd ceisiadau hwyr, neu geisiadau a wneir ar ôl i'r Pwyllgor gyfarfod, yn cael eu trafod yn brydlon; fel arfer, byddant yn cael eu hystyried gan ddau aelod o'r Pwyllgor a enwebwyd at y diben hwnnw gan y Pwyllgor i weithredu ar ei ran.

Y Meini Prawf Gor-alw
Mae Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair yn croesawu ceisiadau gan deuluoedd sy'n ceisio addysg Gristnogol i'w plant. Os bydd nifer yr ymgeiswyr yn fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, defnyddir y meini prawf gor-alw canlynol:

1. Plant Catholig sydd wedi'u bedyddio.
2. Plant eraill nad ydynt yn Gatholig sydd wedi'u bedyddio.
3. Plant sy'n perthyn i gymunedau ffydd nad ydynt yn Gristnogol.
4. Plant sydd â brawd neu chwaer (h.y. brawd, chwaer, hanner brawd, hanner chwaer, llysfrawd, llyschwaer, brawd mabwysiadol neu chwaer fabwysiadol) wedi'u cofrestru yn yr ysgol pan fydd y plentyn yn cael ei (d)derbyn i'r ysgol.
5. Gall y Corff Llywodraethu roi ystyriaeth i geisiadau a wnaed gan rieni a all ddangos bod derbyn eu plentyn yn angenrheidiol er eu lles meddygol neu gymdeithasol. Bydd angen tystiolaeth ategol annibynnol.

Sylwch:

- Ym mhob un o'r categorïau uchod rhoddir blaenoriaeth i blant sy'n derbyn gofal.
- Ym mhob un o'r categorïau uchod, bydd y pellter o'r cartref i'r ysgol yn ffactor sy'n penderfynu, gyda'r rheiny sy'n byw agosaf at yr ysgol yn cael y flaenoriaeth uchaf.

Apeliadau
Os gwrthodir cais am le, mae gan rieni'r hawl i apelio. Dylid anfon llythyr at Gadeirydd y Corff Llywodraethu yn apelio yn erbyn y penderfyniad i beidio â chynnig lle. Caiff yr Apêl ei chlywed gan Banel Apêl Annibynnol; mae hwn yn annibynnol ar y Corff Llywodraethu a holl gynrychiolwyr eraill yr ysgol, a bydd ei benderfyniad yn rhwymo'r Corff Llywodraethu a'r apelyddion.

Ysgol Gyfun Gatholig Sant Ioan Llwyd

Y Meini Prawf Gor-alw o ran Derbyniadau
Mae Polisi Derbyn a Gor-alw Llywodraethwyr Ysgol Gyfun Gatholig Sant Ioan Llwyd fel a ganlyn:

Nid yw hyn yn effeithio ar hawl rhieni nad ydynt o'r un ffydd â'r ysgol hon neu nad ydynt o gefndir ffydd i wneud cais am le yma a chael eu hystyried ar ei gyfer. Yn wir, mae'r ysgol yn croesawu ac yn annog ceisiadau gan bob teulu. 105 yw Nifer Derbyn yr ysgol ar hyn o bryd.

Os yw nifer y ceisiadau'n fwy na'r nifer derbyn, bydd y llywodraethwyr yn rhoi blaenoriaeth i'r ceisiadau'n unol â'r meini prawf a restrir, ar yr amod bod y llywodraethwyr yn gwybod am y ceisiadau hynny cyn bod penderfyniadau ynghylch derbyniadau'n cael eu gwneud. Ym mhob categori bydd y llywodraethwyr yn rhoi blaenoriaeth i'r sawl sydd â brawd neu chwaer yn mynychu Ysgol Gyfun Gatholig Sant Ioan Llwyd ac yna i'r plant sy'n byw agosaf i'r ysgol yn ôl y pellter byrraf.

1. Plant Catholig sydd wedi'u bedyddio ac sydd yng ngofal awdurdod lleol (plant mewn gofal) neu sy'n cael llety drwy awdurdod lleol (e.e. plant â rhieni maeth) (Adran 22 o Ddeddf Plant 1989) a phlant sydd â datganiad o Anghenion Dysgu Ychwanegol sydd wedi enwi Ysgol Sant Ioan Llwyd.
2. Plant nad ydynt yn Gatholig sydd yng ngofal awdurdod lleol (plant sy'n derbyn gofal) neu sy'n cael llety drwy awdurdod lleol (e.e. plant â rhieni maeth) (Adran 22 o Ddeddf Plant 1989) a phlant sydd â datganiad o Anghenion Dysgu Ychwanegol sydd wedi enwi Ysgol Sant Ioan Llwyd.
3. Plant Catholig sydd wedi'u bedyddio ac sydd yn mynychu ysgol fwydo Gatholig ddynodedig ar hyn o bryd.
4. Plant Catholig sydd wedi'u bedyddio ac sy'n byw ar hyn o bryd yn ardal plwyf ysgol fwydo Gatholig ddynodedig nad ydynt yn mynychu'r ysgol fwydo Gatholig ddynodedig ar hyn o bryd.
5. Plant yr Eglwys yng Nghymru sydd wedi’u bedyddio.

6. Plant eraill sydd heb eu bedyddio sydd ar hyn o bryd yn mynychu ysgol fwydo Gatholig ddynodedig.
7. Plant eraill sydd heb eu bedyddio sydd ar hyn o bryd yn mynychu ysgol fwydo Gatholig ddynodedig.
8. Plant eraill nad ydynt yn Gatholig o ysgolion cynradd eraill.

Y Broses Ymgeisio
Gofynnir i rieni wneud cais yn uniongyrchol i'r ysgol gan ddefnyddio ffurflen gais yr ysgol. Mae'r rhain ar gael o swyddfa'r ysgol a hefyd yn cael eu

dosbarthu yn y Noson Agored ar gyfer disgyblion blwyddyn 6 a'u rhieni ym mis Hydref. Yn ogystal, mae'n rhaid i rieni wneud cais ar-lein drwy dudalen Derbyniadau Ysgolion Sir Gaerfyrddin a dewis Ysgol Sant Ioan Llwyd fel eu dewis cyntaf. Y dyddiad cau ar gyfer ceisiadau blwyddyn 6 ar gyfer **2025/2026 yw 29 Tachwedd 2024**. Rhoddir gwybod i rieni os yw eu plentyn wedi cael cynnig lle yn dilyn cyfarfod yr Is-bwyllgor Derbyniadau i Lywodraethwyr yn nhymor y gwanwyn. Bydd cynigion o leoedd mewn ysgolion yn cael eu hanfon drwy e-bost at rieni ar **1 Mawrth 2025**.

Apeliadau
Os gwrthodir cais am le, mae gan rieni'r hawl i apelio. Dylid anfon llythyr at Gadeirydd y Corff Llywodraethu (d/o yr ysgol), yn apelio yn erbyn y penderfyniad i beidio â chynnig lle. Caiff yr apêl ei hystyried gan Banel Apêl Annibynnol, na all gynnwys unrhyw un o Lywodraethwyr na chynrychiolwyr eraill yr ysgol.

Adran B – Gwybodaeth am Addysg a Dysgu

1. Tymhorau Ysgol a Dyddiadau Gwyliau ar gyfer 2025/26

Nodwch y gallai manylion y calendr hwn newid o ganlyniad i benderfyniadau polisi'r llywodraeth. Nid yw Cyngor Sir Caerfyrddin yn derbyn cyfrifoldeb dros unrhyw golledion yn sgil gorfod newid trefniadau gwyliau oherwydd newidiadau
o'r fath.

Dechrau'r Tymor		**Gwyliau Hanner Tymor**		**Diwedd y Tymor**	
Tymor	Tymor yn Dechrau	Yn dechrau	Yn gorffen	Diwedd y Tymor	Dyddiau
Hydref 2025	Dydd Mawrth 2 Medi	Dydd Llun 27 Hydref	Dydd Gwener 31 Hydref	Dydd Gwener 19 Rhagfyr	**74**
Gwanwyn 2026	Dydd Llun 5 Ionawr	Dydd Llun 16 Chwefror	Dydd Gwener 20 Chwefror	Dydd Gwener 27 Mawrth	**55**
Haf 2026	Dydd Llun 13 Ebrill	Dydd Llun 25 Mai	Dydd Gwener 29 Mai	Dydd Llun 20 Gorffennaf	**65**
Dyddiau Dynodedig HMS – 1 Medi 2025 **Ar gyfer diwrnodau HMS penodol yr ysgol, cysylltwch â'r ysgol berthnasol. Fel arfer, mae gan ysgolion 4 diwrnod HMS arall yn ystod y flwyddyn academaidd (gan gynnwys y dyddiau dynodedig).** **3 Ebrill 2026 (Y Groglith)** **4 Mai 2026 (Calan Mai)**					**1**
Cyfanswm					**195**

2. Profiadau Dysgu

Mae ysgolion yng Nghymru yn dylunio cwricwlwm sy'n seiliedig ar y cwricwlwm i Gymru ac sy'n cael ei gyd-ddylunio rhwng athrawon, eu disgyblion a'r gymuned.

Bydd eich ysgol yn cefnogi eich plentyn i fod yn ddysgwr uchelgeisiol, galluog sy'n barod i ddysgu trwy gydol ei fywyd. Bydd y profiadau dysgu yn sicrhau bod eich plentyn yn datblygu mewn ffordd fentrus a chreadigol gan sicrhau ei fod yn wybodus am Gymru a'r byd. Yn ogystal, bydd y profiadau dysgu yn sicrhau bod ein plant a'n pobl ifanc yn datblygu fel unigolion hyderus ac iach, yn barod i fyw bywydau cyflawn fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas.

Mae'r meysydd dysgu a phrofiad yn cynnwys ffocws ar ieithoedd, llythrennedd a chyfathrebu, gwyddoniaeth a thechnoleg, mathemateg a rhifedd, y celfyddydau mynegiannol, Dyniaethau ac iechyd a lles.

Mae'r cwricwlwm hefyd yn ymdrin â hawliau dynol, amrywiaeth a pharchu gwahaniaethau, profiadau a sgiliau ar gyfer gyrfaoedd a'r gweithle, dysgu am gyd-destunau lleol, cenedlaethol a rhyngwladol ac addysg cydberthynas a rhywioldeb sy'n briodol yn ddatblygiadol.

Mae profiadau dysgu yn ein hysgolion yn Sir Gaerfyrddin yn gynhwysol a phwrpasol ac maent wedi'u cysylltu'n agos â'r gymuned leol, ein Cynefin.

Mae disgyblion hŷn yn cael cyfle i sefyll arholiadau allanol. Ymgynghorir yn llawn â rhieni a disgyblion ar eu dewisiadau a chefnogir trafodaethau gan gyngor gyrfaoedd.

Egwyddorion cyffredinol

Yn Sir Gaerfyrddin rydym yn ymdrechu i roi'r profiad addysg gorau posibl i'n dysgwyr. Rydym yn ymdrechu i ddatblygu'r plentyn/person ifanc cyfan gan roi'r sgiliau a'r wybodaeth sydd eu hangen arnynt ar gyfer y cam nesaf yn eu llwybr dysgu neu yrfa ddysgu.

Mae Sir Gaerfyrddin yn credu yng ngwerth addysgol bod yn hyddysg mewn dwy iaith neu fwy ac mae'n gryf o blaid cael polisi dwyieithog yn ei hysgolion. Nod tymor hir y polisi hwn yw dysgu plant i fod yn rhugl yn y Gymraeg a'r Saesneg erbyn iddynt adael yr ysgol gynradd. Dylai'r ddarpariaeth ar lefel gynradd ac uwchradd sicrhau bod y plant yn gallu cyfathrebu â hyder yn y ddwy iaith a'u bod yn ymwybodol o dreftadaeth ddiwylliannol Cymru.

Gweledigaeth ar gyfer 2030

Byddwn yn gweithio i gefnogi holl blant a phobl ifanc Sir Gaerfyrddin. Byddwn yn cyflawni hyn drwy bod y gorau y gallwn fod a chael ein parchu'n lleol, yn ogystal ag ennill cydnabyddiaeth genedlaethol a rhyngwladol fel bod ein plant a'n pobl ifanc yn hapus, yn ddiogel, yn ffynnu ac yn cyflawni eu potensial personol, cymdeithasol a dysgu.

Ein pwrpas moesol cyfunol

Sicrhau bod pob plentyn a pherson ifanc yn cael ei werthfawrogi a'i werthfawrogi'n gyfartal

Cwynion yn yr ysgol

Mae gan bob ysgol unigol bolisi ar gyfer ymdrin â chwynion. Yn ddelfrydol, bydd unrhyw bryderon sydd gan rieni yn cael eu datrys yn anffurfiol mewn trafodaeth uniongyrchol â'r ysgol. Fodd bynnag, os yw rhieni'n dymuno gwneud y gŵyn yn ffurfiol, mae'r ysgol wedi sefydlu gweithdrefnau y mae'n ofynnol iddynt eu darparu.

Grwpiau Blwyddyn/Oedrannau Disgyblion

Disgrifiad o'r Grwpiau Blwyddyn		Oed y mwyafrif ar ddiwedd y flwyddyn
M1	Meithrin 3 oed (Rhan-amser)	3
M2	Meithrin 4 oed (Amser llawn)	4
Derbyn	Babanod	5
Bl1	Babanod	6
Bl2	Babanod	7
Bl3	Iau	8
Bl4	Iau	9
Bl5	Iau	10
Bl6	Iau	11
Bl7	Uwchradd	12
Bl8	Uwchradd	13
Bl9	Uwchradd	14
Bl10	Uwchradd	15
Bl11	Uwchradd	16
Bl12	Chweched Isaf	17
Bl13	Chweched Uchaf	18

3. Dysgu'r Gymraeg a'r Saesneg yn Ysgolion Sir Gaerfyrddin

Yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru (Ionawr 2022), mae'n rhaid i bob ysgol ac Awdurdod Lleol yng Nghymru hysbysu ym mha iaith y maent yn bwriadu addysgu. O CYBLD Ionawr 2024 bydd y categorïau ysgol newydd yn cael eu cyflwyno yn genedlaethol.

Mae'r ddarpariaeth ieithyddol yn cyplysu'n agos â Chynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg y Sir; gan gyfrannu at darged Llywodraeth Cymru o gael miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050; gwreiddio cynigion i ddysgu Maes Dysgu a Phrofiad Ieithoedd a Chyfathrebu y Cwricwlwm newydd i Gymru yn ogystal â chydymffurfio â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.

O ganlyniad, mae disgwyliad clir y bydd pob ysgol yn datblygu darpariaeth a fydd yn cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg yn y cwricwlwm ffurfiol a'r cwricwlwm allgyrsiol, er mwyn cyflawni Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg 10 mlynedd y Sir, sef cynllun cydnabyddedig, rhwng 2022 a 2032.

Bydd angen i'r Awdurdod Lleol a'r Ysgol gytuno ar y categori mwyaf addas yn seiliedig ar y ddarpariaeth gyfredol o'r rhestr newydd ganlynol:

YSGOL GYNRADD

Categori 1 - Ysgol Cyfrwng Saesneg
Saesneg yw'r brif iaith ar gyfer cyfathrebu mewnol yn yr ysgol yn ogystal â chyfathrebu gyda rhieni a gofalwyr. Cydnabyddir y bydd creu ethos Cymraeg o fewn yr ysgol yn cefnogi ac yn annog agweddau cadarnhaol tuag at ddefnydd o'r Gymraeg. Bydd dysgwr mewn ysgol o'r categori hwn yn gallu darllen, ysgrifennu, siarad a gwrando yn Saesneg yn unol â'i oedran a'i allu, a bydd ganddo rywfaint o ddealltwriaeth o'r Gymraeg. Caiff y Gymraeg ei haddysgu a'i hasesu fel rhan o'r Maes Dysgu a Phrofiad ar gyfer ieithoedd, llythrennedd a chyfathrebu. Bydd o leiaf 15% o weithgareddau ysgol y dysgwyr (yn gwricwlaidd ac yn allgyrsiol) yn Gymraeg.

Categori 2 - Ysgol Dwy iaith
Defnyddir y Gymraeg a'r Saesneg ar gyfer cyfathrebu mewnol yn ogystal â chyfathrebu gyda rhieni a gofalwyr. Mae dealltwriaeth glir y bydd cynnal ethos Cymraeg o fewn yr ysgol yn cefnogi agweddau cadarnhaol tuag at ddefnydd o'r Gymraeg. Bydd dysgwr mewn ysgol o'r categori hwn yn gallu siarad, darllen, ysgrifennu a gwrando yn Saesneg ac yn Gymraeg yn unol â'i oedran a'i allu a'i ffrwd addysg. Bydd sgiliau iaith Gymraeg yn cael eu cryfhau'n bellach drwy gynyddu cyfleoedd dysgu (cwricwlaidd ac allgyrsiol) drwy gyfrwng y Gymraeg. Lle defnyddir y Gymraeg fel cyfrwng dysgu, defnyddir y Saesneg yn achlysurol i atgyfnerthu dealltwriaeth dysgwyr. Gyda'r cymorth cywir, gallai dysgwyr symud ymlaen i ysgol uwchradd cyfrwng Cymraeg

Categori 3. Bydd o leiaf 50% o weithgareddau ysgol y dysgwyr (yn gwricwlaidd ac yn allgyrsiol) yn Gymraeg. Gellid cyflawni hyn mewn gwahanol ffyrdd yn dibynnu ar gyd-destun yr ysgol. Gallai fod drwy ddefnyddio trochi cyfrwng Cymraeg llawn hyd at 7 oed gyda dewis yn cael ei gynnig yn y grwpiau blwyddyn eraill, neu, bod 50% o weithgareddau'r ysgol yn Gymraeg drwyddi draw.

Categori 3 - Ysgol Cyfrwng Cymraeg
Cymraeg yw'r brif iaith ar gyfer cyfathrebu mewnol yn yr ysgol. Mae'n cyfathrebu â rhieni a gofalwyr naill ai yn Gymraeg, yn Saesneg neu'n ddwyieithog yn ôl yr angen. Mae hon yn ysgol sydd ag ethos Cymraeg cadarn, gan gefnogi a galluogi'r dysgwyr i ddefnyddio'r Gymraeg ym mhob cyd-destun cymdeithasol yn yr ysgol a'r tu allan iddi. Mewn lleoliad trochi mae pob dysgwr yn cael ei addysgu'n llawn yn y Gymraeg, gyda'r Saesneg yn cael ei defnyddio ar brydiau i sicrhau dealltwriaeth yn ystod y cyfnod trochi cynnar. O 7 oed ymlaen bydd o leiaf 80% o weithgareddau ysgol y dysgwr (yn gwricwlaidd ac yn allgyrsiol) yn Gymraeg. Bydd disgyblion yn dod yn gwbl ddwyieithog.

<u>YSGOL UWCHRADD</u>

Categori 1 - Ysgol Cyfrwng Saesneg
Saesneg yw'r brif iaith ar gyfer cyfathrebu mewnol yn yr ysgol yn ogystal â chyfathrebu gyda rhieni a gofalwyr. Cydnabyddir y bydd creu ethos Cymraeg o fewn yr ysgol yn cefnogi ac yn annog agweddau cadarnhaol tuag at ddefnydd o'r Gymraeg. Bydd dysgwr mewn ysgol o'r categori hwn yn cael ei addysgu'n bennaf drwy gyfrwng y Saesneg, a bydd yn gallu siarad, darllen, ysgrifennu a gwrando yn Saesneg yn unol â'i oedran a'i allu. Caiff y Gymraeg ei haddysgu a'i hasesu fel rhan o'r Maes Dysgu a Phrofiad ar gyfer ieithoedd, llythrennedd a chyfathrebu. Bydd o leiaf 15% o weithgareddau ysgol y dysgwyr (yn gwricwlaidd ac yn allgyrsiol) yn Gymraeg. Bydd dysgwyr yn gallu siarad rhywfaint o'r Gymraeg mewn sefyllfaoedd cyfarwydd ac mewn rhai cyd-destunau pwnc gan ddefnyddio termau a geirfa sy'n benodol i bwnc yn dibynnu ar feysydd y cwricwlwm a ddarperir yn y Gymraeg.

Categori 2 - Ysgol Dwy Iaith
Defnyddir y Gymraeg a'r Saesneg ar gyfer cyfathrebu mewnol yn ogystal â chyfathrebu gyda rhieni a gofalwyr. Mae dealltwriaeth glir y bydd cynnal ethos Cymraeg o fewn yr ysgol yn cefnogi agweddau cadarnhaol tuag at ddefnydd o'r Gymraeg. Bydd dysgwr mewn ysgol o'r categori hwn yn gallu siarad, darllen, ysgrifennu a gwrando yn Saesneg ac yn Gymraeg yn unol â'i oedran a'i allu. Bydd sgiliau iaith Gymraeg yn cael eu cryfhau'n bellach drwy gynyddu cyfleoedd dysgu (cwricwlaidd ac allgyrsiol) drwy gyfrwng y Gymraeg. Gan ddibynnu ar faint o amser a neilltuir i ddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg a defnyddio'r Gymraeg y tu allan i'r ystafell ddosbarth, byddai dysgwyr yn gallu defnyddio eu sgiliau Cymraeg mewn ystod o wahanol Feysydd Dysgu a

Phrofiad. Bydd o leiaf 40% o ddysgwyr yn ymgymryd ag o leiaf 40% o weithgareddau ysgol (yn gwricwlaidd ac yn allgyrsiol) yn Gymraeg.

Categori 3 - Ysgol Cyfrwng Cymraeg
Mae ysgolion yn y categori hwn wedi'u rhannu'n ddwy ran: Categori 3 Cyfrwng Cymraeg a Chategori 3P Cyfrwng Cymraeg penodedig.

Ar gyfer pob ysgol yn y categori hwn, y Gymraeg yw'r brif iaith ar gyfer cyfathrebu mewnol. Bydd yr ysgol yn cyfathrebu â rhieni a gofalwyr naill ai yn Gymraeg, yn Saesneg neu'n ddwyieithog yn ôl yr angen.

Mae'r rhain yn ysgolion sydd ag ethos Cymraeg cadarn, gan gefnogi a galluogi'r dysgwyr i ddefnyddio'r Gymraeg ym mhob cyd-destun cymdeithasol yn yr ysgol a'r tu allan iddi. Bydd eich plentyn yn gallu siarad, darllen, ysgrifennu a gwrando yn Gymraeg a Saesneg yn unol â'i oedran a'i allu.

Bydd ysgol **Categori 3 – Ysgol Cyfrwng Cymraeg** yn cynnig ystod eang o'u Meysydd Dysgu a Phrofiad drwy gyfrwng y Gymraeg. Bydd o leiaf 60% o ddysgwyr sy'n ymgymryd ag o leiaf 70% o'u gweithgareddau ysgol (cwricwlaidd ac allgyrsiol) yn Gymraeg.Bydd disgwyl i bob ysgol Categori 3 barhau i adlewyrchu cyd-destun ieithyddol yr ardal tra'n gweithio tuag at gynyddu eu darpariaeth cyfrwng Cymraeg dros amser

Bydd **Ysgol Categori 3P – Ysgol Cyfrwng Cymraeg Penodedig** – yn cyflwyno pob Maes Dysgu a Phrofiad (Maes) drwy gyfrwng y Gymraeg. Bydd 100% o ddysgwyr yn ymgymryd ag o leiaf 90% o'u gweithgareddau ysgol (cwricwlaidd ac allgyrsiol) yn Gymraeg.

Is-gategorïau Trosiannol T2 a T3
Categorïau pontio yw'r rhain rhwng dau brif gategori iaith. Mae'r trefniadau trosiannol hyn yn galluogi ysgolion i gynllunio sut y byddant yn cynyddu eu darpariaeth cyfrwng Cymraeg dros amser. Cynyddu'r ddarpariaeth o'r Gymraeg, a hynny er mwyn symud i'r categori nesaf, yw nod yr is-gategorïau trosiannol. Felly, mae T2 yn pontio categori 1 a 2, gyda'r nod o ddod yn gategori 2 dros amser ac mae T3 yn pontio ysgol categori 2 a 3 gyda nod o ddod yn Ysgol categori 3 dros amser.

4. Arholiadau Cyhoeddus
Bydd yr ALl yn cydymffurfio â gofynion y gyfraith. Mae disgyblion, os yw'r pennaeth yn ystyried eu bod yn addas, yn cael eu cofrestru ar gyfer arholiadau
Cyd-bwyllgor Addysg Cymru (CBAC) a grwpiau arholi eraill.

Mae amserlenni arholiadau yn cael eu trefnu gan CBAC a grwpiau arholi eraill a hysbysir penaethiaid ynghylch yr arholiadau hyn a'r canlyniadau yn uniongyrchol gan y grwpiau hynny.

5. Gwahardd Disgyblion

Y Pennaeth (neu athro/athrawes c/gyfrifol arall yn gweithredu yn enw'r Pennaeth) yw'r unig un â'r awdurdod i wahardd disgybl o'r ysgol am resymau disgyblu. Mae'n ddyletswydd ar y pennaeth i roi gwybod i'r rhieni a'r plant (neu i'r disgybl os yw'n 11 oed neu'n hŷn) a yw'r gwaharddiad yn un parhaol neu'n waharddiad am gyfnod penodedig, a'r rhesymau dros hynny. Gwahoddir rhieni i gyflwyno sylwadau ynghylch y gwaharddiad i banel gwahardd disgyblion corff llywodraethu'r ysgol. Gellir cael copi o'r ddogfen gyfarwyddyd ar wahardd disgyblion o'r Adran Addysg a Phlant. Gellir cael cyngor pellach gan Swyddog EOTAS drwy ffonio 01267 246456.

6. Gweithgareddau Ysgolion

Yr egwyddor sylfaenol yw y dylai addysg a ddarperir gan ysgol a gynhelir fod yn rhad ac am ddim pan fo'n digwydd yn llwyr neu'n bennaf yn ystod oriau ysgol. Mewn rhai amgylchiadau gall ysgolion godi taliadau neu ofyn am gyfraniadau gwirfoddol a thynnir sylw rhieni at hyn cyn gwneud unrhyw ymrwymiad i weithgaredd neilltuol.

7. Dyddiad Gadael Ysgol

Gall disgyblion adael yr ysgol ar y dydd Gwener olaf ym Mehefin yn ystod Blwyddyn 11 yn yr ysgol uwchradd os ydynt wedi cyrraedd 16 mlwydd oed.

8. Cyrff Llywodraethu Ysgolion

Mae gan bob ysgol neu ffederasiwn ysgolion gorff llywodraethu sy'n cynnwys aelodau o'r gymuned leol, rhieni, athrawon, staff a chynrychiolwyr o'r Awdurdod Lleol.

Hefyd mae gan Gyrff Llywodraethu ysgolion eglwysig (ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir ac ysgolion gwirfoddol a reolir) gynrychiolaeth o'r awdurdod eglwysig.

Pan ddaw lleoedd gwag ar gyfer rhiant-lywodraethwyr, dosberthir gwybodaeth drwy'r sianeli cyfathrebu arferol, ac er mwyn bod yn gymwys i fod yn rhiant-lywodraethwr, mae'n rhaid i unigolyn fod â phlentyn ar gofrestr yr ysgol y mae'r Corff Llywodraethu'n gyfrifol amdani. Mae rhiant-lywodraethwr yn y swydd am gyfnod penodol o bedair blynedd (dwy flynedd ar gyfer Ysgol Feithrin Rhydaman) a gall rhiant-lywodraethwr, os yw'n dewis, wasanaethu tymor llawn y swydd, hyd yn oed os nad yw ei blentyn yn ddisgybl yn yr ysgol honno mwyach. Mae'n ofynnol yn ôl y gyfraith i Gyrff Llywodraethu gwrdd o leiaf unwaith y tymor.

Gellir cael rhagor o wybodaeth ynghylch cyrff llywodraethu gan yr Uned Llywodraethu Ysgolion yn yr Adran Addysg a Phlant:
01267 246448 / llywodraethu@sirgar.gov.uk

Adran C – Gwasanaethau i Ddisgyblion

1. Diwallu Anghenion Addysgol Ychwanegol/Arbennig

Mae system newydd Llywodraeth Cymru ar gyfer diwallu anghenion plant ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) wedi cael ei gweithredu ers Medi 2021. Bydd y system hon wedi'i sefydlu'n llawn erbyn diwedd Tymor yr Haf 2025.

Mae hyn yn golygu system fwy hyblyg ac ymatebol o ran diwallu anghenion, mewn system addysg gynhwysol ar gyfer dysgwyr yng Nghymru.

- Mae anghenion yn cael eu nodi'n gynnar, eu diwallu'n gyflym ac mae pob dysgwr yn cael ei gefnogi i gyrraedd ei botensial.
- Mae gweithwyr proffesiynol yn fedrus ac yn hyderus o ran nodi anghenion a datblygu strategaethau i helpu dysgwyr i oresgyn eu rhwystrau i ddysgu.
- Mae dysgwyr yn derbyn dysgu wedi'i bersonoli ac maen nhw a'u rhieni/gofalwyr yn bartneriaid cyfartal yn eu dysgu (Dull sy'n Canolbwyntio ar yr Unigolyn).

Bydd y Côd ADY gorfodol ar gyfer y system newydd yn cynnwys plant a phobl ifanc rhwng 0 a 25 oed. Mae hyn yn golygu y bydd gan y blynyddoedd cynnar a cholegau addysg bellach ddyletswyddau o dan y Ddeddf, ond nid yw hyn yn cynnwys addysg uwch na phrentisiaethau.

Bydd pob plentyn a pherson ifanc sydd ag angen dysgu ychwanegol (ADY) a nodwyd sy'n gofyn am ddarpariaeth ddysgu ychwanegol yn cael Cynllun Datblygu Unigol (CDU). Bydd y CDU yn disodli'r holl gynlluniau unigol eraill. Bydd Cynlluniau Datblygu Unigol ar gyfer plant o dan oed ysgol gorfodol sydd eu hangen h.y. yn y blynyddoedd cynnar, yn cael eu cynnal gan awdurdodau lleol.

Bydd pob cam rhesymol yn cael ei gymryd i sicrhau y darperir Darpariaeth Ddysgu Ychwanegol yn Gymraeg, os bydd angen.

1.1 Nodi Anghenion

Mae gan rai plant anawsterau dysgu a/neu anabledd sy'n golygu bod angen darpariaeth ar eu cyfer fel y gallant ddysgu'n effeithiol.

Caiff hyd at 20% o blant a phobl ifanc ryw fath o anawsterau dysgu. Gall ysgolion gefnogi'r rhan fwyaf o anghenion y dysgwyr hyn a chytunir ar y ddarpariaeth gan gadw at fodel 'Proses Gwneud Penderfyniadau'. Mae'r model hwn yn sicrhau bod plant, pobl ifanc a rhieni/gofalwyr yn cael eu cynnwys ym mhob cam o'r gwaith o gynllunio ac adolygu'r ddarpariaeth sydd ei hangen i gefnogi anghenion y dysgwyr.

Mae gan tua 1% o blant a phobl ifanc anghenion cymhleth a pharhaus sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod Lleol ddarparu darpariaeth ychwanegol sy'n ategu'r ddarpariaeth ddysgu gyffredinol ac ychwanegol y mae'r ysgol yn ei darparu.

Mae llawer o'r plant sydd ag anghenion cymhleth a pharhaus yn cael eu nodi'n gynnar drwy weithwyr proffesiynol sy'n gweithio gyda'i gilydd ar y cyd â'r rhieni. Mae hyn yn golygu bod modd llunio cynlluniau i ddarparu ymateb cynnar i ddiwallu anghenion o'r fath ac i ddarparu cymorth.

1.2 Asesu

Mae gweithwyr proffesiynol yn monitro cynnydd yr holl blant a phobl ifanc a thrafodir unrhyw bryderon gyda'r rhieni mewn cyfarfod sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn. Yn y rhan fwyaf o achosion, eir i'r afael â'r pryderon hyn drwy gynnig Darpariaeth Ddysgu Gyffredinol yr ysgol, sydd ar gael i bob dysgwr.

Bydd Darpariaeth Ddysgu Gyffredinol yr ysgol yn cynnwys:

- addysgu a dysgu da;
- strategaethau addysgu wedi'u targedu i gefnogi anghenion dysgwyr sy'n dod i'r amlwg neu anghenion a nodwyd;
- ymyriadau safonol wedi'u targedu, i alluogi dysgwr i wneud cynnydd mesuradwy.

Lle nad yw plant a phobl ifanc yn gwneud cynnydd mesuradwy, er gwaethaf Darpariaeth Ddysgu Gyffredinol yr ysgol, efallai y bydd angen Darpariaeth Ddysgu Ychwanegol ar y dysgwyr i gefnogi eu hanghenion. Gall y Cydlynydd ADY geisio cynnwys gweithwyr proffesiynol eraill fel athrawon ymgynghorol, athrawon cefnogi ymddygiad, gwasanaethau iechyd a seicolegwyr addysg a phlant i helpu i nodi'r Ddarpariaeth Ddysgu Ychwanegol.

Mae'r gweithwyr proffesiynol hyn yn rhoi cyngor, arweiniad a chymorth i'r disgybl, y rhieni, yr athrawon a'r Cydlynydd ADY. Gall pryderon o'r fath arwain at nodi dysgwr fel un sydd â Darpariaeth Ddysgu Ychwanegol a pharatoi Cynllun Datblygu Unigol. Os nad yw'r ysgol yn gallu nodi’r ADY, nodi'r

Ddarpariaeth Ddysgu Ychwanegol sydd ei hangen neu sicrhau'n rhesymol y ddarpariaeth yna gall gyfeirio at yr Awdurdod Lleol i'w hystyried.

Mewn ymateb i gais o'r fath, mae'r Awdurdod Lleol yn ceisio gwybodaeth gan:

- y rhieni
- y plentyn
- yr ysgol
- Athrawon dosbarth
- Cydlynydd ADY
- Staff cymorth

Gall yr Awdurdod Lleol ofyn am wybodaeth ychwanegol neu gymorth arall gan

bobl berthnasol i gyflawni eu swyddogaethau:

- Seicolegydd Addysg a Phlant
- Ffisiotherapydd
- Pobl Broffesiynol ym Maes Iechyd e.e. Pediatregydd
- Therapydd Iaith a Lleferydd
- Therapydd Galwedigaethol
- Gweithwyr proffesiynol ym maes gofal cymdeithasol
- Unrhyw asiantaeth arall y mae'r plentyn neu'r person ifanc yn ymwneud â hi

Mae'r Panel ADY yn ystyried anghenion y dysgwr a'r Ddarpariaeth Ddysgu Ychwanegol sydd ei hangen. Yn dibynnu ar y penderfyniad, gall yr awdurdod lleol wneud un o’r canlynol:

- Rhoi cyfarwyddyd i’r ysgol baratoi a chynnal y Cynllun Datblygu Unigol, neu;
- Paratoi'r Cynllun Datblygu Unigol a rhoi cyfarwyddyd i'r ysgol ei gynnal neu;
- Paratoi a chynnal y Cynllun Datblygu Unigol.

Mae'r Cynllun Datblygu Unigol yn ddogfen gyfreithiol sy'n nodi ac yn mesur y ddarpariaeth ddysgu ychwanegol sydd i'w darparu. Pan fo Cynllun Datblygu Unigol yn enwi ysgol benodol, mae'n rhaid derbyn y disgybl i’r ysgol a enwir yn y Cynllun Datblygu Unigol.

Dim ond yr Awdurdod Lleol sy'n gallu enwi ysgol benodol ar y Cynllun Datblygu Unigol.

1.3 Darpariaeth

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn disodli Deddf Anabledd a Gwahaniaethu 1995. Mae’r ddeddfwriaeth hon yn cysoni cyfraith gwahaniaethu ac yn darparu fframwaith deddfwriaethol wedi’i ddiweddaru, sy’n symlach ac yn gryfach i warchod hawliau unigolion ac i hyrwyddo cyfle cyfartal i bawb. Mae gan ysgolion ac awdurdodau lleol ddyletswydd i ddarparu addasiadau rhesymol ar gyfer disgyblion anabl ers 2002, yn wreiddiol o dan y Ddeddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd ac, o fis Hydref 2010, o dan y Ddeddf. Mae'r Awdurdod Lleol wedi datblygu Strategaeth Gynhwysiant i sicrhau, lle bynnag y bo'n bosibl, y gellir diwallu anghenion plant a phobl ifanc ag anghenion dysgu ychwanegol mewn lleoliad prif ffrwd. Nodir manylion y dull hwn yn ei Lawlyfr Cynhwysiant ar gyfer Ysgolion.

Bydd anghenion y rhan fwyaf o blant sydd â Datganiadau Anghenion Addysgol Arbennig a Chynlluniau Datblygu Unigol yn cael eu diwallu mewn ysgolion prif ffrwd.

Mae'r rhan fwyaf yn cael cymorth ychwanegol yn eu hystafell ddosbarth prif ffrwd. Mae rhai plant sydd ag anawsterau ychwanegol cymhleth yn cael cymorth ychwanegol oddi wrth staff mewn unedau arbenigol a chanolfannau adnoddau sy'n gysylltiedig ag ysgolion prif ffrwd.

Yn achos nifer fach iawn o ddisgyblion, mae'n bosibl nad oes gan yr Awdurdod Lleol, ar hyn o bryd, y cyfleusterau a'r adnoddau i gynorthwyo unigolion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol mewn ysgolion prif ffrwd. Mae anghenion y disgyblion hyn yn cael eu diwallu yn ysgol arbennig yr Awdurdod Lleol.

1.4 Gweithio mewn Partneriaeth

Mae'r Gwasanaethau Addysg a Phlant yn dilyn dull partneriaeth o weithio gyda rhieni disgyblion sydd ag ADY neu AAA. Gall rhieni gyfrannu i'r bartneriaeth hon drwy:

- Siarad â Phennaeth a Chydlynydd ADY eu hysgol leol, cymryd rhan yn yr asesiad o anghenion, cynllunio ymyriadau a thrafodaethau gyda'r gweithwyr proffesiynol.
- Cysylltu â'r Awdurdod Lleol a thrafod gydag un o'n Swyddogion Cyswllt Teuluol.
- Cysylltu â’r Gwasanaeth Partneriaeth Rhieni a ddarperir gan SNAP Cymru ar 01554 777566 neu drwy e-bostio carm@snapcymru.org

Mae Sir Gaerfyrddin wedi integreiddio'i gwasanaethau Cynhwysiant (Addysg) ac Anabledd (Gofal Cymdeithasol) er mwyn cynnig gwasanaethau gwell i blant a'u teuluoedd.

Mae cyfleoedd rheolaidd i rieni gael gwybodaeth, newyddlenni a chyfarfodydd gyda Swyddogion Cynhwysiant i'w galluogi i drafod a chydweithio â'r Adran.

Pan fydd gan blant a phobl ifanc anghenion cymhleth, mae'n bosibl y byddant hwy a'u teuluoedd yn cael cymorth gan un o weithwyr allweddol y Tîm Anableddau Plant er mwyn sicrhau bod eu hanghenion yn cael eu hasesu, a bod gwasanaethau yn cael eu nodi a'u hadolygu'n rheolaidd.

Mae hyn yn fodd i sicrhau cysondeb o ran diwallu anghenion cymhleth ym mhob lleoliad.

Sefydliadau Anghenion Addysgol Arbennig

Mae gan Sir Gaerfyrddin amrywiaeth o sefydliadau arbenigol ar gyfer disgyblion sydd ag anghenion addysgol ychwanegol a bydd Panel Cynhwysiant y Sir yn cymeradwyo lleoliadau yn y mannau hyn. I gael gwybodaeth ynghylch pob sefydliad, cysylltwch â'r Rheolwr Anghenion Dysgu Ychwanegol (Rhif ffôn: 01267 246451) a fydd hefyd yn ymateb i ymholiadau ynghylch y lleoliadau.

2. Cyngor Sir Caerfyrddin – Polisi Cludiant Ysgol

Mae'r datganiad hwn yn pennu polisi cyffredinol Cyngor Sir Caerfyrddin o ran darparu cludiant o'r cartref i'r ysgol/coleg. Darperir cludiant yn unol â gofynion statudol Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008.
Mae’r polisi hwn yn gywir ar 1 Hydref 2024. Mae'r polisi'n cael ei adolygu ar hyn o bryd, ac ymgynghorir ynghylch unrhyw newidiadau iddo.

2.1 Y Polisi cyffredinol o ran darparu cludiant am ddim i'r ysgol

Bydd disgyblion yn gymwys i gael cludiant am ddim i'r ysgol os ydynt yn bodloni'r HOLL feini prawf canlynol:

- yn breswylwyr Sir Gaerfyrddin (h.y. caiff y Dreth Gyngor ar gyfer y cyfeiriad cartref cofrestredig ei thalu i Sir Gaerfyrddin). Mae'r “cyfeiriad cartref” fel y'i diffinnir yn y llyfryn “Derbyn i Ysgolion - Gwybodaeth i Rieni” a gyhoeddwyd gan yr Awdurdod, ac mae “rhiant” fel y'i diffinnir yn Adran 576 o Ddeddf Addysg 1996. Sylwer bod y cyfeiriad cartref cofrestredig a chyfrifoldeb rhiant yn cael eu gwirio yn ystod y cam

ymgeisio yn ôl y cofnodion a gedwir gan yr ysgol a'r Awdurdod Addysg.

- o oedran ysgol gorfodol.
- yn mynychu ysgol agosaf neu ysgol ddynodedig yr ALl; sef ysgol "ddynodedig" cyfeiriad cartref cofrestredig y disgybl; yr ysgol "agosaf" yw'r ysgol addas agosaf fel y penderfynir gan yr Awdurdod Addysg ac mae'n cael ei mesur yn ôl y llwybr gyrru byrraf sydd ar gael fel y'i mesurir gan system fapio y Cyngor, ac yn cynnwys ysgolion mewn siroedd cyfagos os yw'n berthnasol;
- yn byw dros y "pellter statudol" o'r ysgol. Diffinnir y "pellter statudol" fel a ganlyn: 2 filltir (3.218 cilometr) ar gyfer ysgolion cynradd a 3 milltir (4.828 cilometr) ar gyfer ysgolion uwchradd, a chaiff ei fesur yn ôl y llwybr agosaf sydd ar gael o'r pwynt agosaf lle bydd cyfeiriad yr ymgeisydd yn cysylltu â'r briffordd gyhoeddus i'r fynedfa agosaf i'r ysgol. Er y cyfeirir weithiau at y pellter fel "pellter cerdded", nid yw hynny'n awgrymu bod disgwyl i'r dysgwr gerdded o reidrwydd, ond o fewn y pellter hwn disgwylir i riant/gwarcheidwad wneud ei drefniadau ei hun ar gyfer taith y dysgwr i'r ysgol ac yn ôl adref, ar ei gost eu hunain.

Mae'n BOSIBL hefyd y darperir cludiant ar gyfer disgyblion sydd wedi cyrraedd yr oedran ysgol gorfodol mewn amgylchiadau penodol am y rhesymau canlynol:

- Diogelwch Ffyrdd, lle nad oes llwybr cerdded i'r ysgol. Asesir y llwybr cerdded rhwng cyfeiriad y cartref a'r ysgol yn unol â chanllawiau "Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru)" ynghylch asesu risg llwybrau cerdded i ysgolion.
- Cyflwr Meddygol. Gellir gwneud trefniadau cludiant unigol lle mae cyflwr meddygol dysgwr naill ai yn ei rwystro rhag gwneud defnydd o'r cludiant arferol neu lle mae ei gyflwr yn ei rwystro rhag cerdded y "pellter cerdded" diffiniedig. Mae'n rhaid i bob cais am gymorth ar sail feddygol gael ei ategu gan dystysgrif feddygol neu ddatganiad wedi'i lofnodi gan ymarferydd meddygol a rhaid iddo nodi'n glir nad yw'r dysgwr yn gallu cerdded y "pellter statudol" penodol i'r ysgol. Bydd pob datganiad yn amodol ar gyfnod adolygu a bennir gan y cyflwr ac y cytunwyd arno gyda'r rhiant pan wnaed y dyfarniad cychwynnol.
- Dysgwyr ag anawsterau dysgu/anableddau - gweler pwynt 4 isod.
- Dysgwyr sy'n newid preswylfa yn ystod y blynyddoedd TGAU. Rhoddir cymorth os bydd dysgwr yn newid preswylfa yn ystod eu blynyddoedd TGAU (ar ôl gwyliau hanner tymor yr Hydref ym mlwyddyn gyntaf yr astudiaethau TGAU - blwyddyn 10) ar yr amod bod y dysgwr yn bodloni'r meini prawf o ran oedran a phellter y cartref newydd, a'i fod, cyn newid ei breswylfa yn mynychu'r ysgol agosaf neu ysgol ddynodedig yr ALl. Byddai cludiant yn cael ei gynnig tan ddiwedd

blwyddyn 11 yn unig, ar y cerbyd agosaf sydd ar gael ac o'r man casglu agosaf sydd ar gael.

- Credoau Crefyddol. Caiff cludiant ei ddarparu fel arfer os bydd rhieni yn dewis anfon dysgwyr i ysgol wirfoddol a gynorthwyir am resymau crefyddol, ar yr amod fod y dysgwr yn bodloni'r meini prawf o ran oedran ac isafswm pellter teithio, ac nad ydynt yn byw fwy nag 8 milltir o'r ysgol. Mae trefniadau ychwanegol ar gyfer Ysgol Sant Ioan Llwyd, Llanelli - gofynnwch i'r Uned Cludiant Teithwyr am wybodaeth.

Cyfrifoldeb rhieni yw trefniadau a chostau cludiant o'r cartref i'r ysgol ar gyfer disgyblion nad ydynt yn gymwys i gael cludiant am ddim. Cynghorir rhieni i gysylltu â'r Awdurdod cyn penderfynu ar eu dewis ysgol er mwyn gweld a yw'r disgybl yn gymwys i gael cludiant ysgol am ddim.

Ar sail cyfeiriad cartref y disgybl yn unig y caiff ceisiadau eu hasesu (sef y cyfeiriad a gofrestrwyd gyda'r ysgol a'r ALI) a dim ond o'r cyfeiriad hwnnw y darperir cludiant fel arfer. Mae rhieni'n gyfrifol am roi gwybod i'r Uned Cludiant Teithwyr cyn unrhyw newid cyfeiriad, fel y gellir ailasesu cymhwysedd ar gyfer cludiant o'r cyfeiriad newydd.

NID yw hawl i gael cludiant yn cael ei throsglwyddo'n awtomatig gydag unrhyw newid cyfeiriad, hyd yn oed os yw'r cludiant wedi'i ddarparu drwy'r broses apelio.

Mae'n ofynnol i awdurdodau wneud darpariaeth ar gyfer dysgwyr sy'n byw mewn mwy nag un cyfeiriad, e.e. trefniadau rhannu gofal. Rhaid i drefniadau o'r fath fod yn barhaol a sefydlog a dim ond ar gyfer y cyfnodau hynny pan fydd dysgwr yn cael addysg a hyfforddiant (nid mewn achosion lle bydd dysgwr yn treulio penwythnos gyda rhiant mewn man gwahanol i'w gyfeiriad yn ystod yr wythnos ysgol). Gellir cael rhagor o gyngor a ffurflenni cais ar gyfer cludiant o ddau gyfeiriad oddi wrth yr Uned Cludiant Teithwyr.

Caiff mwyafrif y disgyblion sydd â hawl i gael cludiant ysgol am ddim eu cludo ar gerbydau sydd wedi'u contractio'n benodol i'r Awdurdod. Fodd bynnag, mae'n bosibl y gwneir defnydd o drafnidiaeth gyhoeddus hefyd. Mewn rhai amgylchiadau efallai y rhoddir lwfans milltiroedd neu grant ar gyfer rhan o'r daith neu'r daith gyfan (gweler pwynt 3 isod).

Nid yw bob amser yn bosibl trefnu bod llwybrau'r cerbydau yn pasio'n agos at gartrefi'r holl ddisgyblion, ac efallai na fydd bob amser yn bosibl trefnu bod disgyblion yn mynd ar y llwybr bws agosaf at eu cyfeiriad cartref. Mae rhieni felly yn gyfrifol am wneud eu trefniadau eu hunain ar gyfer cludo dysgwyr yn ôl ac ymlaen o'r arhosfan ddynodedig. Fel arfer ni fydd y pellter hwn yn fwy na 1.5 milltir.

Bydd cludiant yn cael ei drefnu ar gyfer dechrau a diwedd pob diwrnod ysgol yn unig.

Mae'r ddarpariaeth o gludiant am ddim yn cael ei gwneud ar y ddealltwriaeth y bydd disgyblion yn ymddwyn mewn modd sydd â pharch tuag at gyd-ddisgyblion, eiddo a diogelwch pawb. Rhaid i bob un sy'n ymwneud â darparu a defnyddio cludiant ysgol gadw at y "Côd Ymddygiad ar gyfer Teithio o'r Cartref i'r Ysgol/Coleg". Gellir cael copïau o'r côd ar: www.sirgar.llyw.cymru/cartref/gwasanaethaur-cyngor/addysg-ac-ysgolion/cludiant-ysgol neu drwy wneud cais i'r Awdurdod.

2.2 Trefniadau teithio ar gyfer dysgwyr nad ydynt yn cael cludiant am ddim

Mae'r Awdurdod yn annog dulliau cynaliadwy o deithio i'r ysgol ac oddi yno. Er enghraifft, bydd yr Awdurdod yn annog dysgwyr i gerdded, beicio neu deithio ar drafnidiaeth gyhoeddus yn hytrach nag mewn car preifat lle bo hynny'n bosibl. Diffinnir dulliau cynaliadwy o deithio fel rhai y bydd yr Awdurdod yn ystyried eu bod yn gwella llesiant corfforol y rhai sy'n eu defnyddio neu lesiant amgylcheddol holl ardal yr Awdurdod Lleol neu ran ohoni.

Gellir cael gwybodaeth am fysiau lleol a gwasanaethau trên gan Traveline Cymru: www.Traveline.Cymru neu drwy ffonio 0800 464 0000. Mae gwybodaeth a chyngor ar gael hefyd gan y Cyngor Sir: www.sirgar.llyw.cymru/clydiant neu drwy ffonio 01267 228 326. Mae'r Awdurdod yn gweithio gyda darparwyr trafnidiaeth gyhoeddus er mwyn annog darpariaeth addas ar gyfer teithio o'r cartref i'r ysgol lle bo hynny'n bosibl.

Mewn rhai ardaloedd, mae'r Awdurdod wedi llwyddo i ddatblygu nifer o lwybrau trafnidiaeth gyhoeddus sy'n caniatáu i ddysgwyr sy'n byw o fewn y "pellter statudol" deithio drwy dalu am docyn, yn amodol ar y lle sydd ar gael. Mae'r tâl yn daladwy i'r gyrrwr ar ddechrau pob taith, ac nid oes angen gwneud cais ymlaen llaw.

Mae gan yr Awdurdod hefyd nifer fach o seddau gwag ar gael ar rai cerbydau contract y gellir eu cynnig dros dro i'r rheiny sy'n talu ffi weinyddol fel consesiwn i ddysgwyr sy'n byw o fewn y "pellter statudol" ac sydd heb fedru cael trafnidiaeth gyhoeddus, ar yr amod bod y pellter i'r ysgol yn fwy na milltir a bod y dysgwr yn mynychu ysgol ddynodedig yr ALl neu'r ysgol agosaf. Bydd yr Awdurdod yn penderfynu faint o seddau gwag i'w cynnig a bydd yn rhoi blaenoriaeth, yn y lle cyntaf, i ddisgyblion sy'n cael prydau ysgol am ddim. Bydd unrhyw seddau sydd dros ben wedyn ar gael i ddisgyblion eraill. Cynigir pob sedd yn ôl oed gyda'r plant ifancaf yn cael blaenoriaeth. Bydd yr Awdurdod yn tynnu unrhyw gonsesiwn yn ôl os bydd angen drwy roi saith diwrnod o rybudd ysgrifenedig. Rhaid gwneud cais am seddau gwag erbyn y

dyddiad a bennir (fel arfer cyn diwedd Medi) a phenderfynir ar y ceisiadau ym mis Hydref bob blwyddyn. Mae rhagor o wybodaeth am y polisi hwn ar gael ar-lein drwy fynd i https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/gwasanaethau-cyngor/addysg-ac-ysgolion/cludiant-ysgol/ lle gellir gwneud cais hefyd.

2.3 Talu costau teithio
Mewn rhai achosion mae'n bosibl na fydd trafnidiaeth gyhoeddus addas neu gerbydau contract ar gael ar gyfer taith gyfan neu ran o daith y dysgwr. Yn yr amgylchiadau hyn bydd yr Awdurdod yn cynnig lwfans milltiroedd sefydlog neu grant fel y gall rhiant neu warcheidwad gludo'r disgybl i'r ysgol ac yn ôl (neu i fan priodol i gwrdd â cherbyd addas os yw'r pellter hwnnw'n fwy na 1.5 milltir). Dim ond os yw'r dysgwr yn gymwys i gael cludiant am ddim yn unol â'r polisi hwn, ac na all yr Awdurdod ddarparu cludiant o'r fath, y telir costau teithio.

2.4 Dysgwyr ag anawsterau dysgu/anableddau
Bydd dysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol yn destun i'r meini prawf cymhwyso a ddisgrifir yn adran 1 uchod. Fodd bynnag, gellir darparu cludiant hefyd i ddysgwyr nad ydynt yn bodloni'r meini prawf hyn ond lle mae'r gofyniad am gludiant wedi'i nodi fel rhan o Ddatganiad o Anghenion Dysgu Ychwanegol a gyhoeddwyd gan yr Awdurdod neu lle mae'r dysgwr yn destun y weithdrefn asesu statudol, oherwydd anawsterau dysgu y mae'r ALl yn ystyried bod cludiant felly yn "angenrheidiol".

Bydd dysgwyr yn cael eu hasesu i benderfynu ar y math a natur y cludiant arbenigol sydd ei angen, os o gwbl. Caiff yr asesiadau hyn eu hadolygu bob blwyddyn.

2.5 Ymholiadau a chwynion

Mae rhagor o wybodaeth ynghylch y polisi hwn ar gael gan Uned Cludiant Teithwyr yr Awdurdod ym Mharc Myrddin, Waun Dew, Caerfyrddin SA31 1HQ, rhif ffôn 01267 228313.

Dylai cwynion ynghylch gweithrediad y gwasanaeth cludiant o'r cartref i'r ysgol gael eu gwneud i'r Uned Cludiant Teithwyr ym Mharc Myrddin, Waun Dew, Caerfyrddin SA31 1HQ. Rhif Ffôn: 01267 228326.

Caiff rhieni sydd wedi cyflwyno cais am gludiant am ddim ac wedi cael eu gwrthod
apelio yn erbyn y penderfyniad, a byddant yn cael gwybod am y broses apelio gyda'r hysbysiad ysgrifenedig yn gwrthod y cais.

2.6 Sut mae gwneud cais am gludiant am ddim i'r ysgol

Rhaid i'r holl ddysgwyr sy'n gymwys i gael cludiant am ddim wneud cais ysgrifenedig i'r Awdurdod gan ddefnyddio'r ffurflen gais a gyhoeddwyd. Gellir cyflwyno ceisiadau ar-lein: www.sirgar.llyw.cymru/cartref/gwasanaethau-cyngor/addysg-ac-ysgolion/cludiant-ysgol

Rhaid cyflwyno ceisiadau am gludiant o leiaf 15 diwrnod cyn y dyddiad cyntaf y mae angen y cludiant, neu erbyn 1 Mehefin lle mae angen y cludiant ar ddechrau'r flwyddyn academaidd newydd.

Os caiff y cais ei gymeradwyo, bydd yr Awdurdod yn anfon Cerdyn Teithio atoch. Gyda'r Cerdyn Teithio rhoddir manylion am y llwybr bws i'w ddefnyddio, ynghyd â chopi o'r "Côd Ymddygiad" y mae'n rhaid cadw ato bob amser. Bydd y Cerdyn Teithio fel arfer yn cael ei gyhoeddi o fewn 15 diwrnod ar ôl gwneud y cais, er y bydd yr amserlen hon yn cael ei hymestyn yn achos ceisiadau a wnaed rhwng Mehefin a Medi, ac ni fyddant yn gymwys i ddysgwyr sy'n trosglwyddo o'r Ysgol Gynradd i'r Ysgol Uwchradd (gweler isod).

Mae'n rhaid i ddysgwyr sy'n trosglwyddo o'r Ysgol Gynradd i'r Ysgol Uwchradd gyflwyno'r cais priodol am gludiant erbyn **29 Tachwedd 2024**. Bydd y ceisiadau'n cael eu gwirio i gadarnhau bod y dysgwr yn mynychu'r ysgol agosaf neu ysgol ddynodedig y dalgylch. Os caiff hynny ei gadarnhau caiff y cais ei asesu wedyn gan yr Uned Cludiant Teithwyr i benderfynu ar yr hawl i gludiant am ddim. Bydd yr Uned Cludiant Teithwyr yn cadarnhau neu'n gwrthod y cais am gludiant am ddim erbyn Mehefin, a chaiff Cardiau Teithio eu hanfon at ddysgwyr cymwys ym mis Awst.

Os collir y Cerdyn Teithio neu os caiff ei ddifrodi rhaid cysylltu â'r Awdurdod drwy ffonio 01267 234567 ar unwaith er mwyn gwneud trefniadau dros dro ar gyfer teithio (lle bo modd) ac i archebu cerdyn newydd. Codir tâl am Gardiau Teithio newydd.

2.7 Amodau defnyddio cardiau teithio

Rhaid cyflwyno cardiau teithio i'r gyrrwr bws ar ddechrau pob taith a wneir. Gellir gwrthod cludiant os na ddangosir y cerdyn. Nid yw cardiau teithio yn drosglwyddadwy, ac maent yn ddilys ar gyfer y dysgwr a enwir ar y cerdyn yn unig ac ar gyfer y daith/teithiau a ddangosir ar y cerdyn. Mae camddefnyddio neu ddefnydd twyllodrus o Gerdyn Teithio yn cael ei drin yn ddifrifol iawn, a gall olygu bod y dysgwr yn destun gweithdrefn ddisgyblu'r ysgol/coleg yn ogystal â cholli ei hawl i deithio.

Os bydd unrhyw fanylion yn newid o'r ffurflen gais wreiddiol, mae'n rhaid i chi gysylltu ag Uned Cludiant Teithwyr yr Awdurdod ar unwaith, fel y gellir newid y

manylion ac ailasesu cymhwysedd i dderbyn cludiant os oes angen. Os oes angen Cerdyn Teithio newydd o ganlyniad i newid o'r fath, mae'n rhaid dychwelyd y cerdyn presennol ynghyd â'r cais.

Os nad oes angen y Cerdyn Teithio arnoch mwyach, anfonwch ef yn ôl i Uned Cludiant Teithwyr yr Awdurdod oherwydd gall fod eraill yn awyddus i ddefnyddio’r sedd wag.

2.8 Cludiant i ddysgwyr sy'n hŷn na'r oedran ysgol gorfodol

Mae gan yr Awdurdod bolisi dewisol i ddarparu cludiant am ddim i ddysgwyr sy'n hŷn na'r oedran ysgol gorfodol ond dan 19 oed (neu'r rheiny sydd wedi cael eu pen-blwydd yn 19 oed ond wedi dechrau'r cwrs pan oeddent dan 19 oed ac wedi parhau i ddilyn y cwrs hwnnw) cyn belled â'u bod yn mynychu ysgol agosaf neu ddynodedig yr Awdurdod Lleol neu'r campws coleg agosaf a'u bod yn byw mwy na'r pellter statudol sef 3 milltir o'r sefydliad hwnnw. Sylwch: ni wneir darpariaeth preswyliaeth ddeuol ar gyfer dysgwyr dros yr oedran ysgol gorfodol.

Mae Llywodraeth Cymru yn gallu cynnig cymorth ariannol ar gyfer/tuag at gostau cludiant myfyrwyr sy'n derbyn addysg ôl-16. Cyflwynwyd y Lwfans Cynhaliaeth Addysg i gynnig cymhelliad ariannol i bobl ifanc o gartrefi incwm isel barhau ag addysg amser llawn neu hyfforddiant y tu hwnt i'r oedran addysg gorfodol. Mae'r cymorth ar gael i ddysgwyr sy'n mynychu ysgol neu goleg. Mae Grant Dysgu Cynulliad Llywodraeth Cymru ar gael i ddysgwyr 19 oed a hŷn mewn addysg bellach. Yn ogystal, mae Llywodraeth Cymru'n darparu cymorth ar gyfer myfyrwyr sy'n wynebu caledi a hynny drwy'r Gronfa Ariannol Wrth Gefn sy'n cael ei dosbarthu i sefydliadau addysg bellach ac addysg uwch yng Nghymru.

Mae'r Awdurdod wedi penderfynu adolygu darpariaeth cludiant am ddim i ddysgwyr ôl-16 yn y blynyddoedd i ddod, yn amodol ar ymgynghoriad.

3. Prydau Ysgol a Grant Datblygu Disgyblion

Trosolwg
Mae Gwasanaeth Prydau Ysgol Sir Gaerfyrddin yn cynnig dewis o brydau maethlon cytbwys a gwerth yr arian i bob ysgol yn y sir. Mae prydau ysgol yn bwysig o ran dysgu sgiliau cymdeithasol i blant a chyflwyno dewisiadau bwyd gwahanol ac amrywiol iddynt.

Cynigir brecwast am ddim i ddisgyblion mewn ysgolion cynradd a chânt ddewis o bryd dau gwrs bob dydd, ac mae gan ddisgyblion ysgolion uwchradd ffreuturau sy’n cynnig dewis o brydau, byrbrydau, ffrwythau a phwdinau i ddisgyblion, sydd ar gael amser cinio ac yn yr egwyl canol bore.

Os oes gan eich plentyn anghenion dietegol arbennig dylech roi gwybod i'r ysgol a'r staff arlwyo ac fe wnaiff y gwasanaeth ei orau i ddarparu ar gyfer y gofynion hynny.

Mae'r gwasanaeth hefyd yn darparu cyfleusterau ar gyfer cynnig dŵr yfed i ddisgyblion adeg prydau bwyd.

3.1 Brecwast am ddim
Mae'r Gwasanaeth Arlwyo Ysgolion yn cynnal gwasanaeth brecwast am ddim mewn 97 o leoliadau (o fis Gorffennaf 2022). Mae brecwast yn cael ei gydnabod yn bryd pwysicaf y dydd, ac mae'r dystiolaeth yn dangos bod cysylltiad rhwng brecwast iach a gwell iechyd a gwell canolbwyntio yn ystod y diwrnod ysgol.

Mae'r rhan fwyaf o wasanaethau brecwast yn agor am 8:15am a gall ddisgyblion ddewis o ystod o opsiynau ar gyfer brecwast.

3.2 Bwydlenni Prydau Ysgol
Mae prydau ysgol yn gyfraniad pwysig at ddeiet plant a phobl ifanc. Mae bwydlenni ysgol yn cydymffurfio â Rheoliadau 'Bwyta'n Iach mewn Ysgolion' (Safonau a Gofynion Maeth (Cymru) 2013). Gellir hefyd darparu ar gyfer anghenion arbennig o ran deiet ar gais ysgrifenedig rhieni/gwarcheidwaid.

Mae prisiau presennol prydau ar gael drwy ParentPay, sef ein system enwebedig i gasglu taliadau ar-lein ar gyfer prydau ysgol, www.parentpay.com. Mae holl ffreuturau ysgolion uwchradd hefyd yn gweithredu system til arlwyo ddi-arian.

3.3 Prydau Ysgol Am Ddim
Gallech fod yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim os ydych chi'n derbyn un o'r budd-daliadau canlynol:

- Cymhorthdal Incwm
- Lwfans Ceisio Gwaith
- Credyd Pensiwn y Wladwriaeth
- Lwfans Cyflogaeth a Chymorth
- Credyd Treth Plant a bod eich incwm blynyddol yn llai na £16,190
- Credyd Cynhwysol a bod incwm net blynyddol eich aelwyd yn llai na £7,400
- Cymorth o dan Ran VI o Ddeddf Mewnfudo a Lloches 1999

Os ydych yn derbyn Credyd Treth Gwaith yn ogystal ag unrhyw un o'r budd-daliadau hyn, ni fyddwch yn gymwys, hyd yn oed os yw incwm yr aelwyd yn is na £16,190.

Sylwer: Mae gan blant sy'n derbyn un o'r budd-daliadau eu hunain hawl i Brydau Ysgol am ddim hefyd. Gallai darparu prydau ysgol am ddim yng Nghymru newid. Mae'r wybodaeth ddiweddaraf ar gael ar ein gwefan: www.sirgar.llyw.cymru

Prydau Ysgol Am Ddim i Bob Plentyn Ysgol Gynradd ar gyfer disgyblion meithrin a derbyn amser llawn

Bydd Prydau Ysgol Am Ddim i Bob Plentyn Ysgol Gynradd (UPFSM) ar gael i bob disgybl hyd at flwyddyn 4 o fis Medi 2023 a'u cyflwyno i bob grŵp blwyddyn erbyn Ebrill 2024. Sylwch NAD yw disgyblion rhan-amser a'r rhai mewn lleoliadau gofal plant (hyd yn oed os yw'r lleoliad o fewn ysgol e.e., Cylch Meithrin) yn gymwys.

Mae'r cynllun Prydau Ysgol am Ddim presennol yn parhau i fod ar waith ar gyfer POB disgybl amser llawn cymwys arall sydd ar y gofrestr yn ysgolion Sir Gaerfyrddin.

Mae'r ddarpariaeth hon ar gael i bob disgybl meithrin, derbyn a blynyddoedd 1-4 amser llawn yn ysgolion Sir Gaerfyrddin. I'n helpu ni i gynllunio ar gyfer darparu prydau bwyd, ac i sicrhau eich bod yn cael cymaint o gymorth â phosib, cofrestrwch ar gyfer prydau ysgol er mwyn:

- Sicrhau bod gan staff arlwyo wybodaeth bwysig am y niferoedd sy'n manteisio ar y cynllun Prydau Ysgol Am Ddim i Bob Plentyn Ysgol Gynradd.
- Gallu nodi gofynion dietegol unigol ar gyfer eich plentyn.
- Cael gafael ar gymorth ariannol arall y gallech fod â hawl iddo e.e. grant datblygu disgyblion (gwisg ysgol).
- Cefnogi ysgol eich plentyn i fanteisio ar gyfleoedd ariannu ychwanegol.

Bydd amserlen Sir Gaerfyrddin ar gyfer cyflwyno'r cynllun hwn i'r disgyblion hynny (Blwyddyn 1 ac uwch) yn cael ei chyhoeddi cyn gynted â phosib.

Mae gan Lywodraeth Cymru adran Cwestiynau Cyffredin ynghylch canllawiau ar gyfer prydau ysgol am ddim sy'n darparu gwybodaeth ychwanegol.

https://llyw.cymru/prydau-ysgol-am-ddim-cwestiynau-cyffredin

Sut yr wyf yn gwneud cais am Brydau Ysgol am Ddim?
Gallwch chi wneud cais am brydau ysgol am ddim ar-lein drwy ein gwefan: www.sirgar.llyw.cymru

Sut y byddaf yn gwybod a wyf wedi bod yn llwyddiannus ac a oes angen i mi wneud cais bob blwyddyn?
Ar ôl i ni dderbyn eich cais ar-lein, byddwn yn ceisio ei brosesu o fewn 5 diwrnod gwaith. Cewch wybod am y dyfarniad drwy neges e-bost. Nid oes angen ailymgeisio ar gyfer pob blwyddyn ysgol newydd, bydd yr hawl i brydau ysgol am ddim yn dilyn eich plentyn yn awtomatig.

Pryd y mae angen i mi roi gwybod i chi ynghylch newid mewn amgylchiadau?
Mae'n rhaid i chi roi gwybod i ni ar unwaith os yw unrhyw un o'r manylion ar eich cais wedi newid. Gellir gwneud hyn ar-lein drwy ein gwefan: www.sirgar.llyw.cymru

Os na fyddwch yn rhoi gwybod i ni, efallai bydd eich cymhwysedd yn cael ei ganslo, ac efallai y bydd yn rhaid i chi dalu am unrhyw brydau bwyd.

- Mae angen i chi ddweud wrthym os yw eich plentyn yn symud i ysgol arall e.e. cynradd i uwchradd neu i ysgol arall yn Sir Gaerfyrddin neu i ysgol y tu allan i Sir Gaerfyrddin.
- Mae angen i chi roi gwybod i ni os yw eich amgylchiadau yn newid e.e.
  - Os ydych yn dechrau gweithio
  - Newidiadau o ran eich budd-daliadau
- Mae angen i chi roi gwybod i ni os ydych chi a'ch plentyn yn newid cyfeiriad.
- Mae angen i chi roi gwybod i ni os oes gennych blentyn arall yn dechrau yn yr ysgol am y tro cyntaf.
- Mae angen i chi roi gwybod i ni os nad yw'ch plentyn yn byw gyda chi mwyach ac a ddylai rhywun arall fod yn hawlio ar ran eich plentyn.

Manylion Cyswllt: PrydauYsgolamDdim@sirgar.gov.uk Ffôn: 01267 246521

3.4 Darparu Llaeth
Mae dau gynllun ar waith gan yr Awdurdod er mwyn darparu llaeth am ddim i blant, sef y cynllun dan 5 oed a weinyddir yn unol â'r Uned Ad-daliadau Llaeth Genedlaethol (NMRU) a chynllun Cyfnod Allweddol 1 a weinyddir yn unol â Rheoliadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2001. Mae'r ddau gynllun yn derbyn cymhorthdal o dan Gynllun y GE i ddosbarthu Llaeth mewn Ysgolion.

Mae plant unigol dros 5 oed hefyd yn medru derbyn llaeth am ddim am resymau meddygol a phan fônt yn mynychu ysgolion neu unedau arbennig. Caniateir i ysgolion wneud eu trefniadau lleol eu hunain os ydynt yn dymuno cyflwyno cynlluniau llaeth sy'n talu amdanynt eu hunain.

3.5 Grant gwisg ysgol ac offer
Mae Llywodraeth Cymru wedi cyflwyno Grant Datblygu Disgyblion - Mynediad. Mae'r Grant Datblygu Disgyblion yn rhoi cymorth ariannol i deuluoedd ar incwm isel i brynu:

- Gwisg ysgol gan gynnwys cotiau ac esgidiau.
- Cit chwaraeon ysgol gan gynnwys esgidiau.
- Gwisg ar gyfer gweithgareddau cyfoethogi, gan gynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i, sgowtiaid; geidiaid; cadetiaid; crefft ymladd; chwaraeon; celfyddydau perfformio neu ddawns.
- Offer e.e. bagiau ysgol a deunyddiau swyddfa.
- Offer arbenigol lle mae gweithgareddau cwricwlwm newydd yn dechrau megis dylunio a thechnoleg; ac
- Offer ar gyfer teithiau y tu allan i oriau ysgol fel dysgu yn yr awyr agored e.e. dillad glaw.

Sylwch y gallai'r rhestr uchod newid.

Pwy sy'n gymwys?
Mae cyllid ar gael i ddisgyblion sy'n gymwys i gael Prydau Ysgol am Ddim ar gyfer y flwyddyn ariannol bresennol (2024/2025). Mae Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi lefel y cyllid a grwpiau blwyddyn cymwys ar gyfer bob blwyddyn academaidd. Gellir dod o hyd i'r wybodaeth ddiweddaraf ar ein gwefan: www.sirgar.llyw.cymru
Sut mae gwneud cais?
Gallwch wneud cais am Grant Datblygu Disgyblion o fewn munudau ar-lein drwy ein gwefan: www.sirgar.llyw.cymru

4. Lwfans Cynhaliaeth Addysg (EMA)

Mae'r lwfansau hyn ar gael i fyfyrwyr sy'n hŷn na'r oedran ysgol gorfodol sy'n dewis aros ymlaen yn yr ysgol. Mae gwybodaeth lawn am y lwfansau a'r grantiau hyn, a sut i gyflwyno cais amdanynt ar gael yn yr ysgol.

5. Y Tîm Diogelu a Phresenoldeb Ysgolion

Mae'r Tîm Diogelu a Phresenoldeb Ysgolion yn gweithio ar ran yr awdurdod lleol i gefnogi presenoldeb rheolaidd yn yr ysgol ac ymgysylltu mewn addysg. Mae'r tîm hefyd yn gweithio i sicrhau diogelu mewn lleoliadau ysgol ac yn goruchwylio Addysg Ddewisol yn y Cartref. Mae staff yn hyrwyddo ymgysylltu â theuluoedd i alluogi teuluoedd i oresgyn rhwystrau i bresenoldeb rheolaidd yn yr ysgol ac ymgysylltu mewn addysg. Y Tîm Diogelu a Phresenoldeb Ysgolion sydd â chyfrifoldeb dirprwyedig dros oruchwylio perfformiad plant; cyflogaeth plant; a thrwyddedau i hebryngwyr ar draws yr awdurdod.

Mae'r Tîm Diogelu a Phresenoldeb Ysgolion hefyd yn gweithredu ar ran yr awdurdod lleol wrth orfodi dyletswydd rhieni i ddarparu addysg briodol o dan Ddeddf Addysg (1996) (2002). Mae'r gwasanaeth yn gweithio mewn partneriaeth ag ysgolion, gwasanaethau plant, teuluoedd a phartneriaid ehangach.

I gael rhagor o wybodaeth, ffoniwch 01554 742369.

6. Cronfeydd Ymddiriedolaeth

Mae'r Awdurdod yn gweinyddu nifer o gronfeydd ymddiriedolaeth elusennol sy'n gallu cynnig cymorth o ran treuliau'r rheiny sy'n mynychu cyrsiau addysg bellach neu addysg uwch. Yn bennaf, mae pob un o'r cronfeydd ymddiriedolaeth hyn wedi'u sefydlu er budd plant sydd wedi mynychu ysgol neu ysgolion penodol yn y Sir - er dylid nodi bod rhai ohonynt yn cynnig cymorth ariannol i gefnogi myfyrwyr o unrhyw ran o'r Sir. Dylid gofyn am fanylion pellach am gymorth ariannol o gronfeydd ymddiriedolaeth oddi wrth bennaeth yr ysgol neu fynd i'n gwefan:

https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/gwasanaethaur-cyngor/addysg-ac-ysgolion/cymorth-ariannol/cronfeydd-ymddiriedolaethau-elusennol

7. Y Gwasanaeth Gyrfaoedd

Nod Gyrfa Cymru yw helpu pobl ifanc i wneud y penderfyniadau anodd hynny am eu dyfodol. Mae gan y gwasanaeth y wybodaeth arbenigol ddiweddaraf amaddysg, hyfforddiant a chyflogaeth, ac fel arfer, bydd Ymgynghorwyr Gyrfaoedd yn gweld plant yn yr ysgol o Flwyddyn 9 yn yr ysgol uwchradd ymlaen, i'w helpu i gynllunio eu dyfodol drwy:-

- Rhoi cyngor am ba bynciau i'w hastudio, ac arwyddocâd eu dewis.
- Cynnig cymorth wrth benderfynu ar yrfa.
- Rhoi cymorth iddynt lunio cynllun gweithredu ar gyfer eu gyrfa.
- Rhoi gwybodaeth am swyddi, gyrfaoedd, addysg bellach, addysg uwch a'r nifer fawr o gyrsiau hyfforddiant sydd ar gael.
- Rhoi gwybod iddynt am swyddi gwag, cyfleoedd hyfforddiant, a chyrsiau coleg, gofynion mynediad a cheisiadau.
- Rhoi cymorth arbenigol i'r rhai hynny sydd ag anabledd, a hyrwyddo cyfle cyfartal, beth bynnag yw'r amgylchiadau.

Mae Gyrfa Cymru yn ceisio sicrhau bod rhieni a gwarcheidwad yn ymwybodol o'r holl wasanaethau a gynigir ac mae'n annog rhieni i gyfranogi ym mhob rhan o'r rhaglen arweiniad gyrfaol. Er mwyn sicrhau cyfranogiad rhieni mae

Gyrfa Cymru yn cynnig gwasanaeth hyblyg sy'n ymateb i anghenion rhieni o safbwynt amser, llefydd a chyd-destun ac sy'n cynnwys trafodaethau unigol â rhieni yn yr ysgol, mewn canolfannau gyrfaoedd neu mewn cyfarfodydd rhieni a digwyddiadau gyrfaoedd.

Gallwch gael gwybodaeth, adnoddau ac awgrymiadau i helpu'ch plentyn i wneud penderfyniadau ynghylch gyrfa a dysgu mwy am y cymorth rydym yn ei gynnig wrth i'ch plentyn fynd o addysg i gyflogaeth ar dudalennau rhieni ein gwefan. Rhieni | Gyrfa Cymru (llyw.cymru)

Gellir cysylltu ag Ymgynghorwyr Gyrfaoedd drwy'r ysgol neu drwy Gyrfa Cymru:- Rhif Ffôn:- 0800 028 4844.
Gwe-sgwrs: www.careerswales.gov.wales
E-bost: post@careerswales.gov.wales e-bostiwch eich ymholiad neu'ch cwestiwn a byddwn ni'n ateb o fewn dau ddiwrnod gwaith.

8. Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd Sir Gaerfyrddin

Mae'r Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd yn darparu gwybodaeth ddwyieithog, ddiduedd a di-dâl ynghylch amrywiaeth eang o ddewisiadau gofal plant, gweithgareddau i blant a materion yn ymwneud â chymorth i deuluoedd. Mae hyn yn cynnwys talu am ofal plant a gweithio ym maes gofal plant, gwybodaeth am feithrinfeydd, gwarchodwyr plant, clybiau ar ôl ysgol, cylchoedd chwarae a grwpiau rhieni a phlant bach. Mae'r Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd ar gael i rieni, gofalwyr, cyflogwyr a gweithwyr proffesiynol yn Sir Gaerfyrddin.

Cysylltwch â'r Gwasanaeth ynghylch y canlynol:

- Cynnig Gofal Plant Cymru
- Gofal plant sydd ar gael a chyfleusterau gofal plant
- Datblygiad plant ac ymddygiad
- Gwasanaethau Addysg a Dysgu fel Teulu
- Gwasanaethau iechyd a llesiant
- Grwpiau cymorth ar gyfer rhieni a teuluoedd
- Chwarae, chwaraeon a chyfleusterau hamdden eraill
- Aros yn ddiogel
- Gwasanaethau lleol a chenedlaethol ar gyfer plant ac oedolion ag anableddau a llawer, llawer mwy.

Yn ogystal â'ch helpu'n uniongyrchol, gall y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd lleol eich cyfeirio at asiantaethau a sefydliadau eraill hefyd.
Gallwch gysylltu â'r gwasanaeth fel a ganlyn:
Ffôn: 01267 246555
e-bost: gwybplant@sirgar.gov.uk,
Gwefan: https://fis.carmarthenshire.gov.wales/?lang=cy

9. Y Cynnig Gofal Plant

I gael rhagor o wybodaeth am Gynnig Gofal Plant Cymru, cysylltwch â Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd Sir Gaerfyrddin drwy ffonio 01267 246555
neu drwy fynd i'r wefan: https://fis.carmarthenshire.gov.wales/?lang=cy

Rhwydwaith Ysgolion Cymru sy'n Hybu Iechyd a Lles
Welsh Network of Health and Well-being Promoting Schools

10. Rhaglen Ysgolion sy'n Hybu Iechyd a Llesiant

Mae'r Rhaglen Ysgolion sy'n Hybu Iechyd a Llesiant wedi bod ar waith yn llwyddiannus ers mis Medi 2001 ac mae pob ysgol gynradd, ysgol uwchradd a sefydliad dysgu ychwanegol yn Sir Gaerfyrddin bellach yn rhan o'r rhaglen mewn rhyw ffordd neu'i gilydd.

Pwrpas y rhaglen yw hwyluso'r amodau corfforol, cymdeithasol-emosiynol a seicolegol ar gyfer iechyd a llesiant mewn ysgolion yn Sir Gaerfyrddin, drwy ddull ysgol gyfan o ymdrin ag iechyd a llesiant.

Mae'r rhaglen yn rhan o Rwydwaith Cenedlaethol sydd yn seiliedig ar gyfres o safonau gofynnol sydd wedi eu trefnu ar draws 7 cydran graidd sy'n disgrifio elfennau craidd dull ysgol gyfan:

- *Arweinyddiaeth, llywodraethu ac ymrwymiad cryf i iechyd a llesiant.*
- *Ysgol sy'n ymroddedig i ddeall anghenion a gwerthuso camau gweithredu.*
- *Cyfranogi, ymgysylltu a chyfathrebu â'r gymuned ysgol gyfan.*
- *Gweithlu sy'n cefnogi ei lesiant ei hun, yn ogystal â llesiant y dysgwyr.*
- *Cwricwlwm sy'n gweithio law yn llaw â chamau gweithredu, polisïau ac arferion ehangach yr ysgol*
- *Amgylchedd a diwylliant ysgol cadarnhaol sy'n atgyfnerthu'r dysgu ac ymrwymiad yr ysgol i iechyd a llesiant;*
- *Ysgol lle mae partneriaethau gwaith cryf yn galluogi'r gymuned ysgol i gael mynediad at y gwasanaethau iechyd a chymorth sydd eu hangen arni.*

Mae'r rhaglen yn cefnogi'r Cwricwlwm i Gymru a'r Cwricwlwm Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb o ran datblygu:

- *Dysgwyr uchelgeisiol, galluog yn barod i ddysgu trwy gydol eu bywydau*
- *Cyfranwyr mentrus, creadigol, yn barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a gwaith*
- *Dinasyddion egwyddorol, gwybodus yng Nghymru a'r byd*
- *Unigolion iach, hyderus, yn barod i fyw bywydau boddhaus fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas*

Mae Ysgol sy'n Hybu Iechyd a Llesiant yn un sy'n gwneud ymdrech cyson i sicrhau lleoliad diogel ac iach ar gyfer addysgu, dysgu a gweithio. Defnyddia ei photensial sefydliadol i feithrin yr amodau corfforol, cymdeithasol-emosiynol a seicolegol ar gyfer iechyd a llesiant a chanlyniadau addysgol cadarnhaol. Ac wrth wneud hynny, mae'n sefydlu dull ysgol gyfan o hybu iechyd a chyrhaeddiad.

Mewn ymateb i'r Fframwaith ar sefydlu dull ysgol gyfan ar gyfer llesiant emosiynol a meddyliol, a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru (Mawrth 2021), mae'r rhaglen ar hyn o bryd yn cefnogi ysgolion i werthuso pa mor dda y maent yn sefydlu Dull Ysgol Gyfan mewn perthynas â'r agenda Iechyd Emosiynol a Meddyliol gyda chymorth Offeryn Hunanwerthuso a gynhyrchwyd gan Iechyd Cyhoeddus Cymru. Rhaid i ysgolion werthuso pa mor dda y maent yn perfformio mewn perthynas â chyfres o ddangosyddion o fewn 8 categori gwahanol sydd wedi'u cynnwys yn yr Offeryn Hunanwerthuso.

Mae'r categorïau hyn yn cynnwys:

1. Arweinyddiaeth ac Ymrwymiad
2. Deall anghenion dysgwyr a staff o ran eu llesiant emosiynol a meddyliol
3. Cyfrannu a chymryd rhan
4. Y gweithlu
5. Cydberthnasau
6. Help a Gwasanaethau Cymorth
7. Amgylchedd a chyfleusterau'r ysgol
8. Amgylchedd ac Ethos yr Ysgol
9. Cwricwlwm

Ar hyn o'r bryd mae Swyddogion Ysgolion sy'n Hybu Iechyd a Llesiant Lleol yn cefnogi ysgolion i nodi cryfderau a meysydd datblygu yn eu Hofferyn Hunanwerthuso, gan sicrhau bod ysgolion yn dewis blaenoriaethau ar gyfer eu Cynlluniau Gweithredu, yn monitro cynnydd ysgolion mewn perthynas â datblygu meysydd blaenoriaeth, yn rhannu arfer da ymhlith ysgolion ac yn eu cyfeirio at bartneriaid ac asiantaethau allweddol a all eu cefnogi ymhellach. Bydd y Swyddogion hefyd yn rhoi gwybod i gydweithwyr o fewn yr Adran

Addysg a'r Is-adran Gwella Iechyd am unrhyw dueddiadau Llesiant a nodwyd drwy Hunanwerthusiadau Ysgolion i sicrhau y gellir darparu'r cymorth priodol i ysgolion. Mae'r Rhaglen hefyd wedi cynhyrchu Pecyn Cymorth i ysgolion mewn perthynas â'r agenda hon i sicrhau bod yr Offeryn Hunanwerthuso yn cael ei gwblhau'n effeithiol ac yn parhau i fod yn broses barhaus.

I gael rhagor o wybodaeth am y Rhaglen Ysgolion sy'n Hybu Iechyd a Llesiant cysylltwch â Catrin Rees, Cydlynydd Ysgolion Iach Arweiniol: CLRees@sirgar.gov.uk neu Shan Thomas, Cydlynydd Ysgolion Iach: ShEThomas@sirgar.gov.uk

11. Datblygu Cynaliadwy a Dinasyddiaeth Fyd-eang

Mae Datblygiad Cynaliadwy ac Addysg Dinasyddiaeth Fyd-eang wedi'i ymgorffori o fewn pedwar diben craidd y Cwricwlwm i Gymru. Mae holl ysgolion Sir Gaerfyrddin wedi ymrwymo i gefnogi Cyngor Sir Gaerfyrddin i fod yn garbon sero net erbyn 2030.

Mae'r holl ddysgwr yn cael eu cefnogi a'u hannog i ddatblygu'r wybodaeth, y sgiliau a'r gwerthoedd sydd eu hangen arnynt i ymgysylltu â'r byd gan gynnwys y gred y gall pob un ohonom wneud gwahaniaeth. Trwy gamau pwrpasol mae dysgwyr yn cymryd cyfrifoldeb dros yr amgylchedd naturiol ac yn gwneud cysylltiadau ar gyfer newid cadarnhaol. Mae hyn yn creu diwylliant o ofal a chyfrifoldeb ar gyfer ein cenedlaethau i ddod.

Mae defnyddio mannau awyr agored i gyfoethogi'r gwaith o gyflwyno'r cwricwlwm a chefnogi llesiant pob dysgwr yn parhau i fod yn flaenoriaeth ym mhob ysgol yn Sir Gaerfyrddin. Mae cael mynediad i'r awyr agored i gael cysylltiad a dealltwriaeth ddyfnach o'u hamgylchedd lleol yn rhoi cyfle i'r holl ddysgwyr ddod yn aelodau gweithredol o fewn eu cymunedau. Mae Rhwydwaith Ysgolion Awyr Agored Sir Gaerfyrddin yn rhoi cyfle i bob ysgol weithio ar y cyd a rhannu arferion da. Nod y rhwydwaith yw cynnig cyfleoedd i'r holl ddysgwyr werthfawrogi a chysylltu â natur a dod yn ddinasyddion moesegol a gwybodus heddiw ac yn y dyfodol.

Sefydlwyd y Grŵp Ymgynghori Gweithredu er dros yr Hinsawdd ym mis Tachwedd 2021 ac mae'n rhan o'r wyth pwynt a nodir yn y Maniffesto Gweithredu dros yr Hinsawdd. Cafodd y Maniffesto ei lunio ar y cyd fel rhan o'r rhaglen dinasyddiaeth fyd-eang, Walk the Global Walk. Gwahoddir pob ysgol ar draws Sir Gaerfyrddin i ethol dau gynrychiolydd i fod yn rhan o'r grŵp. Mae cyfarfod ymgynghori ffurfiol yn cael ei gynnal bob tymor sy'n cynnig cyfle i'r grŵp, gwahoddedigion, cynghorwyr lleol a swyddogion y cyngor drafod materion yn ymwneud â newid hinsawdd a gweithredu argymhellion eu maniffesto.

Menter ryngwladol yw Gwobr yr Eco-Sgolion a weinyddir gan y sefydliad Cadwch Gymru'n Daclus. Mae'r rhaglen yn cynnig cyfleoedd i ysgolion ymwneud â materion amgylcheddol a datblygu cynaliadwy drwy feysydd pwnc fel: Sbwriel, Lleihau Gwastraff, Trafnidiaeth, Byw'n Iach, Ynni, Dŵr, Tiroedd Ysgol a Dinasyddiaeth Fyd-eang. Hefyd mae'r rhaglen yn gysylltiedig â chynllun Ysgolion Iach a chynllun Ysgolion Masnach Deg a gydnabyddir ac a gefnogir gan Lywodraeth Cymru. Mae holl ysgolion Sir Gaerfyrddin yn cymryd rhan yn y Rhaglen Eco-Sgolion, mae 31 wedi ennill o leiaf un Faner Werdd tra bod 71 wedi derbyn y Wobr Blatinwm am gynnal eu gwaith ardderchog am wyth mlynedd neu ragor. {198}Mae Sir Gaerfyrddin yn Awdurdod Lleol Masnach Deg ac mae'n parhau i gefnogi ei ysgolion gyda'r Rhaglen Ysgolion Masnach Deg.

Mae cysylltiadau byd-eang gydag ysgolion ar lwyfan rhyngwladol yn parhau i gael eu cefnogi drwy Raglen Cyfnewid Rhyngwladol Cymru sef 'Taith'. Mae ysgolion Sir Gaerfyrddin yn parhau i adeiladu ar y model llwyddiannus hwn o gymryd rhan ac mae gan yr ysgolion ddealltwriaeth glir o werth y rhaglenni cyfnewid trawsnewidiol hyn i ysgolion. Mae partneriaethau llwyddiannus yn parhau i ffynnu rhwng ysgolion Sir Gaerfyrddin ac ysgolion yn Lesotho, drwy'r rhaglen Cysylltu Dosbarthiadau a Dolen Cymru.
I gael rhagor o wybodaeth am yr uchod, cysylltwch â, Louise Morgan, Ymgynghorydd Cymorth Addysg Cysylltiol
HeLMorgan@sirgar.gov.uk

Gellir cael rhagor o wybodaeth hefyd drwy ddefnyddio'r dolenni canlynol;
https://www.carmarthenshire.gov.wales/media/1224034/climate-action-manifesto-final.pdf?v=202012211635020000

https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/cyngor-a-democratiaeth/carbon-sero-net/

www.eco-schoolswales.org

www.fairtradewales.com

https://www.taith.cymru/amdanom/
The Well-being of Future Generations Act and its impact so far... - YouTube

Impact of the Act: An education system based on pupils, not testing - YouTube

Crynodeb o Ysgolion a Disgyblion

Ysgolion Meithrin	1
Ysgolion Cynradd	94
Ysgolion Uwchradd	12
Ysgolion Arbennig	1
Cyfanswm (Ionawr 2024)	**108**

Cyfanswm y Disgyblion (Ionawr 2024)	
Ysgolion Cynradd	15,458
Ysgolion Uwchradd	11,505

Gallwch gael mwy o gwybodaeth ar wefannau yr ysgolion unigol.

Mae manylion cyswllt ysgolion Sir Gaerfyrddin yn y llyfryn hwn.

Map – Ysgolion Sir Caerfyrddin
Map – Carmarthenshire Schools

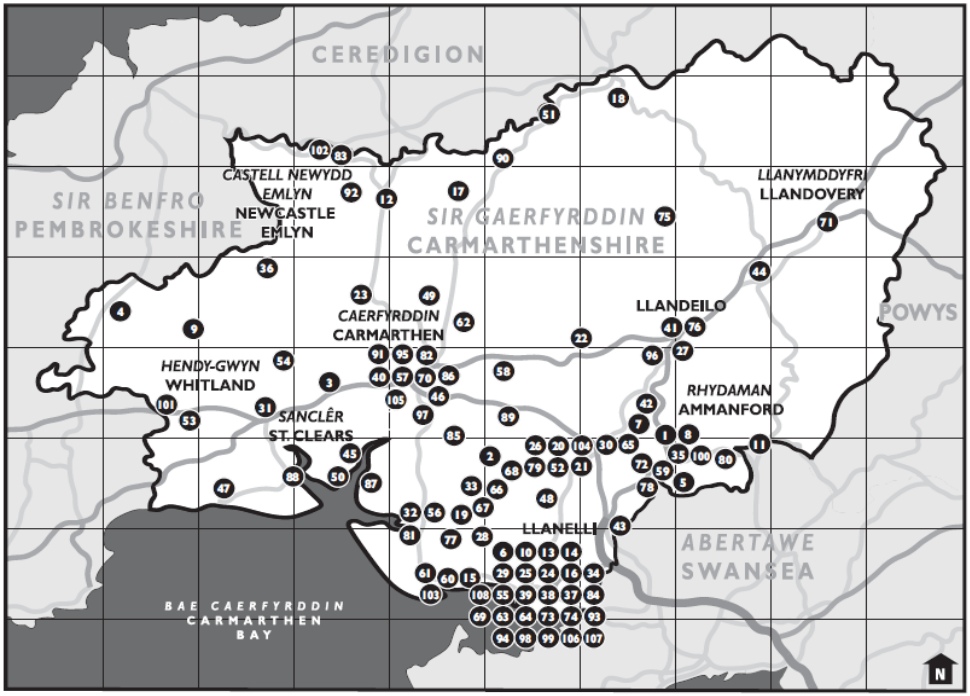

Not to Scale

Ysgol Gynradd Gymunedol
Community Primary Schools

1.Meithrin Rhydaman
2. Bancffosfelen
3. Bancyfelin
4. Beca
5. Betws
6. Bigyn
7. Blaenau
8. Bro Banw
9. Bro Brynach
10. Bryn
11. Brynaman
12. Brynsaron
13. Brynsierfel
14. Bryn Teg
15. Burry Port
16. Bynea
17. Cae'r Felin
18. Carreg Hirfaen
19. Carwe
20. Cefneithin
21. Cross Hands
22. Cwrt Henri
23. Cynwyl Elfed
24. Dafen
25. Dewi Sant
26. Drefach
27. Ffairfach

28. Pum Heol
29. Ffwrnes
30. Gorslas
31. Griffith Jones
32. Gwenllian
33. Gwynfryn
34. Llangennech
35. Rhydaman
36. Hafodwenog
37. Halfway
38. Hendy
39. Old Road
40. Johnstown
41. Llandeilo
42. Llandybie
43. Llanedi
44. Llangadog
45. Llangain
46. Llangunnor
47.Llanmiloe
48.Llannon
49. Llanpumsaint
50. Llansteffan
51. Llanybydder
52. Llechyfedach
53. Llys Hywel
54. Meidrim
55. Maes Y Morfa
56. Mynyddygarreg
57. Myrddin
58. Nantgaredig
59. Parcyrhun
60. Parc Y Tywyn
61. Pembrey
62. Peniel
63. Pen Rhos
64. Penygaer
65. Penygroes
66. Ponthenri
67. Pontiets
68. Pontyberem
69. Pwll
70. Richmond Park
71. Rhys Pritchard
72. Saron
73. Stebonheath
74. Swiss Valley
75. Talley
76. Teilo Sant
77. Trimsaran
78. Ty-Croes
79. Tymbl
80. Y Bedol
81. Y Castell
82. Y Dderwen
83. Y Ddwylan
84. Y Felin
85. Y Fro

Ysgolion Cynradd Gwirfoddol Rheoledig
Voluntary Controlled Primary Schools

86. Abergwili
87. Ferryside
88. Laugharne
89. Llanddarog
90. Llanllwni

Ysgolion Cynradd Gwirfoddol Cymorthedig
Voluntary Aided Primary Schools

91. Model
92. Penboyr
93. Pentip
94. St. Mary's Llanelli
95. St. Mary's Carmarthen

Ysgolion Uwchardd
Secondary Schools

96. Bro Dinefwr
97. Bro Myrddin
98. Bryngwyn
99. Coedcae
100. Dyffryn Aman
101. Dyffryn Taf
102. Emlyn
103. Glan Y Mor
104. Maes Y Gwendreath
105. Queen Elizabeth High School
106. Strade

Ysgolion Uwchradd Gwirfoddol a Gynorthwyir
Voluntary Aided Secondary Schools

107. St John Lloyd

Ysgolion Arbennig
Special Schools

108. Heol Goffa

Rhestr o Ysgolion
Schedule of Schools

Allwedd		Key	
Disgyblion	Nifer o ddisgyblion ar y gofrestr yn 2024 (cynnys meithrin)	**Pupils**	Number of pupils on roll in January 2024 (Inc nursery)
ND	Neifer Derbyn	**AN**	Admission Number
Ceisiadau	Cyfanswr nifer y ceisiadau a dderbynnir ar gyfer mynediad arferol i oed (M1/M2/Bl7) gan gynnwys dewis 1af, 2il, 3rd, ac ati. Cyfeirnod ar gyfer 2023/24	**Applications**	Total number of applications received for normal age entry (N1/N2/Y7) including 1st, 2nd, 3rd choice, etc. Reference for 2023/24

Ysgol Meithrin

Nursery School

Enw Ysgol/School Name Pennaeth/Headteacher Cyfeiriad/Address Manylion Cyswllt/Contact Details	Rhif Sef. Est No.	Categori Iaith Language Category	Ystod Oed Age Range	Disgyblion Pupils	Capacity			ND AN	Ceisiadau 2023/24 Applications 2023/24
					Capasiti Cyn-Derbyn Pre-Reception Capacity	Capasiti Derbyn+ Reception + Capacity +	Cyfan-swm Capasiti Total Capacity		
Ysgol Feithrin **Rhydaman/ Ammanford** Nursery School Mrs E Parfitt (Acting Head) High street/Stryd Fawr, Rhydaman/Ammanford, SA18 2NS admin@meithrin.ysgolccc.cymru 01269592605	1000	(2)	3-5	103	95	0	95	31	168

Ysgol Gynradd - Gymunedol, Gwirfoddol Cymorthedig (WG)& Gwirfoddol Rheoledig (WRh)

Primary Schools – Community, Voluntary Aided (VA) & Voluntary Controlled (VC)

Enw Ysgol/School Name Pennaeth/Headteacher Cyfeiriad/Address Manylion Cyswllt/Contact Details	Rhif Sef. Est No.	Categori Iaith Language Category	Ystod Oed Age Range	Disgyblion Pupils	Capasiti /Capacity			ND AN	Ceisiadau 2023/24 Applications 2024/24
					Capasiti Cyn-Derbyn Pre-Reception Capacity	Capasiti Derbyn+ Reception + Capacity	Cyfan-swm Capasiti Total Capacity		
Ysgol Gynradd WRh **Abergwili** VC Primary School Mrs A Bowen-Price Gyfre Gardens, Abergwili, Caerfyrddin/Carmarthen, SA31 2JD admin@abergwili.ysgolccc.cymru 01267 236209	3000	3	4-11	43	5	59	64	8	7
Ysgol Gynradd **Bancffosfelen** Primary School Mr T Gullick Bancffosfelen, Llanelli, SA15 5DR admin@bancffosfelen.ysgolccc.cymru 01269 211276	2018	3	4-11	56	12	86	98	12	13
Ysgol **Bancyfelin** School Mr R Thomas Bancyfelin, Caerfyrddin/Carmarthen, SA33 5ND admin@bancyfelin.ysgolccc.cymru 01267 211276	2034	3	4-11	59	8	59	67	8	8
Ysgol Gynradd **Beca** Primary School Mr M Bowen Efailwen, Clunderwen, SA66 7UX admin@beca.ysgolccc.cymru 01994 419423	2180	3	4-11	50	10	76	86	10	5
Ysgol Gynradd **Betws** Primary School Mr C Morgan Betws, Rhydaman/Ammanford, SA18 2HE admin@betws.ysgolccc.cymru 01269 592986	2043	3,2	3-11	82	10	76	86	10	19

Ysgol Gynradd **Bigyn** Primary School Mr M Howells Bigyn Park Terrace, Llanelli, SA15 1DH admin@bigyn.ysgolccc.cymru 01554 771817	2374	1	3-11	203	45	210	255	30	54
Ysgol Gynradd **Blaenau** Primary School Mrs G Jenkins Blaenau, Ammanford/Rhydaman, SA18 3BQ admin@blaenau.ysgolccc.cymru 01269 850583	2052	3	4-11	38	11	87	98	12	12
Ysgol **Bro Banw** School Mr P Evans **Adran Babanod/Infants Department** Heol Walter, Rhydaman, SA18 2NF Walters Road Ammanford, SA18 2NF **Adran Iau/ Juniors Department** Stryd Fawr, Rhydaman, SA18 2NS High Street, Ammanford, SA18 2NS admin@brobanw.ysgolccc.cymru 01269 592481	2392	3.1	4-11	448	25	450	475	**N/M** 25 **P/C** 64	85
Ysgol **Bro Brynach** School Mr M Bowen Llanboidy, Hendygwyn/Whitland, SA34 0EL admin@brobrynach.ysgolccc.cymru 01994 448268	2389	3	3-11	92	15	111	126	15	14
Ysgol Gynradd **Bryn** Primary School Mr J Williams Gelli Road, Bryn, Llanelli, SA14 9TT admin@bryn.ysgolccc.cymru 01554 821124	2120	1	3-11	230	39	216	255	30	70
Ysgol Gymraeg **Brynsierfel** Mrs Z J Jones (Acting Head) Brynsierfel, Llanelli, SA14 9HD admin@brynsierfel.ysgolccc.cymru 01554 758582	2168	3	3-11	222	33	210	243	30	58

Ysgol **Bryn Teg** Mr G Jones Trallwm Road, Llwynhendy, Llanelli, SA14 9ET admin@brynteg.ysgolccc.cymru 01554 776168	2390	1	3-11	258	32	210	242	30	41
Ysgol Gynradd **Brynaman** Primary School Mr L James Brynaman, Rhydaman/Ammanford, SA18 1AH admin@brynaman.ysglccc.cymru 01269 822108	2169	3	3-11	287	31	237	268	33	42
Ysgol Gynradd **Brynsaron** Primary School Mr R Davies Llangeler, Llandysul, SA44 5EB admin@brynsaron.ysgolccc.cymru 01559 370575	2104	3	4-11	46	6	50	56	7	14
Ysgol Gynradd **Porth Tywyn / Burry Port** Primary School Mr N Craven-Lashley Elkington Park, Porth Tywyn/Burry Port, SA16 0AU admin@burryport.ysgolccc.cymru 01554 833460	2394	1	3-11	195	30	216	246	30	43
Ysgol **Bynea** School Mrs V Davies Saron Road, Bynea, Llanelli, SA14 9LT admin@bynea.ysgolccc.cymru 01554 750329	2121	1	3-11	203	26	181	207	25	55
Ysgol **Cae'r Felin** School Mr R Davies Pencader, SA39 9AA admin@caerfelin.ysgolccc.cymru 01559 389151	2387	3	3-11	99	39	97	136	13	14

Ysgol **Carreg Hirfaen** Mr A Jones-Evans Cwmann, Llanbed/Lampeter, SA48 8ET admin@hirfaen.ysgolccc.cymru 01570 422391	2386	3	4-11	160	17	160	177	22	36
Ysgol Gynradd **Cawre / Carway** Primary School Mr A Davies Carwe, Cydweli/Kidwelly, SA17 4HE admincgp@ponthenri.ysgolccc.cymru 01269 860565	2020	3	4-11	59	14	104	118	14	18
Ysgol Gynradd **Cefneithin** Primary School Mrs C Richards Cefneithin, Llanelli, SA14 7DE admin@cefneithin.ysgolccc.cymru 01269 842061	2000	3	4-11	99	12	90	102	12	34
Ysgol Gynradd **Cross Hands** Primary School Mrs E Walters Cross Hands, Llanelli, SA14 7DE admin@crosshands.ysgolccc.cymru 01269 842764	2008	3	3-11	126	30	149	179	21	46
Ysgol Gynradd **Cwrt Henri** Primary School Mrs S Davies Cwrt-Henri, Caerfyrddin/Carmarthen, SA32 8RX admin@cwrthenri.ysgolccc.cymru 01558 668558	2067	3	4-11	43	6	45	51	6	3
Ysgol Gynradd **Cynwyl Elfed** Primary School Mrs E Powell Cynwyl Elfed, Caerfyrddin/Carmarthen, SA33 6TR admin@cynwylelfed.ysgolccc.cymru 01267 281407	2187	3	4-11	51	13	97	110	13	11

Ysgol Gynradd **Dafen** Primary School Mrs M Davies (Acting Head) Lon Yr Ysgol, Dafen, Llanelli, SA14 8LL admin@dafen.ysgolccc.cymru 01554 773290	2123	1	3-11	123	23	165	188	23	35
Ysgol Gymraeg **Dewi Sant** Mrs H Garlan (Acting Head) Rhondfa Bryndulais Avenue, Llanelli, SA14 8RS admin@dewisant.ysgolccc.cymru 01554 750081	2371	3	3-11	439	63	381	444	60	108
Ysgol Gynradd **Drefach** Primary School Mrs E Walters Drefach, Llanelli, SA14 7AN admin@drefach.ysgolccc.cymru 01269 841564	2001	3	4-11	45	8	62	70	8	19
Ysgol Gynradd **Ffairfach** Primary School Mrs S Davies Ffairfach, Llandeilo, SA19 6SY admin@ffairfach.ysgolccc.cymru 01558 822796	2161	3	4-11	76	13	97	110	13	15
Ysgol Gynradd WRh **Glanyfferi / Ferryside** VC Primary School Mrs Michelle Evans (Acting Head) Mount pleasant/Glanyfferi/Ferryside, SA17 5TB admin@ferryside.ysgolccc.cymru 01267 267463	3013	3	4-11	31	8	69	77	9	3
Ysgol Gymraeg **Ffwrnes** Mr S Jones Rhodfa Denham Avenue, Llanelli, SA15 4DD admin@furnace.ysgolccc.cymru 01554 758589	2135	3	3-11	467	60	420	480	60	102
Ysgol Gynradd **Gorslas** Primary School Mrs A Vaughan-Owen Church Road, Gorslas, Llanelli, SA14 7NF admin@gorslas.ysgolccc.cymru 01269 842929	2007	3	4-11	200	25	210	235	30	85

Ysgol **Griffith Jones** Mr E Davies Heol yr Orsaf, Sancler SA33 4BT Station Rd, St.Clears SA33 4BT admin@griffithjones.ysgolccc.cymru 01994 230589	2384	3,2	3-11	310	34	286	320	40	37
Ysgol Gymraeg **Gwenllian** Mr A Barnett Heol yr Orsaf, Cydweli/Station Rd,Kidwelly, SA17 4UT admin@gwenllian.ysgolccc.cymru 01554 890523	2370	3	3-11	131	19	137	156	19	19
Ysgol Gynradd **Gwynfryn** Primary School Mr A Davies Heol y Meinciau, Pontiets, Llanelli, SA15 5SN admincgp@ponthenri.ysgolccc.cymru 01269 860665	2019	3	4-11	59	10	85	95	12	8
Ysgol Gynradd **Hafodwenog** Primary School Dr C James Trelech, Caerfyrddin/Carmarthen, SA33 6RU admin@hafodwenog.ysgolccc.cymru 01994 484427	2182	3	4-11	44	10	76	86	10	8
Ysgol Gynradd **Halfway** Primary School Mrs J K Thomas Havard Road, Llanelli, SA14 8SA admin@halfway.ysgolccc.cymru 01554 758601	2188	1	3-11	226	30	210	240	30	46
Ysgol Gynradd **Hendy** Primary School Mrs C Jones Hendy, Pontarddulais, SA4 0XD admin@hendy.ysgolccc.cymru 01792 882940	2131	3,2	4-11	192	24	174	198	24	55

Ysgol Gynradd **Tre-Ioan / Johnstown** Primary School Mrs L Reynolds Tre-Ioan/Johnstown, Caerfyrddin/Carmarthen, SA31 3HS admin@johnstown.ysgolccc.cymru 01267 236653	2114	1	3-11	469	52	363	415	51	89
Ysgol Gynradd W Rh **Talacharn / Laugharne** VC Primary School Mrs J Phillips Talacharne/Laugharne, SA33 4TE admin@laugharne.ysgolccc.cymru 01994 427228	3003	1	4-11	68	15	111	126	15	8
Ysgol Gynradd WRh **Llanddarog** VC Primary School Mr T Gullick Llanddarog, Caerfyrddin/Carmarthen, SA32 8BJ admin@llanddarog.ysgolccc.cymru 01267 275242	3004	3	4-11	70	11	83	94	11	6
Ysgol Gynradd **Llandeilo** Primary School Mrs K L Towns 20 Rhosmaen Street, Llandeilo, SA19 6LU admin@llandeilo.ysgolccc.cymru 01558 822498	2185	1	3-11	194	30	216	246	30	33
Ysgol Gynradd **Llandybie** Primary School Mrs R Pritchard Parc y Llan, Landybie, Rhydaman/Ammanford, SA18 3JB admin@llandybie.ysgolccc.cymru 01269 850243	2181	T3	3-11	193	41	209	250	29	53
Ysgol Gynradd **Llanedi** Primary School Mrs S Rees Ebenezer Road, Llanedi, Pontarddulais, SA4 0FB admin@llanedi.ysgolccc.cymru 01550 777519	2057	T2	4-11	21	4	39	43	5	8

Ysgol Gynradd **Llangadog** Primary School Miss D Parry Llangadog, SA19 9HP admin@llangadog.ysgolccc.cymru 01550 777519	2080	3	4-11	104	15	105	120	15	29
Ysgol Gynradd **Llangain** Primary School Mr R Thomas Heol yr Ysgol/School Rd, Llangain, Caerfyrddin/Carmarthen, SA33 5AE admin@llangain.ysgolccc.cymru 01267 241478	2009	3	3-11	51	7	48	55	6	10
Ysgol Gymraeg **Llangennech** Mr G Anderson Maes Y Dderwen, Llangennech, Llanelli, SA14 8YB admin@llangennech.ysgolccc.cymru 01554 820284	2396	3	3-11	397	66	370	436	52	93
Ysgol Gynradd **Llangynnwr / Llangunnor** Primary School Mr A Davies Lon Penymorfa Lane, Pensarn, Caerfyrddin/Carmarthen, SA31 2NN admin@llangunnor.ysgolccc.cymru 01267 237841	2173	3,2	3-11	316	34	291	325	41	78
Ysgol Gynradd **Llanmiloe** Primary School Mrs J Phillips Llanmiloe, Pentywyn/Pendine, SA33 4TU admin@llanmiloe.ysgolccc.cymru 01994 453217	2119	1	4-11	58	8	69	77	9	5
Ysgol Gynradd WRh **Llanllwni** VC Primary School Mr A Jones-Evans Llanllwni, Pencader, SA39 9DX admin@penboyr.ysgolccc.cymru 01559 395624	3026	3	4-11	40	5	43	48	6	7

Ysgol Gynradd **Llannon** Primary School Mr Harri Edwards (Acting Head) Heol Y Nant, Llannon, Llanelli, SA14 6AE admin@llannon.ysgolccc.cymru 01269 841563	2167	3	4-11	94	19	139	158	19	10
Ysgol Gynradd **Llanpumsaint** Primary School Miss E Powell Llanpumsaint, Caerfyrddin/Carmarthen, SA33 6BY admin@llanpumsaint.ysgolccc.cymru 01267 253446	2109	3	4-11	36	5	39	44	5	8
Ysgol Gynradd **Llansteffan** Primary School Mr R Thomas Llansteffan, Caerfyrddin/Carmarthen, SA33 5LN admin@llansteffan.ysgolccc.cymru 01267 241479	2166	3	4-11	15	4	34	38	4	5
Ysgol Gynradd **Llanybydder** Primary School Mr G Jones Troed-y-Bryn, Llanybydder, SA40 9RN admin@llanybydder.ysgolccc.cymru 01570 480639	2184	3	4-11	63	12	90	102	12	10
Ysgol Gynradd **Llechyfedach** Primary School Mrs N Thomas Samuel Heol Bethania, Upper Tumble, Llanelli, SA14 6DT admin@llechyfedach.ysgolccc.cymru 01269 841385	2003	3	4-11	100	14	104	118	14	19
Ysgol **Llys Hywel** Mrs V Roberts Market Street, Hendygwyn/Whitland, SA34 0QB admin@hendygwyn.ysgolccc.cymru 01994 240238	2098	3,2	4-11	138	11	146	157	20	35
Ysgol **Maes Y Morfa** Mrs L Jones Olive Street, Morfa, Llanelli, SA15 2AP admin@maesymorfa.ysgolccc.cymru 01554 772945	2393	1	3-11	197	31	216	247	30	29

Ysgol Gynradd **Meidrim** Primary School Mr M Ford Meidrim, Caerfyrddin/Carmarthen, SA33 5QN admin@meidrim.ysgolccc.cymru 01994 230500	2037	3	4-11	31	6	48	54	6	4
Ysgol Gynradd WG yr Eglwys yng Nghymru **Model** Chruch in Wales V A Primary School Mrs A Bowen-Price Heol y coleg/College Road, Caerfyrddin/Carmarthen, SA31 3EQ admin@model.ysgolccc.cymru 01267 234386	3322	1	3-11	459	56	398	454	56	52
Ysgol Gynradd **Mynyddygarreg** Mr R Williams (Acting Head) Mynyddygarreg, Cydweli/Kidwelly, SA17 4RL admin@mynyddygarreg.ysgolccc.cymru 01554 890506	2112	3	4-11	34	7	54	61	7	4
Ysgol Gynradd **Myrddin** Primary School Mrs O Nicholas Heol Disgwylfa, Caerfyrddin/Carmarthen, SA31 1TE admin@myrddin.ysgolccc.cymru 01267 232626	2171	1	3-11	102	12	90	102	12	21
Ysgol Gynradd **Nantgaredig** Primary School Mr S Griffiths Heol yr orsaf/Station Rd, Nantgaredig, Caerfyrddin/Carmarthen, SA32 7LG admin@nantgaredig.ysgolccc.cymru 01267 290444	2194	3	3-11	222	30	202	232	28	52
Ysgol **Heol Hen / Old Road** School Mrs N Neave Heol hen/Old Road, Llanelli, SA15 3HW admin@oldroad.ysgolccc.cymru 01554 773822	2159	1	4-11	130	26	188	214	26	21

Ysgol Gynradd **Parcyrhun** Primary School Mrs N Hallam Villers Road, Rhydaman/Ammanford, SA18 3HB admin@parcyrhun.ysgolccc.cymru 01269 593398	2050	3,2	4-11	208	24	195	219	27	54
Ysgol Gymraeg **Parc-Y-Tywyn** Mrs A Williams Heol y Bardd, Porth Tywyn/Burry Port, SA16 0NL admin@parcytywyn.ysgolccc.cymru 01554 832101	2177	3	3-11	279	45	315	360	45	67
Ysgol **Penbre / Pembrey** School Mrs A Davies Heol Ashburnham Road, Pembre/Pembrey, Llanelli, SA16 0TP admin@pembrey.ysgolccc.cymru 01554 832207	2178	1	3-11	211	30	270	300	38	47
Ysgol Gynradd W G yr Eglwys yng Nghymru **Penboyr** Church in Wales V A Primary School Dr C James Felindre, Llandysul, SA44 5XG admin@penboyr.ysgolccc.cymru 01559 370574	3307	3	4-11	79	12	90	102	12	6
Ysgol Gymunedol **Peniel** Community School Miss E Powell Peniel, Caerfyrddin/Carmarthen, SA32 7AB admin@peniel.ysgolccc.cymru 01267 234296	2014	3	4-11	124	15	111	126	15	31
Ysgol **Pen Rhos** Dr J Cudd Heol Copperworks Road, Llanelli, SA15 2NG admin@penrhos.ysgolccc.cymru 01554 775778	2395	3,2	3-11	463	54	412	466	58	106

Ysgol Gynradd WG yr Eglwys yng Nghymru **Pentip** Church in Wales VA Primary School Dr J Cudd Heol Pmebre/Pembrey Road, Llanelli, SA15 3BL admin@pentip.ysgolccc.cymru 01554 758602	3321	1	4-11	112	15	153	168	21	7
Ysgol Gynradd **Penygaer** Primary School Mr A Stevens (Acting Head) Rhondfa Bryndulais Avenue, Llanelli SA14 8RS admin@penygaer.ysgolccc.cymru 01554 750900	2190	1	3-11	181	26	203	229	29	31
Ysgol Gynradd **Penygroes** Primary School Mr M Lemon Waterloo Road, Penygroes, Llanelli, SA14 7NT admin@pemygroes.ysgolccc.cymru 01269 844477	2193	3	4-11	167	30	196	226	28	43
Ysgol Gynradd **Ponthenri** Primary School Mr A Davies Heol y Pentre, Ponthenri, Llanelli, SA15 5NS admincgp@ponthenri.ysgolccc.cymru 01269 860632	2024	3	4-11	67	11	83	94	11	13
Ysgol Gynradd **Pontiets** Primary School Mrs S Lloyd (Acting Head) Heol Llanelli, Pontiets, Llanelli, SA15 5UB admin@pontiets.ysgolccc.cymru 01269 860412	2023	3	4-11	26	9	69	78	9	9
Ysgol Gynradd **Pontyberem** Primary School Mrs I Griffiths Heol y Felin, Pontyberem, Llanelli, SA15 5EB admin@pontyberem.ysgolccc.cymru 01269 870306	2373	3	4-11	227	32	210	242	30	42
Ysgol **Pum Heol/Five Roads** Primary School Ms R Francis Heol Hen, Pum Heol/Five Roads, Llanelli, SA15 5EZ admin@fiveroads.ysgolccc.cymru 01269 860498	2128	3	4-11	87	15	105	120	15	17

Ysgol Gynradd **Pwll** Primary School Mr P Trotman Heol yr Ysgol/School Road, Pwll, Llanelli, SA15 4AL admin@pwll.ysgolccc.cymru 01554 773962	2189	1	3-11	68	12	90	102	12	3
Ysgol Gynradd **Parc Waundew/ Richmond Park** Primary School Mr Daniel Cooper Stryd y Prior/Priory Street, Caerfyrddin/Carmarthen, SA31 1NB admin@richmond.ysgolccc.cymru 01267 235001	2380	1	3-11	218	42	181	223	25	52
Ysgol Gymraeg **Rhydaman** Mrs C Gruffydd Lon yr Ysgol, Rhydaman/Ammanford, SA18 2NS admin@rhydaman.ysgolccc.cymru 01269 593081	2179	3	4-11	288	16	258	274	36	48
Ysgol **Rhys Pritchard** Mr E Davies Heol Cilycwm Road, Llanymddyfri/Llandovery, SA20 0DY admin@rhys.ysgolccc.cymru 01550 720736	2084	3	4-11	220	36	210	246	30	46
Ysgol Gynradd **Saron** Primary School Mrs C DeSchoolmeester (Acting Head) Saron, Rhyaman/Ammanford, SA18 3LH admin@saron.ysgolccc.cymru 01269 591686	2042	3	4-11	234	33	210	243	30	87
Ysgol Gynradd **Stebonheath** Primary School Mr J Littler Marble Hall Road, Llanelli, SA15 1NB admin@stebonheath.ysgolccc.cymru 01554 758603	2375	1	3-11	284	40	281	321	40	49

Ysgol Gynradd WG Gatholig **Santes Fair / St. Mary's VA** Catholic Primary School Mrs A Howells Havard Road, Llanelli, SA14 8SD admin@stmarysllanelli.ysgolccc.cymru 01554 759178	3300	1	3-11	180	26	186	212	26	11
Ysgol Gynradd WG Gatholig y **Santes Fair** Caerfrddin **/St. Mary's VA** Catholic School Carmarthen Mrs H Corcoran (Acting Head) Union Street, Caerfyrddin/Carmarthen, SA31 3DE admin@stmaryscarm.ysgolccc.cymru 01267 234297	3301	1	3-11	52	10	88	98	12	10
Ysgol Gynradd **Swiss Valley** Primary School Mrs J Davies Heol Beili Glas, Swiss Valley, Llanelli, SA14 8DS admin@swissvalley.ysgolccc.cymru 01554 774063	2176	1	3-11	231	30	210	240	30	46
Ysgol Gynradd **Talyllychau / Talley** Primary School Mrs S Davies Talyllychau/Talley, Llandeilo, SA19 7YH admin@talley.ysgolccc.cymru 01558 685356	2065	3	4-11	62	8	61	69	8	13
Ysgol Gymraeg **Teilo Sant** Mr I Jones Heol Rhosmaen Street, Llandeilo, SA19 6LU admin@teilosant.ysgolccc.cymru 01558 823489	2183	3	3-11	174	34	210	244	30	32
Ysgol Gymunedol **Trimsaran** Community School Mr S Jones Heol Waynyclun, Trimsaran, Cydweli/Kidwelly, SA17 4BE admin@trimsaran.ysgolccc.cymru 01554 810670	2175	3	3-11	197	32	210	242	30	33

Ysgol Gynradd **Tycroes** Primary School Mrs S A Watts Tycroes, Rhydaman/Ammanford, SA18 3QD admin@tycroes.ysgolccc.cymru 01269 593253	2044	1	4-11	193	21	181	202	25	61
Ysgol Gynradd **Y Tymbl / Tumble** Primary School Mrs N Thomas-Samuel Heol y Neuadd, Tumble, Llanelli, SA14 6HR admin@tumble.ysgolccc.cymru 01269 841391	2006	3	4-11	114	24	174	198	24	16
Ysgol Y Bedol Mr G Richards Heol Folland Road, Garnant, Rhydaman/Ammanford, SA18 2GB admin@ybedol.ysgolccc.cymru 01269 824048	2388	3	3-11	306	46	325	371	46	45
Ysgol Y Castell Mrs D Goodfellow Stryd y Prior/Priory Street, Cydweli/Kidwely, SA174TR admin@ycastell.ysgolccc.cymru 01554 890762	2192	1	3-11	222	30	270	300	38	18
Ysgol Y Dderwen Mr D W Evans Heol Spurrell, Carmarthen/Carmarthen, SA31 1TG admin@ydderwen.ysgolccc.cymru 01267 235598	2116	3	3-11	371	45	321	366	45	76
Ysgol Y Ddwylan Mr S Mason-Evans Heol Newydd, Castell Newydd Emlyn SA38 9BA New Road, Newcastle Emlyn, SA38 9BA admin@yddwylan.ysgolccc.cymru 01239 710671	2379	3,2	4-11	259	11	339	350	48	36

Ysgol Y Felin Mrs H Wynne Ynyswen, Felinfoel, Llanelli, SA14 8BE admin@yfelin.ysgolccc.cymru 01554 774855	2391	3,2	4-11	222	24	210	234	30	30
Ysgol Y Fro Mrs E Williams Llangynderyn, Cydweli/Kidwelly, SA17 5BW admin@yfro.ysgolccc.cymru 01269 870573	2385	3	4-11	21	5	41	46	5	5

Ysgolion Uwchardd a Ysgolion Uwchardd Gymorthedig (WG)

Secondary Schools & Voluntary Aided (VA) Secondary Schools

Enw Ysgol/School Name Pennaeth/Headteacher Cyfeiriad/Address Manylion Cyswllt/Contact Details	Rhif Sef. Est No.	Categori Laith Language Category	Ystod Oed Age Range	Disgyblion Pupils	Capasiti Capacity	ND AN	Ceisiadau 2023/24 Applications 2023/24
Ysgol **Bro Dinefwr** Mr E Davies Heol Myrddin, Ffairfach, Llandeilo, SA19 6PE admin@brodinefwr.org.uk 01558 824800	4065	T3	11-18	1138	1260	211	264
Ysgol Gyfun Gymraeg **Bro Myrddin** Dr L Jones Croesyceiliog, Caerfyrddin/Carmarthen, SA32 8DN swyddfa@bromyrddin.org 01267 234829	4056	3P	11-1	934	967	153	184

Ysgol **Bryngwyn** School Mr R Jones Heol Dafen Road, Dafen, Llanelli, SA15 1LJ eng@bryngwyn.cymru 01554 750661	4054	T2	11-16	1057	1068	214	356
Ysgol **Coedcae** School Mrs T Senchal Heol Trostre Road, Llanelli, SA15 1LJ admin@coedcae.org.uk 01554 750574	4050	1	11-16	905	1100	220	254
Ysgol **Dyffryn Aman** Mr J Durbridge Heol Margaret Street, Rhydaman/Ammanford, SA18 2NW admin@dyffrynaman.org 01269 592441	4029	T3	11-18	1543	1588	260	301
Ysgol Dyffryn Taf Mr A Owen North Road, Hendygwyn/Whitland, SA34 0BD admin@dyffryntaf.org.uk 01994 242100	4512	T2	11-18	910	1016	177	194
Ysgol Gyfun **Emlyn** Mr H Thomas Rhondfa Penlan Terrace, Castell Newydd Emlyn/Newcastle Emlyn, SA38 9LN admin@emlyn.carms.sch.uk 01239 710447	4060	T2	11-18	522	750	125	103
Ysgol **Glan-Y-Mor** School Mr R Jones Heol Elfed, Porth Tywyn/Burry Port, SA16 0AL ysgol@glanymor.cymru 01554 832507	4053	1	11-16	601	731	146	159
Ysgol **Maes Y Gwendraeth** Mr A Thomas Heol Y Parc, Cefneithin, Llanelli, SA14 7DT swyddfa@maesygwendraeth.org 01269 833900	4064	3	11-18	1110	1277	211	245

Ysgol Uwchradd y **Frenhines Elisabeth / Queen Elizabeth** High School Mr D Williams Heol Llansteffan Road, Tre-Ioan/Johnstown, Caerfyrddin/Carmarthen, SA31 3NL office@qehs.carms.sch.uk 01267 245300	4063	T2	11-18	1316	1600	270	266
Ysgol Gyfun WG Gatholig **Sant Ioan Llwyd / St. John Lloyd** VA Catholic Comprehensive School Mr D Blackwell Havard Road, Llanelli, SA14 8SD office@stjohnlloyd.co.uk 01554 772589	4600	1	11-16	458	525	105	151
Ysgol Y Strade Mr G Evans Hendy Sandy Road, Llanelli, SA15 4DL swyddfa@strade.sirgar.sch.uk 01554 745100	4052	3	11-18	1249	1405	232	294

Ysgol Arbenning /Special School	Rhif Sef. Est No.
Ysgol **Heol Goffa** Mrs C Hopkins, Heol Goffa, Llanelli, SA15 3LS admin@heolgoffa.ysgolccc.org.uk 01554 759465	7000